

**Kljub
razlikam
korak
naprej**

BOJAN BREZIGAR

Včerašnje zasedanje o zajamčenem zastopstvu manjšine v deželnem svetu, ki ga je pripravila Slovenska skupnost na Opcinah, ni prineslo bistvenih novosti, vendar je razjasnilo stališča, ki so bila doslej predmet dogovarjanja predvsem znotraj deželne palače in sedežev strank, obenem pa je opredelila pravne okvire, v katerih bo mogoče iskati ustrezne rešitve.

Prvo, kar lahko ugotovimo, je soglasje v oceni, da bi bil brez kvalificiranega slovenskega predstavnika deželni svet okrnjen in mora zato Dežela vztrajati pri svoji opredelitvi, da je treba v volilni zakon vključiti tudi postopek, ki bo zagotovil izvolitev vsaj enega predstavnika slovenske manjšine. To soglasje (verjetno razen Nacionalnega zavezništva) je politična novost, saj so se se pri nedavni razpravi o predlogu ustavnega zakona predstavniki pola svobosčin opredelili proti predlogu, ki pa ga je včeraj deželni svetovalec Sario podprl. Ocena, da je za deželni svet nujno, da v njem sedi vsaj en predstavnik slovenske manjšine, predstavlja pomembno priznanje manjšini in vrednoti njeno vlogo tudi na političnem področju.

Drugo vprašanje, o katerem je tekla beseda, je, kako to potrebo uskladiti z ustavo oziroma z deželnim statutom. Modeli drugih držav in drugi primeri iz Italije so lahko koristni, čeprav verjetno prav nobenega ne bo mogoče kar tako prenesti v deželno stvarnost Furlanije-Juljske krajine; kot se pri manjšinah pogosto dogaja, je treba za vsak specifičen primer poiskati ustrezno rešitev.

Tretje vprašanje pa predstavljajo različni politični pogledi na končno rešitev. Te razlike so dejstvo, na katero bodo morali politiki računati in, kot je v politiki običaj, poiskati rešitev, ki bo sprejemljiva za večino deželne sveta, predvsem pa bo zadovoljivo rešila vprašanje zastopstva slovenske manjšine v deželnem svetu. To je namreč bistveno vprašanje: deželne volitve bodo prihodnje leto; zadnje so nas razočarale, saj je bil namesto prejšnjih starih prvič izvoljen v deželni svet samo en Slovenec. Prizadevanja morajo biti zato usmerjena v zagotovitev slovenske prisotnosti v tej skupščini, ne oziraje se na trenutno strankarsko razdelitev, saj so dogajanja zadnjih let dokazala, kako velikih sprememb je sposobno italijansko volilno telo. Včerajšnje srečanje je dajalo vtis, da je to vprašanje zakoreninjeno v zavesti politikov in da kljub deljenim mnenjem obstaja volja po skupni rešitvi. Če pomislimo na način, kako je pred petimi leti potekala razprava o volilnem zakonu v deželnem svetu, lahko ugotovimo, da gre vendarle za velik korak naprej.

TRŽAŠKE VOLITVE / POBUDA LEGE NAZIONALE O ZAŠČITI SLOVENCEV IN O SOŽITJU

Illy odprt do slovenske manjšine, Donaggio pa v sozvočju z desnico

Tajnik SKP Jacopo Venier: Za nas se je volilna kampanja v bistvu zaključila

Riccardo Illy

Adalberto Donaggio

TRST - Zupanska kandidata Riccardo Illy in Adalberto Donaggio sta na včerajšnjem soočenju na sedežu Lege Nazionale pojasnila svoja stališča o zaščiti slovenske manjšine in o sožitju na sploh. Dosedanji zupan je zagovarjal do Slovencev odprta in strpna stališča, Donaggio pa je dal nekaj res neverjetnih izjav. Tržaski Slovenci in tisti, ki živijo na Krasu, po njegovem ne govorijo prave slovensčine.

Illy, ki je vseskozi zagovarjal Evropsko listino o zaščiti manjšin, je rekel, da si prizadeva za evropsko in strpno mesto.

Kandidat Pola svobosčin pa je povedal, da je njegov zgled pokojni zupan Gianni Bartoli, »ki je znal dojeti in predstavljati pravo srce Trsta«.

Pokrajinski tajnik SKP Jacopo Venier je medtem na sinocni seji strankinega pokrajinskega vodstva v uvodnem poročilu poudaril, da je volilna kampanja za SKP zaključena. Isto stališče je predvčerajšnjim iznesel vsedrjavni tajnik Fausto Bertinotti. Uradno stališče SKP o nedeljski balotazi bo znano danes.

Na 5. strani

RIM / VČERAJ V POSLANSKI ZBORNICI

Že 21. zaupnica Prodijevi vladi

Odobren (z nekaterimi spremembami) dodatni korektivni manevar za 15.500 milijard

RIM / PO PODATKIH ISTAT

Aprilska inflacija na ravni leta 1969

RIM - Aprila lani je inflacija znašala 4, 5%, aprila letos je zdrknila na 1, 7%: takih števil nismo videli celih 28 let. V primerjavi z marcem so se cene znižale za »prevoze« in »izobraževanje« (0, 1%), nespremenjeni so bili stroški za prehranske izdelke, za pohištvo, rekreacijo, predstave in kulturo, medtem ko so največje poviske zabeležili za stanovanja, vodo, elektriko in goriva (+0, 6% zaradi poviska stanarin), za obleko in obutev

(+0, 4%). Povišanje prehranskih izdelkov je nizko tudi na letni ravni, samo 0, 4%. V primerjavi z lanskim letom so se najbolj podražila stanovanja (+3, 9%), izobraževanje (+3, 3%), zdravstvena oskrba (+3, 0%). Poprečna inflacija na letni ravni pa je aprila znašala 3, 1%, a podatki posameznih sektorjev kažejo, da so se odločno znižale maloprodajne cene za delavske in uradniške družine.

Na 11. strani

RIM - Prodijeva vlada je včeraj v poslanski zbornici prejela svojo že 21. zaupnico, tokrat za odobritev dodatnega korektivnega manevara za 15.500 milijard lir, s katerim bo Italija naredila se en korak na poti spoštovanje kriterijev iz maastrichtske pogodbe. Za vlado je glasovalo 318 poslancev, proti pa 260. Opozicija je protestirala zaradi stalnega zatekanja k zaupnici, iz vladnih vrst pa so odgovorili, da Pol svobosčin s kopico amandmajev v resnici skuša blokirati delo parlamenta in da je zato vlada primorana, da zahteva zaupnico.

Na 2. strani

OPČINE / MEDNARODNI SEMINAR SSK

Kako do zajamčenega zastopstva manjšin v izvoljenih svetih

Soglasje o načelih, še razhajanja o postopku

OPČINE - V organizaciji Slovenske skupnosti je bil včeraj na Opcinah mednarodni seminar o vprašanju zajamčenega zastopstva manjšin v izvoljenih organih, s posebnim poudarkom na deželni svet Furlanije-Juljske krajine. V prvem delu so strokovnjaki spregovorili o stanju v Avstriji in v Sloveniji ter o ustavnih okvirih vprašanja v Italiji, v drugem delu pa so ob okrogli mizi predstavniki strank soglasali v ugotovitvi, da je treba zagotoviti izvolitev vsaj enega slovenskega deželnega svetovaleca, o poti, kako to doseči, pa zaenkrat še ni soglasja.

Na 3. strani

VČLANJEVANJE V ZADRUGO
PRIMORSKI DNEVNIK

V PETEK,
9. maja ob 20.30

NA PADRIČAH

KD Slovan in Gozdna zadruga s Padrič
prirejata na sedežu Gozdne zadruge
informativno srečanje

in včlanjevanje v Zadrugo Primorski dnevnik.

**Prinesite s seboj osebni dokument
in davčno številko.**

Predstavili izhodišča za prenovitev SKGZ

TRST - V soboto ob 15. uri se bo v gledališču France Prešeren v Boljuncu pričel zaključni del obnega zbora Slovensko kulturne gospodarske zveze, ki se je pričel prejšnjega decembra. Včeraj sta koordinatorja tajništva oz. komisije za pripravo zaključnega dela obnega zbora Rudi Pavšič in Aldo Rupel predstavila javnosti osnovna izhodišča za sobotno razpravo, pa tudi gledanja na splošnejša vprašanja, ki zadevajo manjšinsko organiziranost in perspektive slovenske manjšine v času novih izzivov.

Na 4. strani

Mobutujev beg, Zaire »klavnica«

KINSASA - Zairski predsednik Mobutu ponovno zapusca domovino. Kljub uradnemu pojasnilu, da se bo v gabonskem Librevillu udeležil sestanka o zairski krizi, pa odhod spominja na beg pred napredovanjem uporniške vojske. Medtem pa je evropska komisarka Emma Bonino na tiskovni konferenci sporočila, da se je območje velikih afriških jezer spremenilo v pravo »klavnico«.

Na 9. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Zernatto v Trstu

Danes se bo koroski deželni glavar srečal s predsednikom dezelne vlade Cruderjem.

Stran 4

Odgovori mladim v DSI

Društvo slovenskih izobražencev je posvetilo ponedeljka večer odgovorom na vprašanja mladih o propadu družbenega gospodarstva.

Stran 6

Novi računalniki za Zavod Zois

Trgovski zavod Zige Zoisa je prenovil računalniško opremo v dveh od treh laboratorijev informatike.

Stran 6

Začasna rešitev za avtobuse

Na goriski prefekturi so skoraj stiri ure prepricivali zupana Valentija, da je naposled privolil v začasno rešitev za avtobusno postajo APT v mestu.

Stran 10

Benetton dobil prvo tekmo

V prvi finalni tekmi za naslov italijanskega košarkarskega prvaka je Benetton v Trevisu premagal Teamsystem z 89:61.

Stran 12

NOVICE

Izgnali več kot 300 Albancev

BARI - S tankerjem Irinijem jih je iz Albanije prišlo v Bari 1.233, 312 pa so jih ze izgnali iz Italije, ker niso imeli pogojev, da bi jim dodelili zacasno zatocisce, 7 pa so jih aretirali zaradi raznih prekrskov. Ko so policisti peljali izgnance na trajekt, je prislo do manjsih incidentov, ker so se nekateri upirali izgonu: med temi so nekateri povedali novinarjem, da jim niso dovolili niti, da bi pozdravili svojce, ki so zacasno lahko ostali v Apuliji.

Notranje ministrstvo je sporočilo, da so od 27. aprila izgnali 614 Albancev, od začetka krize pa 2.172.

Specialisti za krajo avtomobilov

PORDENON - Agenti prometne policije so po enoletni preiskavi prisli na sled tolpi specializiranih tatov iz Veneta in jih aretirali štiri: kradli so vozila kar v zastopstvih avtomobilov, pri tem so bili precej izbircni, saj so imeli na muhi predvsem mercedes in druga draga vozila. Ista tolpa naj bi opravila tudi vrsto večjih goljufij v komercialnih centrih Furlanije in Veneta.

Pannella spet na pohodu

RIM - Potem ko je 30. aprila predložil kasacijskemu sodišču 21 novih referendumov, jih je neutrudljivi Marco Pannella včeraj predstavil nadaljnjih 13, napovedal pa je, da jih bo pred koncem meseca predstavil se 11 ali 12, tako da jih bo visoko sodisce moralo vzeti v pretres 44 ali 45. Verjetno pa jih bo prislo do cilja - glasovanja - precej manj.

Med včerajšnjimi predlogi referendumov so odprava proporcne kvote na volitvah za poslansko zbornico, liberalizacija dela na domu, odprava patronatov, placanih sindikalnih dovoljenj, notarske zbornice itd.

Berlusconi takoj na delu

MILAN - Silvio Berlusconi, ki so ga predvčerajšnjim operali, da bi mu odstranili ledvicni kamen, naglo okreva, so sporočili zdravniki milanske bolnišnice S. Raffaele, in se bo lahko že v kratkem lahko vrnil domov. Medtem so njegovi sodelavci sporočili, da je »predsednik« spet na delu, in da aktivno sledi političnemu dogajanju.

Med drugimi mu je predsednik vlade Romano Prodi naslovil telegram z željo po cimpresnjem okrevanju.

Scalfaro v Kazahstanu o brezposelnosti

ALMATY - Med obiskom v Kazahstanu se je predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro zavzel za pravice sibkejsih slojev, na katere je večkrat politika premalo pozorna. V govoru, ki ga je imel pred tamkajšnjim parlamentom, je Scalfaro rekel, da je problem brezposelnosti vprašanje, s katerim se morajo spopadati po vsem svetu.

RIM / V POSLANSKI ZBORNICI S 318 GLASOVI PROTI 260

Vlada prejela 21. zaupnico

Odobren dodatni manever

Kaj predvideva korektivni manever za 15 tisoč 500 milijard lir

RIM - S 318 glasovi proti 260 je poslanska zbornica izglasovala zaupnico Prodijevi vladi. To je bila že 21. zaupnica vladi Oljke v parlamentu, vlada pa jo je zahtevala na glasovanju o novem korektivnem manevru za 15.500 milijard lir, ki je bil potreben za nadaljnjo uskladitev državnih računov s kriteriji mastrichtske pogodbe.

Opozicija je zelo glasno protestirala proti praksi zahtevanja zaupnice, čes da to onemogoča parlamentarno razpravo in torej preprečuje opoziciji, da bi dala svoj prispevek in mor da izboljšala vsebino vladnih ukrepov. Stevilni predstavniki vlade in večine pa so oporekali, da se opozicija vztrajno poslužuje amandmajev ne zato, da bi izboljšala vladne ukrepe, pač pa zato, da bi paralizirala delo parlamenta. Izbiira obstrukcionizma je za opozicijo sicer legitimna, je dejal minister Franco Bassanini, prav tako pa je legitimno, da se vlada upre obstrukciji z zahtevanjem zaupnice.

Korektivni manever, ki ga je včeraj odobrila poslanska zbornica, je bil nekoliko spremenjen v primerjavi s prvotnim vladnim osnutkom, čeprav je globalni obseg manevra - 15.500 milijard - ostal nespremenjen. Med drugim je bil nekoliko omejen prelevman od odpravnin, tako da bo namesto predvide-

nih šest tisoč milijard prinesel »samo« 5.300. Izvze ta so podjetja z manj kot 15 uslužbenci, prav tako so izvzeti uslužbenci, ki so bili namesčeni po 30. oktobru 1996. Okrog 250 milijard se bo steklo v državnih blagajne od davčnih konkordatov, drugih 250 pa od dajatev za saniranje sporov z davčnimi komisijami, prav tako 250 milijard pa bo prinesla sanacija položaja tistih, ki niso plačali tako imenovane »minimum tax« za leto 1992. 400 milijard bo prineslo podaljšanje roka za prošnje za odpuste tistih, ki niso plačali socialnih dajatev. Okrog 2600 milijard bo država kasirala od zakasnelega izplačanja odpravnine javnim uslužbencem, 1000 milijard pa naj bi prinesla pospešitev procedur za prodajo nepremicnin, ki so last javnih ustanov. Razni davčni predpisi bodo prinesli 4.200 milijard, za 1.467 milijard pa bodo prihranili na stroških raznih javnih ustanov in ministrstev.

Medtem pa bi vlada utegnila prihodnji teden že spet zahtevati zaupnico: tokrat za odobritev tako imenovanega »paketa Treu« za pospeševanje zaposlovanja. O možnosti zaupnice je včeraj odkrito spregovoril podtajnik v zakladnem ministrstvu Sales, medtem ko je minister Treu prepričan, da bo mogoče najti dogovor z opozicijo.

V dvodomni komisiji več razlik kot soglasij

RIM - Dvodomna parlamentarna komisija za ustavne reforme nadaljuje s svojim delom, vendar razhajanja med večino in opozicijo so glede nekaterih bistvenih tem dokaj močna, prav tako obstajajo razlike znotraj obeh tabrov. Predsednik komisije Massimo D'Alema se je včeraj sestal z Giuseppejem Tatarello (NZ) in Cesarejem Salvijem (DSL), predsednikom in poročevalcem v komisiji za obliko vlade. Salvi je v tej zvezi izoblikoval predlog o »močnem premieru« po angleskem ali nemškem vzoru, ki pa ne predvideva neposredne izvolitve predsednika vlade. Na to rešitev naj bi pristala tudi Ljudska stranka, medtem ko Pol svoboščin vztraja na svojih stališčih: ali napol predsedniški sistem po francoskem vzoru (neposredna izvolitev predsednika republike, ki imenuje predsednika vlade), ali neposredna izvolitev predsednika vlade, ki ima najširše

pristojnosti in med temi tudi možnost, da razpusti parlament.

Po včerajšnjem srečanju s Tatarello in Salvijem je D'Alema potrdil, da je oblika vlade eno prioritetenih vprašanj, da pa je na prvem mestu oblika države, pri čemer se vsi (z besedami) strinjajo, da mora biti federalistično urejena. Pač pa naj bi za zdaj ne govorili o volilnem sistemu, ki ne spada v pristojnost dvodomne komisije. Toda tudi volilni sistem (eden ali dva kroga, dodatna parlamentarna mesta za zmagovalca itd.) je eno glavnih spornih vprašanj, zato je D'Alema marsikdo oporekal, da ni mogoče govoriti o pristojnostih premiera, dokler se ne ve, na kakšen način bo izvoljen. Tega mnenja so pri Forza Italia - katere predstavnik Giuliano Urbani je sicer razmerno pozitivno ocenil Salvijev predlog o »močnem premieru« - pa tudi tajnik SKP Fausto Bertinotti je včeraj trdil, da sta vprašanji

pristojnosti in načina izvolitve neločljivi. D'Alema je pritrdil samo tajnik Ljudske stranke Franco Marini, po katerem je naglica lahko škodljiva in da morajo rešitve »postopoma dozorevati«.

Zelo močna razhajanja pa obstajajo tudi glede vprašanj pravosodja, tako da je moral poročevalec Boato pripravi ze štiri osnutke dokumenta, ki naj bi ga pristojna komisija izročila v razpravo dvodomni komisiji na plenarni seji. Toda tudi četrti osnutek je naletel na močne kritike tako iz vrst večine kot opozicije. Boatov osnutek sta včeraj kritizirala tako Piero Folena (DSL), kot Marcello Pera (DSL).

D'Alema je vsekakor ugodno ocenil doseženi potek dela v komisiji. Za zdaj so se v fazi analiziranja in poglabljanja raznih vprašanj, kmalu pa bo prišel čas izbir, kot je to nujno v demokraciji. Ta čas, je dejal D'Alema, bo nastopil že prihodnji teden.

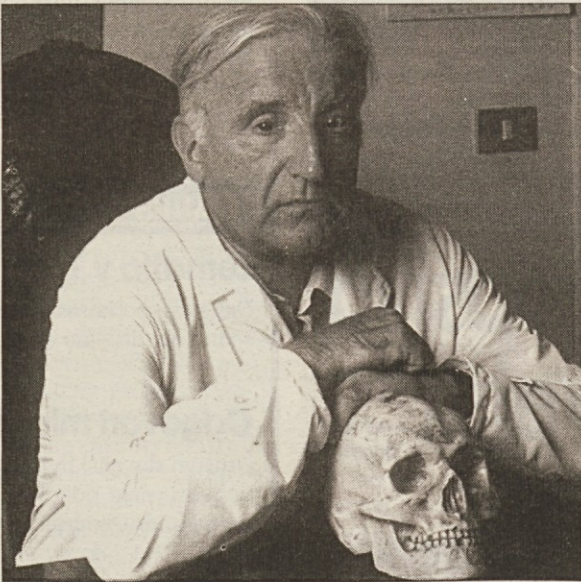
FIRENCE / BIL JE TEŽKO BOLAN

Samomor »zdravnika smrti«

Giorgio Conciani se je zavzemal za splav in za evtanazijo

FIRENCE - Prihodnji teden bi moral na sodisce, s katerim je imel opravka že od sedemdesetih let. Giorgio Conciani, ginekolog iz Firenc ali »zdravnik smrti«, kot so ga nekateri imenovali zaradi njegovega zavzemanja za evtanazijo, pa ne bo sel nikamor več, pedsinocnjim je stopil v klet in se obesil. Njegovo truplo je odkril 28-letni sin Ferruccio, ki je dejal, da je kaj takega pričakoval: »Večkrat je izrazil namero, da si vzame življenje in na moje pripombe je odvrnil, da je prepričanje nekoga treba spostovati.« Sin je se povedal, da je bil njegov 67-letni oče zelo potrpečljiv, potem ko so ga izključili iz zdravniške zbornice in tudi zaradi bolezni, ki bi ga scasoma pripeljala do popolne nepokretnosti.

Conciani je v zaporu končal že leta 1975, obtožili so ga, da je nezakonito opravljal splave. Skupaj z njim se je na zatojni klopi znašlo se 41 oseb, med katerimi so bili Marco Pannella, Emma Bonino, Adele Faccio in Gianfranco Spadaccia. Proces se je končal sele oktobra 1990, vsi so bili oproščeni. Conciani se

Giorgio Conciani na arhivskem posnetku (teletfoto AP)

ni zavzemal samo za splav, svojo pozornost je usmeril tudi na evtanazijo. Večkrat je v intervjujih povedal, da je neozdravljivim bolnikom v končni fazi predpisal zdravila, ki so v večjih količinah povzročila smrt. Nekateri pacienti naj bi bili sledili njegovim navodilom. Novembra predlanskim so ga izključili iz zdravniške zbornice v Firencah, obtožili so ga, da je osebami, ki so si nameravale vzeti življenje, predpisal kok-

tajl smrtonosnih zdravil. Samo mesec dni kasneje mu je policija zaprla ambulanto, sumili so, da je nekaterim albanskim prostitutkam omogočil splav. »Kolikor je bilo mogoče, sem skušal spoštovati zakon 194,« je svojo dejanja, »vendar sem skušal tudi spoštovati potrebe žensk. In če k meni pride priseljenka, brez dokumentov, in me zaprosi za poseg, ji ustrezem. Tega ne počnem, da bi obogatel, temveč iz prepričanja.«

ŠOLSTVO / VRH VEČINE

Novi zrelostni izpiti bodo morda zakasnili

RIM - Reforma zrelostnih izpitov ne bo stopila v veljavo že s prihodnjim šolskim letom, če je parlament ne bo odobril v kratkem času, najkasneje do konca prihodnjega meseca. Nove mature ne bodo namreč mogli uvesti po začetku šolskega leta, poleg tega reforma terja nekatere izvršilne pravilnike, ki bodo zahtevali nekaj časa.

Besedilo reformnega zakona, ki ga je minister za šolstvo Luigi Berlinguer predstavil parlamentu novembra lani, je zdaj v obravnavi v senatni komisiji za šolstvo, kjer pa so prisli do izraza različni pogledi glede nekaterih aspektov reforme tudi v vrstah same večine. Reforma, kot znano, predvideva za maturo tri pisne naloge namesto dosedanjih dveh, ustni izpit naj bi zadeval celotno snov zadnjega letnika, ne pa samo dva predmeta, izpraševalna komisija pa naj bi bila sestavljena iz »notranjih« članov. Prav glede slednje točke je v senatni komisiji prislo do razhajanj: predstavniki SKP na primer nočejo internih komisij v zasebnih solah.

O težavah, da bi bila reforma matur pavocasno odobrena, so govorili na včerajšnjem sestanku v palači Chigi, ki so se je udeležili sam premier Romano Prodi, ministra Bogi in Berlinguer, podtajnik pri predsedstvu vlade Micheli ter načelniki večinskih parlamentarnih skupin. Na srečanju pa so spregovorili tudi o splošni reformi višjega šolstva in o tako imenovani »racionalizaciji«, na osnovi katere naj bi odpravili kakih 30 tisoč razredov.

Tuji tisk: Bossi škodi ugledu Italije v svetu

MILAN - Podoba Italije v svetu se rahlo izboljšuje, med osebnostmi, ki tej podobi najbolj škodijo, pa je na prvem mestu Umberto Bossi. Raziskavo o tem, kako po svetu gledajo na Italijo, sta opravila McCann Erickson in Klaus Davi, ki sta analizirala pisanje 70 uglednih časopisov iz sedmih držav: ZDA. Velike Britanije, Spanije, Svice, Nemcije, Francije in Avstrije. Analiza se nanasa na drugo polletje 1996, v tem času pa sta raziskovalca pregledala več kot 4000 člankov in citatov.

Med tistimi, na katere v tujini gledajo negativno, so poleg Bossija še mafijec Giovanni Brusca, Valeria Marini, Lorenzo Necci, Francesco Pacini Battaglia, Carlo de Benedetti, Marina Ripa di Meana, Arrigo Sacchi in Bettino Craxi, med najbolj »pozitivnimi« pa so po pisanju tujega tiska italijanska članica evropske komisije Emma Bonino, manekenka Carla Bruni, industrijec Giuseppe Vita (SChering), nogometaš Fabrizio Ravanelli, igralka Monica Bellucci in pisatelj Antonio Tabucchi.

V primerjavi s podobno raziskavo, ki se je nanasala na prvo polovico lanskega leta, se je podoba Italije

nekoliko izboljšala, to pa predvsem po zaslugi mode, kulture, kuhinje, sporta, televizije in politike. Raziskava je tudi ugotovila, da se zdaj v tujih jezikih uporablja več italijanskih besed.

Med politiki je v tujem tisku najbolj citiran - a ne vedno v pozitivnem smislu - predsednik vlade Romano Prodi, veliko manj kot v prejšnjem polletju pa zasledimo imena Massima D'Alema, Lamberta Dini in Antonia Di Pietra. Med podjetji je najbolj pogosto citiran - ampak pretežno v negativnem smislu - Olivetti, v pozitivnem smislu pa Fiat in Luxottica.

Kot receno, je na prvem mestu med tistimi, ki mečejo slabo luč na Italijo, lider severne lige Umberto Bossi, kateremu je ugledni Guardian pripisal »največjo politično farzo, ki smo jo kdajkoli videli v Evropi.« V prvem polletju 1996 pa je bil na prvem mestu - seveda v negativnem smislu - Silvio Berlusconi.

Na srečo pa k ugledu Italije prispevajo nogometasi oz. nogometni trenerji: med najbolj citiranimi v tujem tisku so Ravanelli, Vialli, Zola, Di Matteo, Trapattoni in Capello.

DANES
V OSPREDJU

Ob načelnem soglasju različni pogledi o slovenskem predstavniku v deželnem svetu

V deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine mora nedvomno sedeti predstavnik slovenske manjšine, se povsem odprto pa je vprašanje, kako določiti tega zajamčenega (ali zagotovljenega) predstavnika. To je bila pravzaprav osrednja dilema večerašnje popoldanske okrogle mize o volilni zakonodaji za deželni svet FJK v odnosu do slovenske manjšine, ki je sodila v okvir mednarodnega seminarja Zastopanstvo narodnih manjšin v izvoljenih telesih, ki sta ga v openskem Marijanišču priredila Federalistična unija evropskih narodnih skupnosti (FUENS) in društvo Skupnost. Po teoretikih, kot je poudaril predsednik FUENS-a Romeni Arquint, je beseda pripadla politikom. V praksi uresničevati načela, ki jim zakonska določila končno dajo pravno veljavo (v našem konkretnem primeru nismo prišli se niti do tega), je vse prej kot lahko, kajti spoštovanje temeljnih pravic je treba prevesti v pragmatično govorico politike. Okrogle mize, ki jo je vodil Arquint, so se udeležili Martin Breclj (deželni tajnik SSK), Miloš Budin (podpredsednik deželnega sveta FJK) in deželni svetovalci Roberto Antonaz (SKP), Sergio Cecotti (Severna liga) in Ferruccio Saro (Najprej Italija). Izkazalo se je, da vsi (z različnimi poudarki) zagovarjajo cimprenjsko odločitev popravka deželnega statuta, ki bi slovenski manjšini omogočal izvoli-

tev »etničnega« predstavnika po kriterijih, ki bi jih naknadno določil deželni svet v okviru volilnega zakona. Osnutek popravka je lani izglasoval deželni svet (Saro ga tedaj sicer ni podprl), odobriti pa ga mora parlament in to po postopku ustavnih sprememb, kar zahteva še daljše roke od običajnih. Zato je prevladala precej stvarna ugotovitev, da se bodo naslednje deželne volitve, ki bodo čez dobro leto, morale držati sedanje zakonodaje, ki je glede

slovenske zastopnosti izredno neugodna.

S tem pa iskanje najustrežnejših rešitev o pretopitvi načel v politična dejanja nikakor ne izgublja na aktualnosti. Kot že rečeno, je zahteva Slovencev, ki živijo v Furlaniji-Juljski krajini, po lastnem predstavniku v deželnem svetu za udeležence večerašnje okrogle mize povsem upravičena, do razhajanj je prišlo pri opredeljevanju aktivnega in pasivnega volilnega telesa. Največjo oviro predstavlja cprede-

tev slovenskih »etničnih« volivcev in kandidatov: vsi so se iz takšnih ali drugačnih razlogov izrekli proti preštevanju Slovencev v Italiji, ne pa proti ločenim, izključno slovenskim volilnim seznamom (po vzorcu Hrvaške in tudi Slovenije). Za Martina Breclja je bistvenega pomena, da je izvoljeni predstavnik manjšine, ki po njegovi oceni mora vsekakor biti izraz manjšine, se pravi »etnične« liste. Poudaril je, da je treba ločevati med pravico manjšine do zasto-

panosti, ki je primarnega pomena, in med možnostjo, da je vsak pripadnik manjšine lahko izvoljen. Dvojni glas, za katerega se je odločno opredeljeval predstavnik Severne lige Cecotti, bi bil tudi po Brecljevem mnenju izredno zazelen, vendar pa je prof. Ceccanti tudi včeraj popoldne opozoril, da je takšna možnost v velikem nasprotju z usmeritvijo italijanske ustave. Zato bi se sam odločil za možnost odločanja med »etničnim« in splošnim glasom (kdor

voli za slovenskega predstavnika ne glasuje za druge, splošne kandidate). Ta vzorec je večerašnjim razpravljalcem preko clanka v videmskem dnevniku ponujal tudi deželni odbornik za stike z EU Isidoro Gottardo, ki bi se sicer moral udeležiti okrogle mize, vendar se je opravičil. Z njim je na daljšo predvsem polemiziral pripadnik Lige Cecotti, ki se je zavzemal za enakopraven odnos do vseh jezikovnih skupnosti, v konkretnem primeru ob slovenski

Na slikah: pod naslovom udeleženci popoldanske okrogle mize, spodaj omizje strokovnjakov. Foto Kržmančič/KROMA

tudi furlanski, ki pa je - kljub temu, da ni priznana - v deželnem okviru večinska.

Na povsem drugačnih stališčih, tudi glede furlanskega vprašanja, je bil Saro, ki pa je glede slovenske zastopnosti dejal, da bi bil zagotovljen sedež v deželnem svetu v danih okoliščinah najboljša rešitev. Razmere in pravni okvir ne dopuščajo idealne rešitve, zato se je treba odlocati za najmanj slabo: za predstavnika SKP Antonaza bi bilo takšno ali drugačno prestevanje ena najslabših variant, tudi se ne bi v sedanji fazi opredelil za izključno eno mesto v deželnem svetu (nakazal je možnost »pokrajinskih« sedežev).

Opredeljevanje aktivnega in pasivnega volilnega telesa, ki bi izključevali vsakršno sklicevanje na številčnost, je po oceni podpredsednika deželnega sveta Budina izredno težko. Zato je po eni strani predlagal nekakšen mešani mehanizem, ki bi temeljil na izkušnjah drugih (npr. na »ladinskem vzorcu«) in pri določevanju slovenskih predstavnikov ne bi izključeval vsedravnih strank, po drugi pa vezan na program (kandidat bi se npr. moral obvezati, da bo v celoti spoštoval zaščitni zakon). Po njegovem mnenju pa pravica po izražanju lastnega predstavnika ne bi smela slovenskim volivcem okrniti pravice o vplivu na splošno politično dogajanje. (bip)

Pravni aspekti zajamčenega zastopstva v Avstriji in v Sloveniji ter ustavni okvir, v katerih bi lahko to vprašanje rešili pri nas

TRST - Pri iskanju zakonskih rešitev za zajamčeno zastopstvo manjšine sta vselej potrebna dva dejavnika: politična volja in skladnost z ustavnimi določili. Če je bila popoldanska okrogla miza namenjena predvsem preverjanju politične volje, pa so se prej za govorniškim odrom zvrstili trije strokovnjaki, ki so podali pravne okvire tega vprašanja v treh sosednjih državah, v Avstriji, v Italiji in v Sloveniji.

Avstrijsko stanje je obsirno obrazložil profesor na dunajski univerzi Theo Oehlinger, ki je tudi sam sodeloval pri izdelavi modelov za Korosko. Oehlinger se je ukvarjal z dvema problemoma, izvoljenim predstavnstvom manjšine in njenim zajamčenim zastopstvom, v izvoljenih organih. O teh dveh problemih je postavil kar nekaj variant, ki so seveda temeljile na avstrijski notranji ureditvi, to je predvsem na ustavi in statutu dežele Koroske, pri čemer je Oehlinger ocenil, da je pravzaprav lažje spremeniti zvezno ustavo kot koroski statut. Za Avstrijo je pravzaprav najtežje rešljivo vprašanje volilnega telesa, kajti pripadnost manjšini je zajamčena kot tajnost in zato je treba iskati rešitev, ki je v skladu s to danostjo. Ob številnih možnostih v zvezi z deželnozborskimi volitvami je zato Oehlinger kot najprimernejšo nave-

del hipotezo, da bi bilo potencialno volilno telo vsi pripadniki manjšine brez predhodnega ugotavljanja njihovega števila, na volišcu pa bi lahko izbirali med normalno glasovnico, na kateri bi se odlocali po ključu avstrijskih (nemskih) strank in glasovnico v slovenskem jeziku, na kateri bi izvolili svojega zastopnika. Ta postopek bi veljal na dvojezičnem območju, izven njega pa bi tisti, ki bi želeli glasovati za predstavnika manjšine, lahko to naredili po pošti. Ta rešitev seveda ni edina in Oehlinger je navedel tudi nekatere druge možnosti, kot na primer oddajanje preferenčnih glasov na listah avstrijskih strank, vendar je po njegovi oceni sistem izbiranja glasovnice, nemške ali slovenske, najboljši in najučinkovitejši.

Sistem manjšinskega zastopstva, ki je v veljavi v republiki Sloveniji, je logično nadeljavanje tradicije, saj so po osamosvojitvi novim razmeram priredili določila, ki jih je vsebovala prejšnja slovenska ustava, je uvodoma poudaril Peter Winkler, načelnik Urada za narodnosti. Obema avtohtonima manjšinama, se pravi italijanski in madžarski, slovenska republika priznava posebne pravice. Neposredno sta zastopani v državnem zboru in občinskih svetih (kandidate določajo s podpisi člani skupnosti, v katere so organizirani pripadniki manjšin na

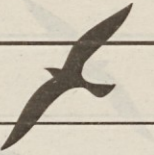

mešanih območjih), sodelujejo pa tudi (aktivno in pasivno) pa tudi pri splošnem delu volitev, kar pomeni, da so predstavniki manjšin izvoljeni tudi na listah posameznih strank (kar se v praksi dogaja). Na voljo imajo torej dvojni glas, manjšinskega in splošnega državlanskega. Takšen sistem pa je po Winklerjevem mnenju mogoč, ker sta manjšini številčno omejeni in živita na strnjem območju.

O italijanski poti reševanja tega problema pa je govoril profesor ustavnega prava Stefano Ceccanti, ki

je izhajal iz spremembe političnih odnosov, ki je terjala tudi volilne spremembe. Obstajajo težnje po opuscanju proporcij volilnih sistemov in prehodu k večinskim sistemom, v te sisteme pa je težko vključiti problematiko manjšin, ki se zaradi svoje manjšinskega v večinskih sistemih ne morejo uveljaviti. Ceccanti je nato zelo obsirno obravnaval priprave na nov volilni zakon v deželi Tridentinski-Južni Tirolski, s katerim se tudi osebno ukvarja, in razložil, kako isčejo ustrezne rešitve za zagotovitev upravljalnosti dežele, ne

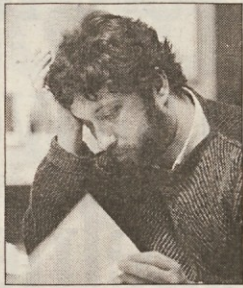
da bi to krnilo pravice manjšin. V sklepnem delu svojega posega pa je presel k obravnavanju stanja v Furlaniji - Juljski krajini, konkretno k sedanji razpravi o spremembi volilne zakonodaje. Ocenil je, da osnutek ustavnega zakona, o katerem teče sedaj razprava v parlamentu, ne bo naletel na ovire s strani ustavnega sodišča, vprašanje pa je, kako bo nato Dežela izdelala volilni zakon. Po njegovi oceni je rešitev, kakršna je v veljavi v Sloveniji, nesprejemljiva, kajti ustavno sodišče ne bi nikoli dopustilo, da bi imeli nekateri državljani dvojni glas. Obstajajo zato nekatere druge možnosti: zajamčen deželni svetovalec, ki je sicer član deželnega sveta, vendar nima pravice do glasovanja, kar pa je po njegovih besedah nesmisel; prireditve volilnih okrožij tako, da je vsaj v enem zagotovo izvoljen slovenski svetovalec, ali pa takozvana »ladinska« rešitev, ki pa bi morala biti osnopolvana na prestevanju oziroma ugotavljanju manjšine. Isto velja tudi za Oehlingerjevo rešitev o izbiranju med dvema glasovnicama, kajti brez predhodne določitve volilnega telesa na osnovi prestevanja ali drugega postopka (morda prijavljanja v posebni volilni seznam) je tako določilo po Ceccantijevem mnenju podvrženo cenzuri ustavnega sodišča.

O G L E D A L O

Pozitivna vloga italijanske in slovenske levice

ACE MERMOLJA

O tem, da je italijansko ministrstvo za solstvo parificiralo dvojezično solo v Spetru, je bilo objavljenih več člankov in izjav. Pomen dejanja je očitno. Gre za prvi uradni akt, ki priznava prisotnost Slovencev v videmski pokrajini. Nadalje je to pomembno kulturno dejanje, ker potrjuje programsko in pedagoško načela sole. Slednja je namreč prilagojena teritorialni specifik, kjer se otroci srečujejo z dvema jezikovnimama legama: z domačim narječjem in italijanskim jezikom. Osvojiti morajo knjižno slovenščino in z njo osnove slovenske narodne kulture. Prehod v knjižno slovenščino in utrjevanje italijanske in utrjevanje italijanske naj bi se dogajal v vrednotenju narečja in okolja, ki je otrokom najbližji. Učenje naj bi torej ne pomenilo reza s kulturo družine in njej najbližje okolice, ampak naj bi popeljalo učenje v svet narodnih kultur na najbolj naraven in za otroke sprejemljiv način. Tovrstni pedagoški pristopi sodijo v razmišljanja o interkulturnih procesih in pomenijo nezanemarljivo pedagoško in kulturno novost. Ne nazadnje bo imelo priznanje tudi praktične učinke, saj se dobro obiskana sola srečuje z nemajhnimi težavami, začeni s financiranjem.

Ob teh ugotovitvah, ki so jih naglasili domala vsi poročevalci, si bom dovolil nekoliko pristranski pogled na dogodek. Priznanje dvojezične sole v Spetru ne pomeni rešitve vseh problemov manjšine, vlada Oljke pa je kot prvo konkretno dejanje sprejela ukrep, ki razbija star italijanski nacionalistični tabu. Najrazličnejše italijanske vlade so namreč doslej zausvajale ukrepe v korist slovenske manjšine tudi z izgovorom, da so med zahtevami nesprejemljive prav tiste, ki zadevajo Slovence v videmski pokrajini. Pred leti sem od uglednega slovenskega predstavnika slišal mnenje, da bi Slovenci resili marsikatero vprašanje, če bi se odpovedali Beneciji. Ni bil edini, ki je tako mislil. Italijanska nacionalistična desnica, ki je imela velik vpliv v vladnih krogih, je vsa povojna leta izvajala na beneške Slovence stalen pritisk in vztrajala na trditvi, da Slovence v Beneciji ni mogoče vzporejati s tistimi v Gorici in Trstu. Prisotnost Gladia je bila v teh krajih krepka in občutna, njen namen pa ni bil v obrambi pred zunanjim, ampak pred notranjim sovražnikom, ki so bili Slovenci. To izhaja iz številnih dokumentov, s katerimi so se ukvarjale tudi parlamentarne komisije. Slovenski aktivisti so se srečevali z najrazličnejšimi sitnostmi, osebnimi težavami in celo s procesi. V tem smislu je zgornjo življenje Izidorja Predana. Omenjam znane stvari zato, da bi bil pomen vladnega dejanja v korist spetske sole čim bolj razviden. Dokazuje namreč, da vlada Oljke nima predsodkov do slovenske manjšine. Predvsem pa bi rad naglasil dejstvo, da ima znotraj Oljke odločilno tezo tista italijanska levica, ki je v povojnih letih zagovarjala pravice Slovencev. Rad bi naglasil,

da je prav sodelovanje med slovenskimi in italijanskimi levicami privedlo do nekaterih rezultatov, ki so za manjšino bistvenega pomena.

Odnosi med slovensko in italijansko levico v naših krajih niso bili vedno idilični. Znotraj teh odnosov je prišlo so travmatičnih delitev, kot je to bil Kominform. Kljub temu sta se v nasi deželi na levici razvila razprava in sodelovanje, ki sta postavila narodno vprašanje na povsem drugačne osnove, kot jih je gradila nacionalistična desnica. Antifasizem, sodelovanje v osvobodilni borbi, delavska solidarnost in internacionalizem so ustvarili tradicijo, ki je bila pozitivna v odnosu do manjšinskega vprašanja in do sožitja. Danes razumemo marsikatero preteklo vrednoto in idejo drugače, kar ne more spreminjati zgodovinske ocene, ki ima tudi danes pozitivne učinke. Antifasizem se na primer izprazni, če pomeni le spomin na antifasistično borbo in zmago, ali pa nostalgijo po »slavni« preteklosti. Dograditi ga je treba z novimi vsebinami, kot so na primer odpor proti nacionalizmu, rasizmom in ksenofobiji, diskriminacija drugih itd. Prav tako ne vidimo rešitve narodnega etničnega in manjšinskega vprašanja v klasičnem internacionalizmu. Drugačni pogledi pa ne pomenijo, da je treba preteklost preprosto zavreči.

Kritiki, ki menijo, da sta pomenila internacionalizem in marksizem veliko nevarnost za manjšine in narode, bi morali nekoliko bolj objektivno oceniti dogodke v zvezi s slovensko narodno manjšino. Ko bi Slovenci v Italiji ne imeli v italijanski levici zaveznikov, bi manjšinsko vprašanje ne prodrlo na vse državno raven, v vlado in parlament. Ne bi imeli senatorjev in na krajevni ravni bi bilo naše politično zastopstvo bistveno manjše. Prav tako ne bi mogli računati na določene kulturne vezi in podpore. Brez deleža levice bi niti v Oljki ne prišlo do pozitivnega opredeljevanja do slovenskega vprašanja. Ko ne bi bilo vezi med slovenskimi in italijanskimi levicami, bi bila edina politika do manjšine tista, ki jo je v tem stoletju uveljavljala italijanska nacionalistična desnica. Slovenska manjšina ne bi imela moči, da bi sama uveljavljala svoje zahteve. Tudi s pomočjo Jugoslavije ali današnje Slovenije je ne bi imela, ker v meddržavnih odnosih manjšina ni bila nikoli prioriteta in dvomim, da bo to v bodoče.

Naglasimo zasluge levice, ker so nesporne in ker so narodno samomorilska stališča, ki vidijo v levici zgolj zgodovinskega grešnega kozla. Takšna stališča se porajajo tudi v Sloveniji, vendar ni v njih nobene ljubezni do slovenske manjšine v Italiji. Domene med slovensko desnico v Sloveniji in italijansko v Italiji bi zrtvovala manjšine, ker bi to bilo v naravi stvari. S temi trditvami se nočem ponovno spuščati v disput o tem, ali je prav, da so Slovenci v Italiji v italijanskih strankah ali ne in

niti ne nameravam demonizirati desnice v Sloveniji. Vem pa, da bi bila usoda slovenske manjšine veliko trša, ko bi se italijanska levica ne spopadala s tržasko, gorisko in videmsko nacionalistično in sovinstično desnico. Brez določene politične tradicije, ki se je zavzemala za sožitje in je v to prepravevala tudi del italijanskega prebivalstva, bi bil v naših krajih spopad frontalen in boleče zarezan na dva bloka: slovenskega in italijanskega. Zaradi so preprečile politične in kulturne opcije, ki so se v Italiji sklicevale na antifasizem in na internacionalizem. S tem so odprle prostor politiki, ki se ni utemeljevala le v nacionalnem spopadu, ampak je vnesla v življenje naših krajev variante, ki so predvidele dialog in sožitje. Na hipotetični ravni se sprašujem, kako bi delovala slovenska strankarska grupacija (mislim na SSK), ko bi trčila ob italijanski politični blok, ki bi gledel narodnega vprašanja kompaktno zagovarjal nacionalistične in irendentistične opcije. Tako ni bilo, za to pa ima zaslugo levica s svojo tradicijo in kulturo. Odločitev, da se prizna dvojezična sola v Spetru, je nedvomno sad te tradicije. V naših krajih, v Beneciji pa prav posebno, so se italijanski katoliki na žalost povezovali s strankami in kulturnimi krogi, ki so vodili stoletno protislovensko bitko.

Ob tem bi želel izpostaviti še drugo dejstvo in sicer to, da je imela prvenstveno zaslugo za ustanovitve sole v Beneciji SKGZ. Mimo napacnih izbir moramo ocenjevati tudi pozitivne. Politika SKGZ v korist beneskih Slovencev je bila v večini primerov pozitivna in tudi dalekovidna. Pomoč Beneciji namreč ni bila samoumevna. Po vojni so tudi slovenske voditelje v Sloveniji razdvajali dvomi, če ima smisel podpreti Benecijo kot del narodne skupnosti. Ustanovitve gospodarskih podjetij in sole je pomenila, da je prišlo do skupne odločitve, da se tudi beneskim Slovincem omogoči narodno rast in ne zgolj etnične. Objektivno ocenjevanje preteklosti naj računa tudi s temi dejstvi, saj je misel, da je politika SKGZ rodila le krak TKB nezagodovinska, ceprav so bili vidni predstavniki organizacije vpleteni v zadevo.

Izpostavil sem pozitivno vlogo levice, tako slovenske kot italijanske, ker menim, da bi tako manjšina kot Slovenija storili tragično napako, ko bi ta dejstva spregledali. Sami sebi bi namreč zbrisali velik politični in kulturni prostor, ki ga je v Italiji in Evropi odprla levica in kjer so lahko našli prostor narodne in etnične manjšine ter mali narodi. V obsegu desne nacionalistične politike ali pragmatičnega liberizma bi tako slovenska manjšina kot sama Slovenija preziveli le integracijo, ki bi brisala razlike in v dejstvih vključila male narode kot služabnike kapitala, bank in transnacionalnih podjetij. V tej perspektivi bi manjšina ohranila etnično raven, Slovenija pa bi postala majhno letališče za ekspanzijo proti Vzhodu.

SKGZ / PRED SOBOTNIM OBČNIM ZBOROM

Predstavili izhodišča za prenovitev SKGZ

Koordinatorja Pavšič in Rupel o novih pristopih za nove izzive - Predlogi za preimenovanje Zveze

TRST - Rudi Pavšič, koordinator začasnega tajništva SKGZ, in Aldo Rupel, koordinator 25-clanske komisije za pripravo zaključkov občnega zbora Zveze (na sliki - foto Balbi/KROMA), sta večeraj predstavila tisku izhodišča za sobotni občni zbor SKGZ oz. za nadaljevanje in zaključek prelomnega občnega zbora, ki se je pridel lanskega decembra. Slo je za širok oris mnenj, stališč in predlogov, ki so se izostrila v zadnjem obdobju, in ki kažejo na korenito obnovo te organizacije.

Uvodoma je Pavšič posredoval nekaj splošnejših ocen o razvoju dogajanj v manjšini: se zlasti pozitivno je ocenil namen vlade, da parificira dvojezično solo v Spetru, pa tudi najavljene novosti v zvezi s solstvom nasploh kot stvaren pokazatelj drugačnega odnosa vlade Oljke do slovenske manjšine. Optimizem prevladuje tudi glede na skorajšnjo advicijo predstavnikov manjšine pri parlamentarni delovni skupini za zaščitni zakon. Pozitivni znaki se kažejo tudi v odnosih med Italijo in Slovenijo in je verjetno to približevanje pripomoglo k izboljšanju samega odnosa do manjšine.

Glede samega občnega zbora SKGZ pa je Pavšič ugotovil, da so v 4 mesecih od decembrskega občnega zbora, ki se je odvil v izredno negativnem trenutku, opravili poglobljeno analizo kritičnega obdobja za slovensko manjšino, v katerem so prisle do izraza številne pomanjkljivosti organiziranosti, in ne samo na gospodarskem področju, ki ga je kriza najbolj temeljito pretresla.

Pavšič je kritično podčrtal

nekatero plati odnosov z matico, kjer so prevečkrat prevladali strankarski interesi nad državnimi, pozitiven odnos pa bi moral sloneti na spoštovanju subjektivitete in tukajšnje organiziranosti, ne pa podpihovati konfliktualnosti. Glede finančnih odnosov si Pavšič pričakuje, da bo Slovenija celovito uredila vprašanje in upoštevala realno delovanje posameznih komponent. Pavšič se je zavzel tudi za ureditev odnosov z drugo krovno organizacijo in za uveljavitev vloge skupnih organizacij, kar bi sčasoma lahko privedlo tudi do ene same organizacije slovenske civilne družbe.

Aldo Rupel je podal presek delovanja 25-clanske komisije, ki je od decembrskega občnega zbora do danes opravila veliko delo in to z novim, dinamičnim pristopom. Predlogi, ki jih bodo predložili na sobotnem zaključnem delu občnega zbora, zadevajo med drugim izvolitev manjšega števila

delegatov, preseganje »demokracičnega centralizma«, bolj omejeno vlogo osrednjega vodstva in večje, tudi finančne pristojnosti pokrajinskih organizacij, soocenje z izzivom kompleksnosti - tudi jezikovne - družbe, v kateri živimo.

V okviru delovanja v celotni manjšini je Rupel predstavil tri oblike sodelovanja: akcijsko enotnost pri strateških pobudah, skupno zastopstvo do volitev v manjšini, in novo povezanost v skupnem delovanju, a to brez demagoških preskokov.

Pretrse v manjšini terja tudi zamenjavo samega imena dosedanje SKGZ, s tem v zvezi je Rupel iznesel tri predloge: Zveza Slovencev v Italiji. Demokratična zveza Slovencev v Italiji in SKGZ - Zveza Slovencev v Italiji.

O tem, kot seveda o vsem ostalem, bo odločil občni zbor Zveze, ki se bo pridel v soboto ob 15. uri v gledališču France Prešeren v Boljuncu.

TRST / ODNOSI KOROŠKA - FJK

Koroški glavar Zernatto danes na pogovorih z deželno vlado

V ospredju vprašanja gospodarskega sodelovanja

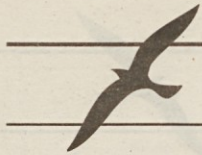

TRST - Danes bo na uradnem obisku v Furlaniji - Julijski krajini deželni glavar Koroške Christoph Zernatto (na sliki) na celu številne delegacije ne samo deželne vlade, ampak tudi koroškega gospodarskega sveta, saj bo prav gospodarsko sodelovanje ena glavnih tem pogovorov.

Zernatto se bo s predsednikom deželne vlade FJK Giancarlom Cruderjem pogovarjal o vprašanjih, ki so vezana na institucionalno sodelovanje med obema deželama in njunimi organi (teh pogovorov se bodo tudi deželno vlado udeležili tudi odborniki Isidoro Gottardo, Giorgio Mattassi, Roberto Tanfani in Mario Pujatti), medtem ko bodo ločeni pogovori potekali v delovnih skupinah, ki jim bodo nacelovali deželni

odborniki Moreton, Mattassi, Degrassi in Tanfani. Zasedanja delovnih skupin se bodo udeležili tudi predstavniki številnih deželnih gospodarskih in drugih ustanov: med drugimi industrijcev, tržskega pristanišča, državnih železnic, deželnih finančnih družb Finest in Friulia. Ena delovna skupina se bo ukvarjala z znanstvenim in kulturnim sodelovanjem, na pogovorih s koroškimi predstavniki pa bodo navzoči zastopniki tržske univerze, deželne gledališke ustanove, opernega gledališča Verdi in mednarodnega centra za teoretsko fiziko.

Pogovori bodo potekali na sedežu deželne vlade na Trgu Unità, ob zaključku pa bosta imela predsednika Cruder in Zernatto tiskovno konferenco.

ŽIVAHNO PREDVOLILNO SOOČENJE NA POBUDO LEGE NAZIONALE

Illy potrdil svoja stališča o Slovencih v luči evropske listine o manjšinah

Dosedanji župan proti preštevanju manjšine in za pravico do javne rabe slovenskega jezika

Na sedežu Lege Nazionale je bilo včeraj soočenje županskih kandidatov Riccarda Illyja in Adalberta Donaggia, katerima je organizacija, ki ji predseduje Paolo Sardos Albertini, pred dnevi izročila vprašalnik o takozvanem bilingvizmu. Kandidata (oba stališča zelo crnobelo zastavljeni) sta v glavnem odgovorila na zastavljena vprašanja, soočenje pa jim je nudilo priložnost, da pojasnita svoja stališča glede na te vprašanja.

Debatna je bila na splošno umirjena, le od časa do časa je publika glasno pozdravila Donaggiove besede, Illyjeve pa je v glavnem spremljala molče, z redkimi medkljicami in godrnjanjem. Illy je nastopil, kot bi govoril na Opcinah ali v Krizu in je, ne glede na kraj in občinstvo, dosledno izprical svoja stališča o zaščiti Slovencev. Dosleden s stališči desnice je bil vsekakor tudi Donaggio, cigar stališča objavljamo tu zraven.

Illy je vseskozi izhajal iz Evropske listine o zaščiti narodnih in jezikovnih manjšin ter izrazil upanje, da jo bo parlament čimprej ratificiral. Omenil je republiško ustavo, ki obvezuje državo, da zakonsko zaščiti manjšine, med katere sodi tudi slovenska, ki je javno priznana manjšina. O zakonskem osnutku poslanca Caverija se bo javno izrekel potem, ko bo parlament ratificiral Evropsko listino, povedal pa je, da bo morala Občina pozorno spremljati parlamentarni

Riccardo Illy (f.KROMA)

postopek in pri tem igrati pozitivno in spodbujevalno vlogo.

Dosedanji župan podpira priznanje pravice do rabe slovensčine v odno-

su z javnimi oblastmi in upravami, vključno z Obcino Trst. Morebitna finančna bremena v zvezi z izvajanjem manjšinske zaščite si mora prevzeti država, saj imajo občinske uprave že dovolj finančnih problemov in težav. Illy nasprotuje predhodnemu preštevanju Slovencev, saj je slovenska manjšina pravno priznana, njenih pravic pa ne gre na noben način meriti s številčnostjo pripadnikov manjšinske skupnosti. Preštevanje naj kvečjemu pride potem, ne sme pa na noben način pogojevati manjšinskih pravic. Poenoteno zaščitno besedilo (it. Testo unico), za katerega se vehementno zavzema desnica, ne sodi v ustavna načela, stopnja

sožitja med Italijani in Slovenci pa je trenutno dokaj dobra.

Zakonski osnutek posl. Caverija - je nadaljeval Illy - ne govori o t.i. bilingvizmu, zato je debata o tem vprašanju odvečna in nesmiselna. Ne gre za uvajanje dvojezičnosti, ampak za pravico pripadnikov manjšine do javne rabe materinega jezika. Illy nasprotuje kakršnemu koli občinskemu ali vsedravnemu referendumu o zaščiti Slovencev.

Illy je, z razliko od Donaggia, prepričan, da Slovenci v Italiji govorijo slovensko in da se cutijo sestavni del slovenskega naroda. Donaggiova stališča je označil za nekulturna in žaljiva.

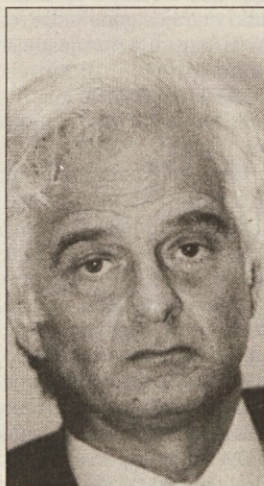
S.T.

»Tržaški Slovenci v resnici ne govorijo prave slovenščine«

Adalberto Donaggio (na sliki) je na včerajšnjem srečanju Lege Nazionale pojasnil svoja neverjetna gledanja o slovenski manjšini, o njeni zaščiti in o sožitju. Njegova stališča, ki so zela odobravanje občinstva, objavljamo brez komentarja, ki ga prepuščamo bralcem.

Zaščitni osnutek, ki ga je predložil poslanec Union Valdotaie Luciano Caveri, po njegovem popolnoma po nepotrebnem odpira stare, tudi zgodovinske rane, ki so bile na srečo zaceljene. Poslanec iz Doline Aoste v resnici ne pozna tukajšnje stvarnosti, kot dokazujejo nekateri popolnoma nesprejemljivi členi zakonskega predloga, ki nimajo ne repa ne glave.

O rabi slovensčine je županski kandidat Pola svobosčin, ki je tudi izjavil, da je nekaj časa zivel v Ljubljani, povedal naslednje: Pred časom sem na letališču v Ronkah srečal občinskega svetovaleca iz vrst Illyjeve koalicije, s katerim sem se nato peljal v Rim. Na letalu sva srečala nekdanjega slovenskega zunanjega ministra Lojzeta Peterleta, ki se je z mojim znancom pogovarjal v angleščini. To me je preprečilo - če je bilo sploh potrebno - da tržaški Slovenci ne govorijo prave slovensčine. In to velja tudi za

Slovence, ki živijo na Krasu...

Slovencev v Trstu je približno pet odstotkov, ki v veliki večini mislijo, da zakonska zaščita sploh ni potrebna. Zakonski osnutek, ki ga predložil poslanec Caveri, ustvarja velike, posebno ekonomske diskriminacije med tistimi, ki obvladajo slovenščino in med tistimi, ki je ne obvladajo. Trst je mednarodno in kozmopolitsko mesto, zato je prav, da ljudje obvladajo čim več jezikov in ne le enega ali dva. Zakonska zaščita je torej nepotrebna, saj bi se z njo na papirju okoristilo komaj pet odst. prebivalstva. Poglejmo sedaj, kako je Donaggio odgovoril na vprašalnik Lege Nazionalne.

Kandidat Pola svobosčin nasprotuje priznanju pravice do javne

rabe slovensčine v odnosu z Obcino Trst in z njenimi telesi in organi. Nadalje nasprotuje kakršni koli uvedbi t.i. bilingvizma, morebitni stroški iz zakonske zaščite (npr. prevajalske službe) ne smejo bremeniti ne države in se manj občinske uprave, treba jih bo nasprotno odtegniti od prispevkov, ki jih italijanska država že namenja slovenski manjšini. Z rabo slovensčine (jezikovni servis in podobno) naj se ukvarjajo patronati, podobni tistim, ki se npr. zanimajo za ostarele in onemogle.

Slovence je treba pred odobritvijo kakršne koli zaščite predhodno prešteti, namesto zakonske zaščite morajo pristojna državna telesa izdati enotno besedilo (it. testo unico), ki bi zajemalo vse dosedanje norme, odloke, sklepe itd., ki zadevajo slovensko manjšino. T. i. bilingvizem bi samo zaostrel sedanje etnično sožitje in bi ustvaril v drugih narodnih skupnostih (Srbi, Hrvati, Grki, Armenci itd.) lažna pričakovanja.

Zakonski osnutek posl. Caverija je po Donaggiovem mnenju popolnoma negativen in nesprejemljiv, če ga bo parlament kdajkoli odobril bo morala Občina razpisati občinski referendum o tem vprašanju.

Poziv Oljke neodločenim Socialisti: Glasujte za Illyja!

Volilna kampanja za nedeljsko balotazo med Illyjem in Donaggiom se počasi izteka. Včeraj je gibanje Oljke pozvalo neodločene volilce in tiste, ki so bojkotirali prvi volilni krog, da se v nedeljo brez oklevanj opredelijo za Illyja, ki predstavlja perspektivo za bodočnost našega mesta. Poziv velja tudi za volilce županskih kandidatov, ki se niso uvrstili v zaključno balotazo.

Socialisti stranke SIU, ki so v prvem krogu podprli županskega kandidata Arduina Agnelli, pozivajo svoje volilce in somišljenike, da v nedeljo podprejo Il-

lyja. Srce socialistov - piše v tiskovnem sporočilu - bije na levo, zato se ni mogoče izogniti jasnim izbaram. V balotazi nista bistvena županska kandidata, ampak to, kar zastopata in poosebljata. Illyja, menijo socialisti, je treba podpreti tudi za vzpostavitev novih in boljših odnosov v tržadki levici.

Kandidaturo dosedanjega župana je med obiskom v deželni podprl tudi generalni tajnik CISL D'Antoni. Vodja sindikalne organizacije, ki se je včeraj srečal z Illyjem, je izrazil prepričanje, da je župan dobro vodil mestno

upravo in da si zaradi tega spet zasluži zaupanje Tržancank in Tržancanov.

Illy je medtem sporočil, da je minister za finance Visco začel končno reševati probleme v zvezi s tržasko prosto luko. Minister Prodi je vlade je formalno pozval generalnega ravnatelja carinskih služb, da odpravi nekatere pregrade v zvezi s carinskim poslovanjem v tržaskem pristanišču. Illy je z zadovoljstvom ocenil vest iz Rima, tudi zato, ker se je občinska uprava vedno dosledno zavzemala za poenostavljene carinske postopke.

PRISTANIŠČE / »AFERA MENEGON«

Zadovoljstvo DSL zaradi popolne oprostitve Rovellija

Demokratska stranka levice izraza zadovoljstvo ob odločitvi Kasacijskega sodišča, ki je bivšega glavnega ravnatelja pristaniške ustanove Luigijsa Rovellija povsem razbremenilo vsakršne obtožbe: kot pravi DSL, je slo za nepravilne in instrumentalne obtožbe. Sedanja razsodba sledi neki drugi, s katero so bili povsem oproščeni vsi protagonisti tako imenovanega »dogovora Menegon«.

Sedaj je jasno prišlo do izraza, trdi sporočilo DSL, da je bilo početje Fusarolija in Camberja instrumentalno in pristransko, njun namen je bil odstraniti in prizadeti tiste, ki niso hoteli pristati na njuno lotizacijsko in klientsko logiko. Jasne so tudi odgovornosti poslanca Camberja, tedanjega Craxijevega podtajnika, in škoda, ki jo je njegovo spletkarjenje povzročilo tržaskemu pristanišču in vsemu krajšnemu gospodarstvu: spomnimo se samo na zmešnjavo in na kalne vode, ki so v teh letih označevale tržasko pristanišče, tudi in predvsem zaradi nesposobnosti in pristranskosti njegovih novih najvišjih upraviteljev.

Po tej razsodbi, nadaljuje DSL, bo vodstvo pristanišča moralo plačati sodne stroške in poravnati škodo z javnim denarjem. Tisti, ki se je odločil, da troši javni denar v neupravičenih pravih, pa bi moral osebo posredno ali neposredno poravnati račun. Poleg tega bi morali Rovelliju spet dodeliti funkcije, s katerih je bil neupravičeno odstranjen. To je se toliko bolj potrebno, potem ko so druge javne službenice, ki so priznali vpletenost v podkupninske afele - torej niso bili nedolžni kot Rovelli - spet postavili na prejšnje mesto. DSL bo zahtevala od parlamenta in vlade, zaključuje sporočilo, da čimprej uredita razmere v tržaskem pristanišču, v splošno korist mestnega in deželne gospodarstva.

PRIJELI HRVAŠKA DRŽAVLJANA

Kradla sta v javnem lokal

Odnese sta likerje in prehranske izdelke za skupnih 300 tisoč lir

Iz javnega lokala na Pomolu Pescheria sta odnesla precej likerjev in prehranskih izdelkov, vendar nista utegnili nič popiti ali se drugače okrepčati: kmalu zatem so ju karabinjerji odkrili in aretirali. Hrvatska državljana, 43-letni Zvonko Lamesić in 61-letni Dragan Marić, sta sedaj v koronejskih zaporih. »Srečo« sta poskusila pozno v noč, ura je bila okrog 3. Očitno sta bila prepričana, da ju tedaj nihče ne bo odkril. Ustela sta se, padla sta v roke agentom, ki so našli tudi vse ukradeno blago (vredno je bilo okrog 300 tisoč lir) in ga vrnili lastniku.

Našli so jim mamilo

Na mejnem prehodu pri Lipici je finančna straža v avtomobilu, v katerem so bili trije italijanski državljani, našla in zapolnila 4,5 grama marihuane. Vsi trije (znane so le začetnice: 25-letni D.R.D., 22-letni D.R.P. in 27-letni M.P.) so doma iz Belluna, na mejo pa so se pripeljali z avtomobilom Y10. Vedli so se sumljivo, pozornost agentov je zbudila tudi njihova zunanost in tako so se odločili, da jih temeljiteje pregledajo. Pod enim od sedežev so našli 4 grame omenjenega mamila, pri enem od potnikov pa se 0,5 grama. Vse tri so prijaviли sodnim oblastem.

Številne aretacije

Stanovalcem se je predstavljal kot nov sosed, prosil jih je, naj mu posodijo majhne

zneske denarja, češ da mora kupiti zdravila za bolnega sinca. Obljubljal je, da bo denar vrnil. Besede seveda ni držal, denar je verjetno porabil za nakup mamil: 31-letni Sainz Moreno iz Ul. Bergamasco 20 je namreč znan kot zasvojenec. Sedaj ga je policija prišla in aretirala, svojač je bil obsojen na poldrugo leto zapora zaradi prevare.

Za zapahi se je znašel tudi 36-letni Angelo Perin iz Istrske ulice 27: zaradi kraje je bil obsojen na 4 mesece zapora. V jeci pa bo pet mesecev ostal 26-letni Franco Zanin (Ul. Economio 10), ki je prav tako bil obsojen kraje in drugih prekrškov.

Mejna policija pa je v okviru običajne kontrole prišla 36-letnega Maura Martinija iz Rima, ki je bil zaradi prekrpčevanja z ukradenim blagom obsojen na štiri mesece ječe. V zaporu bo dvajset dni presedel 41-letni Rocco Rosa iz Potenze, ki je kršil zakon o izdajanju čekov.

Agenti so imeli opravka se z mladim Maročanom, 22-letnim Amirom el Saftijem Abdelom. Bil je v skupini nekaterih oseb iz držav, ki ne sodijo v EU in ki običajno cistijsko vetrobranska stekla na krizišču med Ul. Battisti in Ul. Rismondo. Policiji so bili že znani, saj so večkrat nekoliko pregloboko pogledali v kozarec, tako da je prišlo tudi do hude krvi z avtomobilisti, ki so vozili mimo. Predvčerajšnjim proti večeru pa je policija posegla, vendar se je mladenič upiral in je enega od agentov tudi ranil.

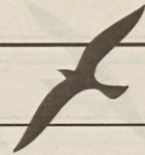
NOVICE

Pomoč Zadružne kraške banke kmetijskemu sektorju

Zadružna kraška banka je pristopila k pobudi Dezelne zveze zadružnih bank, ki predvideva pomoč kmetijskemu sektorju zaradi letošnjih vremenskih nepravil (suše in pozebe). Kmetijski podjetja, ki so utrpela škodo, bodo deležna posojil po zelo ugodni obrestni meri. Smoter pobude je takojšnja pomoč oskudovancem v pričakovanju bodočih ukrepov javne uprave. Najvišji znesek posojila za kmetijo je 100 milijonov. Trajanje: 18 mesecev. Obrestna mera je za točko in pol nižja od prime-rate ABI: trenutno je 7,875% letno. Postopek za odobritev posojila je zelo preprost, saj se to izdela na osnovi navadne izjave oskudovane kmeta. Prošnje sprejemajo na sedežu banke na Opcinah ter v vseh njegovih agencijah (v Trstu, Nabrezini, Sestlanu in v Bazovici), kjer je osebe na razpolago za podrobnejše informacije.

Močan dež in tudi toča

Vremenoslovci se tokrat niso ušeli: napovedovali so poslabšanje vremena z nalivi, kar se je včeraj uresničilo. Pozno popoldne je močno deževalo po vsej tržaški pokrajini, v nekaterih predelih po mestu so morali kot običajno poseči tudi gasilci, ker je voda zalila kletne prostore, poročil o kakšni večji škodi pa ni bilo. Kot običajno je do zastojev v prometu prišlo na Miramarskem drevoredu, a voda je kmalu odtekla in razmere so se normalizirale. V marsikateri ulici je odkrilo tudi pokrove mestne kanalizacije. Toca pa je klestila na Proseku, kjer se je vse pobelilo kot ob sneženju. Padala je sicer tudi v Gropadi, vendar za tako kratek čas, da ni mogla narediti nobene škode. Na srečo kaže, da drugih krajev od Nabrezine do Mackolj ni prizadela, vsaj tako so zatrjevali vascani v teh krajih, do katerih smo se obrnili.

DSI / ODGOVORI NA AKTUALNA VPRAŠANJA

Mladi sprašujejo: Kako in zakaj?

V pogovor so s svojimi stališči posegli razni predstavniki

Tradicionalni ponedeljkov večer Društva slovenskih izobražencev je bil 5. maja posvečen odgovorom (ali vsaj poskusom odgovora) na številna vprašanja, ki jih je skupina mladih zamajskih Slovencev javno postavila že pred časom, ob priložnosti zloma, ki je doletel t.i. organizirano gospodarstvo slovenske manjšine, cigar največji simbol je bil krah Trzasko kreditne banke.

Vprašanja, kako to, da se je to moglo zgoditi, si je skupina mladih, kot sta povedala Poljanka Dolhar in Fabrizio Polojac, začela postaviti proti koncu lanskega leta. Septembra lani - torej se pred zlomom TKB - so trzaski in goriski dijaki namreč organizirali manifestacijo pod geslom Beli? Rdeči? Ne! Enotni! in tako pokazali svoje nezadovoljstvo ob položaju, v katerem se je nahajala (in se se nahaja) naša manjšina. V javnost so ta vprašanja pršla zlasti potom Primorskega dnevnika, ki jih je objavil. Dnevnik je

objavil tudi nekaj odgovorov (npr. pisatelja Borisa Pahorja in kapitana Bruna Volpija - Lisjaka), mladi pa so se tudi odločili, da priredijo več srečanj s predstavniki starejše generacije, da bi si naredili čim jasnejšo sliko in pridobili čimveč podatkov in informacij o tem, kaj se je v nasi skupnosti dogajalo.

Ponedeljkovega srečanja z mladimi so se udeležili nekateri vidnejši predstavniki manjšine predvse iz vrst SSK in SSO. V pogovor so s svojimi stališči, pa tudi osebnimi izkušnjami, večkrat posegli predsednik DSI (in SSO) Sergij Pahor, predsednik Slovenske prosvete Marij Maver, deželni tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj, trzaski pokrajinski tajnik stranke Peter Mocnik ter bivša deželna svetovalec Drago Stoka in Jože Skerk. Poleg njih so se spogovorili Nadja Maganja, Antek Tercon, Silvester Metlika, Bruno Volpi - Lisjak in Marko Udovič.

Nakazanih tem je bilo to-

liko, da je skorajda nemogoče vse strniti v razmeroma kratek članek. Kljub temu bi lahko iz vsebine ponedeljkovega večera izluščili nekaj temeljnih ocen, ki so jih iznesli razpravljalci. Ena od teh je, da je bila Slovensko kulturno - gospodarska zveza in cel sistem okoli nje prava fotokopija sistema, ki je veljal v Sloveniji oz. Jugoslaviji pred demokracijo. Ko je prišlo do razpada Jugoslavije in do spremembe sistema v Sloveniji, je tudi zmanjkala kontrola matice nad svojo izpostavo v zamejstvu, ki je zaslula v krizo. Martin Breclj je pri tem dodal, da se danes zaključuje nek cikel, ki je prinesel strasne dogodke med Slovenci v Italiji, med temi tudi ločevanje iz ideoloških razlogov, ki pa danes traja zaradi inertnosti, saj je to, kar je ločevanje povzročilo, sedaj mrtvo. Po Brecljevem mnenju smo priče soočanju dveh linij: ena je narodna, druga pa ideološka. Omenili bi lahko tudi poseg Segija Pahorja, ki je poudaril, da je dejavnost

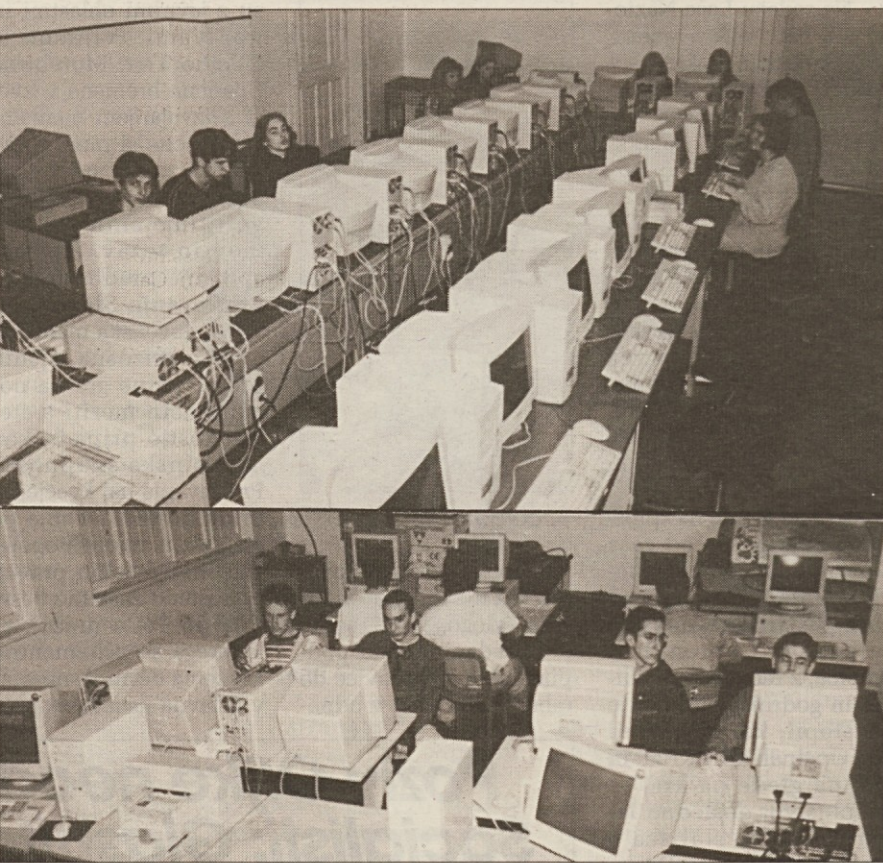
t.i. demokratičnega tabora slonela na prostovoljnem delu, medtem ko je bilo na drugi strani delo plačano. Nadja Maganja je npr. dejala, da je vedno imela občutek, da je pod nadzorstvom. Dejansko je manjšina doslej živela v nenormalnih razmerah, zato je treba ustvariti možnost pogovora. Treba je skrbeti, da se naša družba demokratizira, pluralizira in da se ustvari normalne metode. Jože Skerk pa je na kratko orisal zgodovino nastanka slovenske levičarske organizacije v zamejstvu, za katero sta Jugoslavija oz. Slovenija vložila ogromna finančna sredstva. Dotaknil se je tudi afere TKB: banko, je dejal, bi bili lahko rešili, pa se tega ni hotelo storiti. Iz Slovenije je terjani denar prišel, s strani italijanskih partnerjev, s katerimi so bili ustvarjeni veliki dolgovi, pa ne. Skerk je tudi dejal, da gredo proti koncu pogajanja, po katerih utegne znani prof. Francesco Querci, ki naj bi dolgoval banki od 80 do 90 milijard lir, vrniti le okoli milijardo lir. Prisotni so obravnavali se marsikatero drugo vprašanje, od položaja Primorskega dnevnika (pred začetkom večera je potekalo vpisovanje v zadruge Primorski dnevnik), do premicnin, ki so last družbe Dom in Založništva trzasko tiska, sportnih društev itd. Večina govornikov je tudi zavrnila in ocenila kot pavšalno trditev, po kateri smo vsi v manjšini nekako odgovorni za nastali položaj.

Na koncu se je predsednik DSI Sergij Pahor vsem zahvalil za sodelovanje in dejal, da so taki večeri, kot je bil ponedeljkov, se potrebni (mladi sicer načrtujejo se druga taka srečanja).

INFORMATIKA / PRENOVA RAČUNALNIŠKE OPREME

Zavod Ž. Zoisa po Internetu v svet

Z novimi računalniki opremili dve učilnici

Letosnje solsko leto je prineslo na trgovski zavod kar precej novosti. Najvažnejša med temi je prenova računalniške opreme v dveh od treh laboratorijev informatike, s katerimi razpolaga zavod. Blizamo se 21. stoletju, kar zahteva modernizacijo učnih programov in pripomočkov. Pred leti je bil računalnik orodje, ki so ga poznali in uporabljali le redki, danes pa si življenja brez njega skorajda ne znamo več predstavljati.

Ko zapustijo diplomanti nasega zavoda solo, morajo nujno znati uporabljati računalnik, saj je danes to že predpogoj, da sploh dobis službo.

Na trgovskem oddelku

stopijo dijaki v stik z računalnistvom že v bieniju, in sicer pri predmetu obdelava besedil in podatkov ter pri pouku matematike. Kasneje pa uporabljajo računalnik pri knjigovodstvu, trgovstvu, gospodarskem poslovanju in ekonomiji.

Tudi bodoči geometri stopijo pred računalnik že v prvih dveh letih solanja na zavodu, in sicer pri tehničnem risanju in matematiki, kasneje pa pri topografiji, gradbeni tehnologiji in gradbenistvu.

Kot rečeno, smo letos na soli dobili večje število računalnikov, tako da smo lahko na novo opremili kar dve učilnici. V računalniškem laboratoriju tr-

govskega oddelka na podružnici, je namesčenih 20 računalnikov (na gornji sliki). Opremljeni so s procesorji Pentium 133, med seboj so povezani v mrežo, delujejo na osnovi operacijskega sistema Windows NT, dijaki pa lahko operirajo s programi WORD 7, Excell 7 in Access 7. Naj poudarimo, da bodo v kratkem vsi računalniki te učilnice povezani na omrežje Internet preko priključka ISDN, ki omogoča zelo hiter prenos podatkov.

Računalniški laboratorij oddelka za geometre na podružnici je opremljen z 10 računalniki, ki so prav tako povezani v mrežo (na spodnji sliki). Na teh računalnikih se dijaki učijo uporabljati program AUTOCAD, t.j. software za tehnično risanje s pomočjo računalnika oz. računalniško izdelavo načrtov, s katerim danes operira vsak geometer, arhitekt ali inženir.

Ker se računalniki zaradi izjemno hitrega razvoja na področju informatike zelo hitro »starajo«, jih je treba kar največ izkoristiti. Zaradi tega se v omenjenih računalniških učilnicah prirejajo tudi tečaji računalništva. Trenutno potekajo naslednji računalniški tečaji: tečaj za dijake, pod vodstvom prof. Marjana Jevnikarja, ki ga prireja zavod v okviru popoldanskih dejavnosti, ki jih predvideva Ministrska direktiva 133/96, tečaj za profesorje nizjih srednjih sol v organizaciji ravnateljstva nizje srednje sole Simon Gregorčič iz Doline ter mini tečaj za učitelje v priredbi Didaktičnega ravnateljstva iz Doline.

Novi računalniki so torej tu. Treba jih je kar največ in najbolj uporabljati. Moramo priznati, da dobre volje v tem smislu ne manjka. Začetek je dober, upajmo, da bo tako tudi nadaljevanje.

Maurizio Polojac in Poljanka Dolhar, ki sta vodila ponedeljkovo razpravo v DSI

NOVICE

Sprehod s psi

V nedeljo bo na pobudo lovske zveze FIDC »stiriatni sprehod«, ki so ga predstavili včeraj (na sliki). Gre za sprehod s psi po Napoleonski cesti. Zbirališče bo na Grizi ob 9.30, odhod ob 10.30, pot bo peljala pse in lastnike do Obeliska in nazaj. Vpisnina znaša 5.000 lir, izkupicek pobude pa bodo namenili fundaciji Focsiv (prostovoljci v državah Tretjega sveta). Psi morajo biti cepljeni proti steklini in jih bo treba ves čas držati na vrvi. Praznik »najboljsega človekovega prijatelja«, kot pravijo organizatorji, spada v okvir pobud organizacije lovcev, ki bo priredila v soboto ob 9. uri v podoficirskem domu v Ul. Cumano 5 zasedanje o lovu v trzaski pokrajini, o katerem bodo spregovorili predvsem z vidika obrambe ekološkega ravnesja.

Razstava o Mozambiku

Na pobudo združenja Brez meja in Zdravstvo in razvoj bodo v soboto odprli v »Trgovini sveta« v Ul. Torrebianca 29 fotografsko razstavo o Mozambiku, ki bo na ogled do 24. maja, prihodnjo sredo ob 20.30 pa bo okrogla miza o procesu pomirjevanja v tej afriški državi. Slike je posnel zdravnik Rino Scuccato, ki je več let delal v Mozambiku, in ki bo tudi predaval na okrogli mizi.

Seznam diplomirancev trzasko univerze na Internetu

Trzaska univerza je pristopila k vsedravnici pobudi Almalaurea, da bi nudila boljše možnosti zaposlitve mladim diplomirancem, obenem pa podjetjem priložnost, da izberejo najprimernejše kandidate za delo.

Gre za dogovor med vsedravnimi univerzitetnim računalniškim sistemom Cineca in bolonjsko univerzo, v okviru katerega urejajo seznam s podatki vseh vseh diplomirancev kakih 20 najpomembnejših italijanskih univerz. Seznam je dostopen tudi prek Interneta javnim ustanovam in strokovnim organizacijam, ki se ukvarjajo z zaposlovanjem, pa tudi posameznim podjetjem, ki imajo na tak način pregled nad najbolj primernimi novimi profesionalnimi profili.

Trzaska univerza bo pričela vstavljati podatke z letošnjo poletno sezono, zatem jih bo ažurnirala trikrat letno.

SV. JAKOB / POBUDA MLADIH LEVIČARJEV

Počistili fašistične napise

Jutri srečanje v gledališču Miela o nevarnosti neonacistov

Včeraj popoldne se je skupinica pripadnikov gibanja za socialne centre lotila »spomladanskega čiscenja« zidov pri Sv. Jakobu: z gosto barvo so prepletkali več fašističnih in nacističnih napisov, ki se vse prevečkrat pojavljajo po zidovih, ne da bi jih javne službe v krajšem času prepletsale. Med drugimi so v bližini naše redakcije temeljito prepletkali napis v »cast« nacističnemu krvniku Ardeatinskih jam Priebkeju. Skoda le,

da so se dela lotili med močnim nalivom, tako da je deževnica ponekod zbrisala njihovo delo.

Jutri ob 18. uri pa bo v gledališču Miela javna skupščina, ki jo prireja Radio Balkan in Združenje Stop rasizmu, posvečeno vprašanju neonacistov, ki so v zadnjih letih spet aktivni po Trstu, tudi s podporo skrajnodesničarske stranke MSI, v okviru katere delujejo že več kot 20 let znani skrajneži. Vabljeni vsi antifasisti!

TREBČE / V SOBOTO

Krstni nastop malih obiskovalcev glasbenih uric

*Pevske vaje in odkrivanje sveta
glasbil pod vodstvom Vilme Padovan*

V soboto, 10. t. m., se bodo s krstnim nastopom predstavili malčki, ki so sledili letošnjemu pevsko-glasbenemu pouku v Ljudskem domu v Trebčah: na pobudo Slovenskega pevskega društva Primorec-Tabor so od prejšnje jeseni pridno in marljivo sledili glasbenim uricam, spoznali so pevsko dejavnost, ob igri in zanimivih srečanjih pa odkrivali tudi svet glasbil. Pod mentorstvom Vilme Padovan so se v teh mesecih naučili nekaj pesmi, spoznali značilnosti, oblike in zvoke različnih glasbil. Naučili so jih predstaviti mladi gojenci iz Trebč: skupina 15 otrok je tako sledila drobnim predavanjem o klavirju, kitari, rogu, saksofonu in klarinetu in prislunila barvi zvoka, ki ga oddajajo različna glasbila. Naučili so se tudi osnovne ritmične spremljave k petju. Da ne gre zgolj za pevsko vzgojo, dokazuje tudi niz srečanj likovnega izražanja ob glasbi, ki jih je z malimi gojenci vodila Jasna Merku. Izdelki, ki so jih otroci ustvarili v teh delavnicah, bodo na krstnem nastopu tudi na ogled. Sploh bo v Ljudskem domu v soboto, ob 20. uri, vladalo posebno, nekoliko sanjsko-ustvarjalno vzdušje! Sicer se s tem nastopom tedenska srečanja ob sredah ne zaključijo: skupina otrok bo se nadaljevala s svojim prijetnim in poučnim odkrivanjem pevskega in glasbenega sveta vse do konca solskega leta. Ob začetku prihodnjega leta pa vabi v svoje vrste se prvošolke, ki bodo jeseni prestopili prag osnovne sole. (dam)

Tržaska univerza bo počastila

100-letnica Ardita Desia

Sloviti italijanski alpinist in veliki raziskovalec himalajskega pogorja Ardito Desio nas od nekaj preseneča s svojimi podvigi. Ob številnih osvojenih vrhovih je v tem času dosegel se enega, nadvse pomembnega - stoletnico svojega intenzivnega življenja. Ob tem castiljivem mejniku mu Tržaska univerza ter njen oddelek za geološke vede posvečata posebno srečanje, ki bo jutri, 8. maja ob 11.30 v Avli Venezian, v drugem nadstropju univerzitetne palače na Trgu Evropa. Za to priložnost so povabili enega največjih učenjakov s področja geologije in Desiovega sodelavca in osebnega prijatelja, pakistanskega znanstvenika F.A. Shamsa, ki bo predaval o granitih Himalaje in Karakorum. Avla bo med njegovim predavanjem televizij-sko povezana s sedežem CNR v Milanu, kjer bo Desio neposredno sledil njegovim izvajanjem ter posegel v razpravo. Med drugim bodo na jutrišnjem srečanju predstavili znanstveno tehnološko raziskavo o Himalaji, ki je ena zadnjih velikih pobud prof. Desia. Velikemu stoletniku bodo tržaski geologi in zupan Palmanove, Desiovega rojstnega mesta, podelili tudi posebno priznanje.

Predavanje o psihoanalizi vojne

Fakulteta za politične vede Tržaske univerze prireja jutri, 8. maja, ob 10. uri na svojem sedežu (v 1. nadstropju glavnega univerzitetnega poslopja) konferenco o temi: »Psihoanaliza vojne. Ljudstva, posamezniki, narodi v iskanju identitete«. O tem bo govoril prof. Claudio Risè, psihoterapeut in docent polemologije pri goriskem sedežu Tržaske univerze.

Do petka razstava o Napoleonu Bonaparteju

V vhodni dvorani poštne palače v Trstu se še do petka nadaljuje razstava »Napoleon Bonaparte 1769-1821. Zgodovina Francije v svetovnem kontekstu«. Na ogled so številni dokumenti in knjige, ki jih je dal na razpolago Francoski kulturni center. Med njimi je tudi nekaj zanimivih zanimivih dokumentov iz časov Ilirskih provinc.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
7. maja 1997

DUNJA

Jutri, CETRTEK,
8. maja 1997

MIHA

Sonce vzide ob 5.50 in
zatone ob 20.13 - Dolžina
dneva 14.23 - Luna vzide
ob 6.44 in zatone ob 21.18.

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 16,8 stopinje, zračni

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo od **1. januarja 1997** dalje **OSMRNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE** in nasplošno vsa obvestila v tajništvo Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu (040) 7796333 s sledečim urnikom:
od ponedeljka do sobote od 10. do 16. ure

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Matjaz Kmecl

POLNOČNO KRIČANJE

(Levstikovo zmerjanje slovenskih veljakov)

v izvedbi TONETA GOGALE in režiji MILETA KORUNA

Jutri, 8. maja, ob 20.30, pri Sireni v Barkovljah

tlak 1039,3 mb pada, veter 15 km na uro jug, vlaga 73-odstotna, nebo oblačno, morje malo razgibano, temperatura morja 14,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Niccolò Assirelli, Cecilia Giacomazzi, Rossella Braico, Martina Gladulich, Alessandro Bosco.

UMRLI SO: 90-letna Rosa Besednjak, 75-letna Elisabetta Pacher, 42-letna Alessandra Adovasio, 92-letni Carlo Crevatin, 73-letni Pasquale Stefini, 88-letna Giuseppina Matosovich, 39-letni Diego Treiber, 68-letni Gastone Pilati.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA, 5. do SOBOTE, 10. maja 1997**

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 15 (tel. 639042), Ul. Tiziano Vercellio 24 (tel. 633050), Milje - Lungomare venezia 3 (tel. 274998).

NABREZINA - (tel. 200466) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Tiziano Vercellio 24, Ul. S. Giusto 1, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREZINA - (tel. 200466) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. S. Giusto 1 (tel. 308982).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Danes in jutri dvorana rezervirana.

EXCELSIOR - 18.00, 20.00, 22.15 »Un giorno per caso«, i. Michelle Pfeiffer, George Clooney.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 19.30, 22.00 »Il ritorno dello Jedi«, f. George Lucas.

AMBASCIATORI - 17.00, 18.40, 20.30, 22.15 »Bugiardo, bugiardo«, i. Jim Carrey.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La stanza di Mar-

vin«, i. M. Streep, D. Keaton, R. De Niro.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The night flier«, r. S. King, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Prove apparenti«, i. Andy Garcia.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.15, 20.15, 22.15 »Tutti giù per terra«, i. Valerio Mastandrea.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Incontri particolari«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.50, 21.45 »Il paziente inglese«, i. Juliette Binoche.

ALCIONE - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 »Microcosmos«.

LUMIERE - 18.00, 20.10, 22.15 »Il senso di Smilla per la neve«, i. Julia Ormond, Gabriel Byrne.

PRIREDITVE

SD GRMADA vabi članke in prijatelje danes, 7. maja, ob 20.30, v društveni sedež, bivša osnovna šola v Mavhinjah, na projekcijo diapozitivov o Hong Kongu Fabrizia Polojaza, ki bo obenem posredoval svoje vtise o tem neobičajnem mestu na prehodu.

KD IVAN GRBEC, Skedenjska ulica 124, vabi na predstavitev knjige Vesne Gustin Grilanc »Je več dnevov ku klobas«, ki bo jutri, 8. maja ob 20.30. Sodelujeta ZPZ Ivan Grbec in ZPS Stu Ledi.

KD LIPA priredi jutri, 8. maja, ob 20.30, v kinodvorani v Bazovici predavanje o bazovski jami Skilan. Diapozitive in spremna beseda: Clara Ferlati. Vabljeni!

SKD VIGRED in OSNOVNA SOLA »Stanko Gruden« vabita na ogled igrice ZVEZDICA ŽASPANKA v izvedbi otroške dramske skupine Primorec iz Trebč, jutri, 8. maja, ob 15. uri, v osnovni šoli v Sempolaju.

KD RDECA ZVEZDA Salez priredi v soboto, 10. maja 1997 v Sportno kulturnem centru v Zgoniku, ob rob dnevu slovenske kulture »Iz take smo snovi kot s(r)anje...« - večer slovenskih klamfarskih, okroglih in kosmatih. Scenarij napisal in večer režijsko izoblikoval Sergij Verč. Asistent režije: Tomaž Kalc, likovna podoba: Alessandro Starc. Sodelujeta Mladinska igralska skupina in MoPZ KD Rdeca zvezda.

SKD TABOR - Opcine - Prosvetni dom vabi v soboto 10. t. m., ob 21.

OBVESTILO IZLETNIKOM NA HOLANDSKO

Cenjene bralce, ki so se prijavili za potovanje na Holandsko od 17. do 21. maja prosimo, da poravnajo tretji obrok vpisnine v danes, 7. t.m., na upravi našega dnevnika v Ul. Montecchi 6, od 9. do 13. ure.

Obveščamo tudi, da so se zaradi bolezni sprostili 4 prostori. Morebitni interesi naj se javijo v agenciji AURORA ali pokličejo na telefonsko številko 630261.

uri na koncert trzasko glasbene skupine PAOLO PAOLIN & I ROCCIO-SI. Izvirna glasbena zamisel za szgosceno poslušanje ne vezano na starostno dobo. Vabljeni!

PD PRIMOREC-TABOR vas vabi na krstni nastop svoje otroške skupine v soboto, 10. maja, ob 20. uri, v Ljudskem domu v Trebčah.

COS MILJE, OTROSKI VRTEC in DSMO vabijo na slovesnost ob poimenovanju osnovne šole po novinarju Albinu Bubniču in na ogled razstave, v soboto, 10. maja, ob 15.30, v Slovenskem centru v Miljah (Ul. D'Annunzio 62).

TRIESTANGO in PIAZZOLLA - v nedeljo, 11. maja 1997, ob 21. uri, v gledališču Miela koncert, posvečen glasbeni ustvarjalnosti sodobnega argentinskega skladatelja Astorja Piazzolle. Nastopa kvintet TriesTango v zasedbi: Maurizio Marchesich - bandoneon, Carla Agostinello - klavir, Stefano Furini - violina, Fabian Perez Tedesco - vibrafon in tolkala, Angelo Colagrossi - kontrabas.

IZLETI

KD SLOVAN Padrice, priredi tradicionalni izlet na Gorenjsko, v nedeljo, 25. maja. Program: ogled Presernove hise, ogled čebelarkega muzeja, muzeja talcev, bazi-

like na Brezjah in blejskega jezera. Kosilo v restavraciji Avsenik. Za informacije telefonirati na št. 226271 v večernih urah. Vpis na sedežu GZ ob torkih in četrkih od 20. do 20.30.

ZDRUŽENJE BIVSIH DEPORTIRANCEV V NACISTIČNIH TABORISCIH iz Trsta organizira, v dneh od 26. junija do 1. julija t.l., potovanje v bivše zloglasno taborišče Ravensbrück. Potovanje bo obsegalo ogled Berlin - Potsdam in Nürnberga. Natančne informacije dobite na se-dežu, ul. Crispi št. 3 II. nad. - Tel. 661088. Uradni urnik: ponedeljek, srede in petek od 10. do 12. ure.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE v ul. Carducci 8, tel. 370301, redno posluje vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

OBVESTILA

ZADRUGA NAS KRAS vabi članke na REDNI LETNI OBCNI ZBOR, ki bo v drugem sklicanju danes, 7. maja letos, ob 20. uri v Kraski hiši v Repnu. Dnevni red obsega poročilo upravnega odbora, predstavitev bilance za leto '96, poročilo nadzornega odbora, spremembo statuta v smislu zakona 59/92.

KD VALENTIN VODNIK vabi vse likovne ustvarjalce v Bregu, da se prijavijo na tradicionalno razstavo v okviru letosnje majence: predhodno se oglasite telefonsko Davidu (227037) ali Damiani (635626)! Običajno srečanje bo danes, 7. maja, ob 20. uri v cerkvi sv. Martina v Dolini. Vabimo vse, da ob tej priložnosti prinesejo s seboj tudi predlagana dela za letošnjo razstavo. Ze.vnaprej hvala za dobrodošlo sodelovanje!

KD LONJER-KATINARA vabi najmlajše na 4. POMLADNI POPOLDAN v soboto, 10. maja ob 16. ure do 17.30.

Zabava zagotovljena! **SLOVENSKI KLUB** vabi na VECER V PRICAKOVANJU IZIDOV v nedeljo, 11. t. m., ob 21. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20. Ze izvoljeni predstavniki A. Berdon, I. Canciani, I. Dolenc in P. Mocnik bodo govorili o nacrtih in možnostih njihovega dela, potem pa bodo prisotni sledili izidom na TV zaslonu.

PORTRET STALNOST IN SPREMENJANJE na poti, ki nas bo vodila od senzibilizacije naših kromatskih akordov do občutenja oblike kot možne identitete, bomo skusali dojeti poleg prehodnega in spreminjajočega se značaja potez, ne samo kar zrcali temperament ampak tudi kar stoji na njegovem dnu, v njegovem bistvu. Tecaj bo vodila profesorica Raffaella Busdon na sedežu skupine L'OFF v ulici Del Bosco 54 - Trst. Srečevali se bomo ob četrkih, od 20.30 do 23.30, osemkrat zaporedoma, začeni s 15. majem. Za informacije 0336/377733 ali 040/369024.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUSTEV sklicuje Redni občni zbor v petek, 16. maja 1997, v občinski knjižnici v Salezu, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju.

XII. SVETOVNI DAN MLADIH bo v Parizu od 18. do 25. avgusta. Informacije in prijave najkasneje do 10. maja na tel. št. 040/410860.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV obvešča, da bo 24. maja, od 9.30 in 25. maja do 13. ure, na Homu nad Grizami začetno-nadaljevalni seminar za citre. Interesenti dobijo podrobnejše informacije pri ZKOS - Tel. 0038661/1262083, int. 23. Cas prijave do 16. maja.

SK BRDINA obvešča, da je se možno naročit Andrazeve smučarske komplete in termovelurje (pile). Informacije na tel. št. 212859.

ZA VSE LJUBITELJE latinsko-amerških plesov. KD S. Skamperle in učitelja Sandrin in Mauras vabijo, da se udeležite novega začetnega tečaja cha cha hca, mambo triestino in boogwoogy. Vabljeni, vabljeni, vabljeni! Za informacije in vpisovanja tel. 53420 (Sabrina).

SLOVENSKI DIJASKI DOM SRECKO KOSOVEL - Trst, (Ul. Ginnastica 72, tel. 573141) sporoča, da je v teku vpisovanje za aktivne počitnice v Fiesi pri Portorožu od 28. 7. do 6. 8. 1997 za mlade od 6. do 17. leta.

SLOVENSKI DIJASKI DOM SRECKO KOSOVEL - Trst, organizira poletno središče, ki bo od 16. 6. do 1. 8. 1997 za otroke od 3. do 14. leta. Vpisovanje je že v teku.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

MED ZGONIKOM IN REPNICEM se je dne 3. maja 1997 izgubila muca, crnobeke barve, okroglih oči z rumenim ovratikom z zvončki. Sliši na ime Cesi ali Bimba. Najditelja vlijudno zaprosamo, naj pokliče na telefonsko številko 040/304585. Neskončno vam bomo hvaležni.

KUPIM kmečko zemljišče. Pismene ponudbe: Primorski dnevnik - sifra ZEMLJISCE.

KUŽKA, crnega z belimi tackami, komaj dva meseca starega, je 3-letna deklica izgubila 1. maja na Kontovelu. Kdor ga je videl prosimo, da kliče na tel. št. 040/630171.

TRGOVINA CALZATURE PATTY v Sesljanu obvesča, da je v teku velika majska promocijska prodaja.

FIAT 126 v prvovrstnem stanju, 8.000 prevoženih kilometrov, prodam. Tel. št. 040/362311, od 18. do 20. ure.

PODJETJE isce soferja - starost do 32 let. Tel. št. 040/228530 ali 228341.

NA OPCINAH za krajso dobo ali sezonsko dajemo v najem opremljeno stanovanje v dvostanovanjski hiši z vrtom: 2 spalnici, velika kuhinja, kopalnica, samostojno ogrevanje. Tel. št. 0338/8849147 v popoldanskih urah.

GOSPA SREDNJIH LET isce kakrsnokoli delo, tudi ponoci - nego ostarelih in bolnikov, varstvo otrok, pomoč v gospodinjstvu. Marija Križnic, Rocinj 117, posta Rocinj pri Novi Gorici. Tel. 0038665/50426.

KMECKI TURIZEM SKERLJ (Salez 44) je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. 229253.

LJUBITELJE domače kapljice obveščamo, da je od včeraj odprta OSMICA PRI SALOMONU v Rupli. Toci lanski pridelek.

OSMICO ima pri Sahljicah (Jamlje) Virgilij Radetic. Toci belo in crno vino.

OSMICO je v Slivnem št. 12 odprl Maks Kralj.

OSMICA pri Piscancih. Silvano Ferluga vabi na pokušnjo domače kapljice.

OSMICO ima Emil Puric (Repen 15). Toci belo in crno vino ter nudi domac prigrizek.

OSMICA je odprta v farmi Kraljic v Prebenegu.

V MEDJI VASI je odprl osmico Paolo Ferfolja. Toci belo in crno vino.

OSMICO sta odprla v Samatorci Anica in Renato. Vabljeni!

OSMICO ima Alojz Kante, Praprot št. 18.

OSMICO sta v Mavhinjah odprla Franc in Tomaz Fabec.

OSMICO ima Berto Skrk v Trnovci št. 4.

OSMICO je v Ricmanjih odprl Zdenko Corbatti. Toci belo in crno vino.

OSMICO je v Zgoniku odprl Miro Zigon.

DAROVE IN PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30 od ponedeljka do petka.

PRISPEVKI

Ob 21. obletnici smrti prof. Erminia Ambroseta daruje »Marija 100.000 lir za Glasbeno matico - klavirski odsek.

Popravek: V spomin na Viktorja Ferluga darujeta Marcello in Franko Taucer 50.000 lir za Godbeno društvo Parma in 50.000 lir za trebensko cerkev.

V spomin na Bogomilo Svab darujejo Lucija, Livio in Paolo Svab 30.000 lir za DPZ Vesna.

V spomin na g. Maro Milic Stavar daruje Marta Kocijan 30.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

Za KRD Dom Brisciki daruje NN 300.000 lir.

Ob izgubi dragega očeta izrekajo občuteno sozaje Giorgiu Zerjalu kolegi Eurocarspeda

PREDSTAVITEV V GRADU FUŽINE

Evropska monografija o delu Borisa Podreccce

Jeseni bodo na tržišču njegovi oblikovalski dosežki

Priznani arhitekt in profesor Boris Podrecca, eden izrazito srednjeevropsko usmerjenih ustvarjalcev, je lani jeseni za mednarodno založbo Birkhaeuser s sedežem v švicarskem Baslu v sodelovanju z Walterjem Zschokkjem pripravil monografski pregled svojega dela v obdobju med letoma 1980 in 1995 (avtor uvodnega eseja je Friedrich Achleitner); monografija vključuje Podreccove prenovne, arhitekturne posege v mestni prostor, mestno opremo, stavbe, ureditve trgov, izbor iz razstav in oblikovanje pohistva. Tudi za evropske založniške in tržne razmere nadstandardno izdajo tako po obsegu (224 strani), nakladi (3000 izvodov) in ceni (108 švicarskih frankov, pri nas malo manj kot 12.000 tolarjev) posreduje v Sloveniji založba Rokus, ki se je doslej že uveljavila z umetniško in knjigarsko najzahtevnjšimi izdajami, pa tudi z replikami umetniških del. Na slovenski predstavitvi monografije v gradu Fužine je avtor pojasnil okoliščine nastanka knjige, nekatere zanimive pojave v zvezi z zalaganjem strokovne literature o arhitekturi po Evropi ter med drugim izrazil osebno presenečenje ob dejstvu, da so največji delež od polovice že prodane naklade pokupili na Daljnem vzhodu, v Hong Kongu, Saigonu in Kupala Lumpurju, ne pa morda na območju med Frankfurtom, Berlinom, Dunajem in severno Italijo, kjer je kot arhitekt in predavatelj najbolj navzoč.

Leta 1940 v Beogradu rojeni Podrecca je studiral na Dunaju in v Muenchnu, v 80. letih redno predaval v obeh omenjenih mestih, kot gostujoči profesor pa se v Švici, Franciji, Italiji, Veliki Britaniji, Avstriji in ZDA; od leta 1988 je profesor na Tehnični univerzi v Stuttgartu in direktor tamkajšnjega inštituta za notranje oblikovanje, kot arhitekt

je zelo dejavne tudi v severni Italiji; v prvi polovici 90. let je bil Podrecca tudi predsednik Mednarodnega dunajskega seminarja za arhitekturo. Izjemno delovni arhitekt je pred kratkim prejel tudi nagrado regije mesta Dunaj za življensko delo, na mednarodnem natečaju za ureditev krajinskega parka v Raveni pa je bil med dvesto tekmujočimi izbran projekt njegovega ateljeja.

Pobudo o tej mnogo več kot običajni dvojezični (nemško-angleški) monografiji je dal direktor založbe Birkhaeuser na lanskem Frankfurtskem knjižnem sejmu, je pojasnil Podrecca. Založba je v vzponu, razen v Baslu in Berlinu ima svojo podružnico tudi v Bostonu (ZDA); med založniki za področje arhitekture z več kot 40 naslovi na leto ta čas sodi med dve najpomembnejši na nemškem govornem področju. Podrecca je svojim založnikom in Rokusu oz. direktorju založbe Roku Kvaterniku, ki se namerava tesno povezati z njimi tudi za posredovanje dru-

gih izdaj zalczbe Birkhaeuser, namenil vrsto komplimentov ter izrazil pričakovanje, da knjiga v Sloveniji ne bo ostala "pozabljen monolit", ampak da bo odprla vrata nadaljnjemu sodelovanju in pretoku idej.

Bralec in strokovnjak, ki se zeli seznaniti s Podreccovim ustvarjanjem v Sloveniji, bo našel v monografiji skice, fotografije in popise starih ljubljanskih in dveh piranskih projektov (Bar in bistro Platana, Združenje in galerija Dessa, projekta hotelov Lux-Sumi in na Jurnem trgu ter ureditev Tartinijevega trga ter galerije Sv. Donata). Največ Podreccovih projektov oz. zgrajenih ali prenovljenih stavb in trgov, predstavljenih v monografiji, pa stoji na Dunaju (12) in v Berlinu (3).

Ceprav je monografija tudi po obsegu nadpovprečna, so bili avtor in sodelavci prisiljeni, da izpustijo del Podreccovega bogatega opusa; to velja za dela Podreccce kot arhitekta trgovskih in zasebnih stavb ter za nekatere njegove pomembnejše razstave, med njimi za obsežno predstavitev arhitekta Jozeta Plecnika v Parizu leta 1986. Podrecca je se poudaril kakovostno oblikovanje monografije ("ki ni ne pretirano moderno ali koketno ne konzervativno") - delo dunajskega oblikovalca Loysa Egga, bil pa je tudi kritičen do "samopredstavitve", saj meni, da ustvarjalcu, ki sam izbira s čim se bo predstavil, običajno zmanjka ekvidistance ter da prevlada "narcisovski odnos".

Direktor Rokusa Rok Kvaternik je na predstavitvi v Arhitekturnem muzeju na gradu Fužine, kjer si je založba nedavno tega uredila svoje nove prostore, se napovedal, da bodo med replikami s področja sodobnega oblikovanja jeseni ponudili tržišču tudi nekaj oblikovalskih dosežkov Borisa Podreccce.

(STA)

KNJIGE / VČERAJ PREDSTAVITEV V LJUBLJANI

Franc Rode: Za čast dežele

Knjigo je predstavil Alojz Rebula

Knjiga Za čast dežele izpod peresa ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita dr. Franca Rodeta vsebuje niz njegovih osmih predavanj iz obdobja, ko se je po dolgem premoru vrnil v Slovenijo ter njegov daljši pogovor za študentski list Tretji dan s konca leta 1993. "Zlata nit, ki povezuje različna poglavja, je razmišljanje o slovenstvu, krščanstvu in kulturi," predstavi knjigo v uvodu avtor sam. Na včerajšnji predstavitvi je je označil se kot pisanje "z veliko ljubeznijo do Slovenije in slovenskega naroda", z željo, da utemelji, zakaj je "biti Slovenec eden najbolj zanimivih izizivov, pred katerega je lahko postavljen človek", da razmislija o slovenskem narodnem cilju, predvsem v drugem delu knjige pa o krščanstvu in njegovem pomenu za Slovenstvo. Krščanska tradicija je ena bistvenih sestavin slovenske identitete, poudarja avtor, zato se zavzema tudi "za legitimno mesto krščanstva v našem javnem življenju in predvsem v naši šoli - na temelju svobodne izbire, seveda".

Naslov knjige je vzet iz Presernovih verzov ("Da bi nam srca vnel za čast dežele, med nami potolazil razprtije, in spet zedinil rod Slovenske cele!"), ki obenem stojijo kot vodilo razmišljanj o slovenski narodni zavesti, radosti in bolečini slovenstva, lučeh in sencah v slovenski preteklosti in vernosti, o sporu in spravi,

razsežnost piscev razmišljanj, tisto, "kar vsebinsko odlikuje njegov pristop": "tako rekoč sončna vera, da je biti Slovenec in kristjan ne samo nekaj normalnega, samoumevnega, zdravega, ampak celo osrečujočega". V tem je po Rebulovem mnenju izzivalnost te knjige za bralca, nahranjenega s tesnobo, brezupom in ničem. Rodetova drža ga "tako rekoč katapultira na neki drug slovenski planet, na planet Smisla".

V vseh poglavjih o slovenski problematiki je navzoča tudi misel sprave, poudarja pisec; zaveda se, kako občutljiva je ta tema, ob tem pa meni, "da je sprava nujnost, ki izhaja naravnost iz evangelija in obvezuje kristjane; za vse Slovence - verne ali ne - pa je zahteva politične modrosti in pogoj za srečnejšo prihodnost.

O priliki knjige Za čast dežele se je založba Družina z avtorjem dogovorila že lani ob Božicu, delo pa je izšlo marca letos. Zaradi Rodetovih številnih obveznosti, povezanih z njegovim imenovanjem za nadškofa in slovenskega metropolita, je knjiga podrobnejšo predstavitev dočkala sele zdaj. V manj kot dveh mesecih je prva naklada že skoraj posla, zato založba pripravlja ponatis, smo tudi izvedeli na predstavitvi, ki jo je z nekaj narodnimi popestrili dekliski pevski zbor Sirene s Homca pri Kamniku pod vodstvom Petre Gerkman.

(STA)

NOVICE

Dnev izobraževanja

V Linhartovi dvorani Cankarjevega doma so včeraj slovesno odprli izobraževalno-sejemske prireditve Dnevi slovenskega izobraževanja (DSI), na katerem se letos petic predstavljajo založbe z učbeniki in drugimi učili, predšolski in šolski zavodi iz vse Slovenije ter republiške organizacije, zavodi in sveti, od Sveta za preventivo v prometu do ministrstva za šolstvo in sport. Uvodnim besedam predsednice programskega sveta DSI Teje Valenčič in državnega sekretarja ministrstva za šolstvo in sport Janka Strele je sledila modna revija z izdelki s srednjih tekstilnih, usnjarskih in gumarskih sol iz vse Slovenije. (STA)

Dnevi mineralov

Podjetje Geoprof d.o.o. iz Trziča bo 9. maja pripravilo okrogli mizi, in sicer eno s temo Slovenska geološka pot, ki jo bo vodil A. Pavel Florjancić iz Društva prijateljev mineralov in fosilov Slovenije v dvorani Glasbene sole v Trziču, ter drugo s temo Varstvo nahajališč mineralov in fosilov, ki jo bo vodila Branka Hlad iz Zavoda RS za varstvo naravnih dediščin v veliki sejni sobi Občine Trzič. Obe mizi sodita v okvir 25. mednarodnih dnevvov, ki jih bodo v Trziču zaznamovali 10. in 11. maja. (STA)

Umrli romanopisec Eugene Vale

Kot je danes poročal ameriški dnevnik New York Times, je prejšnji petek v svoji losangeleski hiši v starosti 81 let umrl ameriški romanopisec in scenarist Eugene Vale. Umetnik švicarskega porekla je v 30. letih v Parizu sodeloval predvsem z režiserjem Jeanom Renoirjem. Ob izbruhu II. svetovne vojne je odšel v ZDA, kjer je kmalu začel pisati v angleščini, predvsem scenarije in gledališka dela. Znan je predvsem po svojih uspešnicah The 13th Apostle iz leta 1959 in Chaos Below Heaven iz leta 1966. (STA)

50. FILMSKI FESTIVAL

Od danes Cannes

V Cannesu se bo danes zvečer s predvajanjem Petega elementa režiserja Luca Bessona z Bruceom Willisom v glavni vlogi začel jubilejni, 50. mednarodni filmski festival.

O dobitnikih letošnjih zlatih palm se bo do 19. maja odločala desetčlanska žirija s predsednico, francosko igralko Isabello Adjani na čelu. V žiriji sta se dve igralki, zvezda kitajskega filma Gong Li in ameriška igralka Mira Sorvino, trije režiserji - Tim Burton, Mike Leigh in Nanni Moretti, dva pisatelja - ameriški Paul Auster in kanadski Michael Ondaatje ter francoski gledališki režiser Luc Bondy in francoski baletnik Patrick Dupond.

V tekmovalni program so uvrstili naslednje filme:

- tajvanski The ice storm (Snežni vihar) Ang Leeja,
- italijanski Il principe di Homburg di Einrich von Kleist (Homburski princ) Marca Bellocchia,
- ameriški Call it love (Imenuj to ljubezen) Nicka Kassavetesa,
- ameriški The brave (Pogumni) Johnnija Deppa,
- kanadski The sweet here after (Sladki poslej) Atoma Egoyana,
- avstrijski Funny game (Smešna igra) Michaela Hanekeja,
- ameriški L.A. Confidential (L.A. zaupno) Curtisa Hansona,
- japonski Unagi Soheja Inamure,
- avstralski The well (Vodnjak) Samantha Lang,
- britanski Nil by mouth (Nikoli ustno) Garyja Oldmana,
- Clm Kiny et Adams (Kiny in Adams) režiserja Idrissa Uedraogaja iz Burkine Faso,
- italijanski La tregua (Premirje) Francesca Rossija,
- hongkonski Happy together (Srečni skupaj) Wong Kar-Waija,
- nemški The end of violence (Konec nasilja) Wima Wendersa,
- britanski Welcome to Sarajevo (Dobrodošli v Sarajevo) Michaela Winterbottoma,
- egipovski Usoda (Le Destin) egipčanskega režiserja Jusefa Sahina,
- in stiri francoske: La Femme defenue (Prepovedana ženska) Philippa Harela, Assassins (Morilci) Matthieuja Kasovitzja, Western (Western) Emmanuela Poiriera in Kacji poljub (The Serpent's kiss), prvenec Philippa Rousselota.

Kot je sporočil predsednik festivala Gilles Jacob, je žirija, sestavljena iz nagajencev z zlato palmo, odločila, da bo "palmo zlatih palm" na festivalu 11. maja podelila švedskemu režiserju Ingmarju Bergmanu. (STA)

FESTIVAL FILMOV O GORAH

Slovenski film Igorja Likarja so nagradili v Trentu

Na tradicionalnem, že 45. mednarodnem festivalu filmov o gorah, ki je potekal od 27. aprila do 3. maja v Trentu, središču tridentinske pokrajine, se je letos predstavilo skupno 96 filmov iz 17 držav, med njimi trije slovenski. Nagrado Zlati metulj Trenta, ki jo podeljujejo filmu, ki najbolje predstavlja gorsko pokrajino, podobe njenega okolja in njeno kulturno izročilo, so podelili filmu avtorja in režiserja Igorja Likarja Skrivnostna notranost Bele gore, delo iz niza dokumentarnih filmskih esejev s skupnim naslovom Razgledi slovenskih vrhov.

Pri nastanku letos nagrajenega filma so sodelovali se: direktor fotografije ter snemalec filma (in celotne serije) Janez Kalisnik, avtor glasbe Aldo Kumar, interpret besedila Polde Bibič, montažerka Andreja Bolka, strokovnjak za zvok Andrej

Knacič ter strokovni sodelavec in koordinator serije Jože Dobnik.

Serijski s skupnim naslovom Razgledi slovenskih vrhov razgrinja krajinsko in izročilno podobo slovenskih pokrajin okoli gorstev. Doslej je nastalo skupno 16 polurnih filmov.

To je že druga nagrada ustvarjalcem razgledov, zlatega metulja je pred petimi leti dobil tudi film V kraljestvu Pece, prvi film iz omenjenega niza.

Bela gora je Veliki Snežnik, najvišji vrh slovenskega Krasa, ki ga je Janez Vajkard Valvasor imenoval nebesni sveder. Gora kraljuje nad pokrajino največjega strnjenege gozda v srednji Evropi, v njeni podzemni notranjosti pa izvirajo obrihi in reke ter presihajoče Cerkniško jezero, največji naravni vodni sistem sifonov, ki so ga obćudovali že člani Angleskega kraljevskega društva. (STA)

ZAIRE / MOBUTUJEVEMU REŽIMU SO DNEVI ŠTETI

Uporniki so pred Kinšaso, v Zairu prava »klavnica«

Emma Bonino obtožuje Tutsije genocida nad hutujskimi begunci

LUBUMBASI - Dober mesec pred predvidenim rokom se uporniška vojska Zavezništva demokratičnih sil za osvoboditev Zaira Laurenta Desireja Kabile pripravlja na zavzetje glavnega mesta Kinsase. Včeraj so v Lubumbasiju po radiu zairsko vojsko pozvali, naj se preda in tako prepreči brezsmiselno krvoprelitje. Da to ni le propagandna gesta, prica dejstvo, da je Portugalska včeraj poslala v Brazzaville dve vojski transportni letali C-130 z 68 vojakov in napoveduje odhod novih vojakov, ki naj bi poskrbeli za evakuacijo kakih 400 Portugalcev, ki se nahajajo v zairskem glavnem mestu.

Včeraj naj bi v Kengu (200 kilometrov od Kinsase) potekali srđiti spopadi med zairsko redno in uporniško vojsko. Kot kaže, pa je del uporniške vojske obsel Kenge, tako da se nahaja od 60 do 100 kilometrov od glavnega mesta. Se več, Kabilovi diverzanti naj bi se že prihotapili v Kinsaso, tako da bi glavnini pripravili teren za končni napad. Umikajoča zairska vojska se kot običajno prepušča plenjenju. Tako so vojaki iz Gemene in Businge popolnoma opustošili Gbadolite, vas, v kateri ima predsednik Mobutu Sese Seko svojo palaco.

Zairski predsednik Mobutu pa bo danes zapustil Kinsaso, tako da bi se v gabonskem Librevillu udeležil vrha o krizi na območju velikih afriških jezer. V petek naj bi se vrnil v Kinsaso, če je ne bodo predtem zavzeli Kabilovi uporniki. ZDA so v Južnoafriško republiko posla-

le svojega posebnega odposlanca Billa Richardsona, ki bo poskušal preprečiti nadaljnje krvoprelitje. Po sobotnem neuspelem sestanku med Mobutujem in Kabilo so Richardsonovi izgledi v uspeh malenkostni. Mobutu namreč vztraja, da je treba v Zairu izvesti demokratične volitve, na katerih on ne bi nastopil in sele nato bi predal oblast. Kabilovci pa zahtevajo takojšen Mobutujev odstop, predajo oblasti in sele nato volitve. Kot kaže, pa se Americanom ne mudi, ker je usoda Mobutujevega režima že zapečatena.

Kot vedno pa najhujšo ceno zahodne neodločnosti plačujejo najsiškejši, v zairskem primeru hutujski begunci (na sliki AP). Evropska komisarka za človekoljubno pomoč Emma Bonino je včeraj v Bruslju obtožila Kabilovo vojsko genocida nad hutujskimi begunci. Celotno območje pod nadzorstvom upornikov naj bi se po trditvah Emme Bonino spremenilo v pravo »klavnico«. Uporniki ne dovoljujejo mednarodnim agencijam dostopa na ozemlje, ki ga nadzorujejo, tako da bi prikrili svoje zločine. Pri tem jim

pomagajo tudi sosednje države, ki poskušajo diskreditirati mednarodne agencije. V splošno klanje naj bi bili vpleteni tudi zairski civilisti, ki so jih uporniške radijske postaje naskočevale proti hutujskim beguncem, tako da je po približnih ocenah v vzhodnozairskih pragozdovih »izginilo« 200 tisoč beguncev.

Obtožbam evropske komisarke so se včeraj pridružili Združeni narodi, ki so Tutsije obtožili, da pri premeščanju beguncev v Ruando ravnaajo z njimi slabše kot z živino. Predstavniki za tisk OZN Juan

Carlos Brandt je povedal, do v tovrnjake z največjo zmogljivostjo 50 oseb strpajo tudi do sto beguncev. Uporniki pa se vedno ne dovoljujejo nikomur vstopa v zbirno taborišče Biaro (41 kilometrov južno od Kisanganija), kjer 30 tisoč beguncev čaka na evakuacijo. Prav tako so se vedno v ruandskem Kigaliju blokirani člani preiskovalne komisije OZN. Zairskim Tutsijem naklonjen ruandski režim z vsemi sredstvi poskuša preprečiti, da bi se preiskovalna komisija seznanila z dejanskim položajem v vzhodnem Zairu.

Vranitzkega čaka izredna naloga

TIRANA - Predstavniki Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi Franz Vranitzky bo danes v Tirani poskušal doseči kompromis med albanskimi strankami glede novega volilnega zakona. Sestanek desetih albanskih političnih strank, ki ga je sklical albanski premier Bashkim Fino, se je namreč pozno pedsinoci koncal brez dogovora o volilnem zakonu. Po stiriurni razpravi je devet političnih strank sprejelo volilni zakon iz leta 1992 (proporčni sistem), skupaj z amandmaji, ki sta jih predlagal Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi in Svet Evrope, predlog pa je zavrnila Demokratska stranka Salije Berishe, ki ima z 90 odstotki poslancev vodilno vlogo v albanskem parlamentu in vztraja pri prejšnjem vecinskem volilnem zakonu.

Albanski parlament mora najkasneje do 15. maja doseči sporazum o volitvah, ki so napovedane 29. junija. S popravki pa bi moral spremeniti tudi tako imenovani »genocidni zakon«, ki prepoveduje kandidiranje vsem članom nekdanje Hoxhejeve partije. Premier Fino predlaga kompromis, s katerem bi kandidate prepovedali le članom nekdanjega partijskega politbiroja.

Vojna v Čečeniji je le »zamrznjena«

MOSKVA - Čečenski predsednik Aslan Mashadov je v pogovoru za torkovo številko casnika Moskovskie Novosti dejal, da si zeli cimprejšnjega podpisa mirovnega sporazuma z ruskim predsednikom Borisom Jelcinom, pri tem pa ocenil, da »vojna ni končana, temveč le zamrznjena«.

Mashadov je pojasnil, da ne more razpustiti vojskih enot, dokler ni zagotovljena varnost Čečenije. Mashadov čečenskega vojskega vodjo Salmana Radujeva steje za »dusevnega bolnika« in napoveduje, da bo takoj po podpisu mirovnega sporazuma z ruskim predsednikom Radujeva »pristisnil ob zid«. Podobno potezo je napovedala tudi vlada v Groznm. (STA)

Odpadlo srečanje Netanjahu-Hasan

TEL AVIV - Po zapletih s Palestinci je Netanjahujeva vlada zaradi nespoštovanja izraelsko-jordanskega mirovnega sporazuma skalila tudi odnose s sosednjo državo. Odpovedali so namreč nato vedano srečanje med premierjem Netanjahujem in jordanskim prestolonaslednikom Hasanom Ibn Talalom ob komemoraciji sedmih zidovskih deklet, ki jih je neki jordanski strazar ubil na Otoku miru. Do zapleta je prišlo, ker Izrael ni Jordaniji dobavil predvidenih 50 milijonov kubčnih metrov vode iz reke Jordan. Prestolonaslednik Hasan pa je včeraj v Amanu sprejel nekdanjega namestnika zunanjega ministra v prejšnji izraelski laburistični vladi Josija Beilina, ki je eden od starih kandidatov za vodstvo laburistične stranke. Beilin je Hassanu predložil laburistični nacrt za obnovo dialoga med Izraelci in Palestinci. Nacrt med drugim predvideva sporazum, ki naj prepreči sprejetje enostranskih pobud, ki bi bile v nasprotju s sporazumom v Oslu.

SLOVENIJA / SENJUR

Cefta: ponudili prednosti tujim investitorjem

NEW YORK - Drugi dan konference držav članic Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini (Cefta) v New Yorku so v središču pozornosti konkretne možnosti za investiranje v države Cefta. O priložnostih v Sloveniji se je minister za ekonomske odnose in razvoj Marjan Senjur med drugimi pogovarjal s predsednikom Guardian Industries Corp. Ralphom J. Gersonom in podpredsednikom korporacije IBM Geomom Corsillio.

Agencije za spodbujanje tujih investicij držav Cefta so pripravile delavnice, kjer so predstavile primerjalne prednosti svojih držav. Na slovenski delavnici je direktor Urada za go-

spodarsko promocijo in tuje investicije Matej Kovač predstavil prednosti Slovenije kot lokacije za nove tuje investicije, sodelavec urada, svetovalec vlade Zoran Stamatovski, pa možnosti za investicije v nekatere industrijske projekte ter ekološko infrastrukturo Slovenije. Predstavnika Nove Ljubljanske banke (NLB), glavni ekonomist Franjo Stibler in Milan Cvikel, pa sta predstavila banko NLB kot partnerico ameriških podjetij pri investiranju v Srednjo Evropo. Pri tem sta posebej izpostavila vlogo newyorške hčere NLB, LBS Bank, ki je edina banka v lasti katere od držav Cefta v ZDA. (STA)

SLOVENIJA / THALER

SE: Slovenija naj sodeluje v BiH in v Albaniji

STRASBOURG - Svet Evrope pričakuje, da bo Slovenija aktivno sodelovala pri dejavnostih te evropske organizacije v Albaniji in BiH, je včeraj v pogovorih s slovenskim zunanjim ministrom Zoranom Thalerjem izjavil generalni sekretar SE Daniel Tarschys, ki je sicer poudaril aktivno vlogo Slovenije v Svetu Evrope (SE) od njene včlanitve.

Slovenija to območje dobro pozna, zato bi njene izvedenci lahko sodelovali pri organizaciji volitev v Albaniji in vzpostavljanju normativne zakonodajne podlage pri sprejemanju novega volilnega sistema, spremembah ustave in pri spodbujanju delovanja institucij v tej državi. Minister Thaler je podprl aktivni pristop Sveta Evrope v zvezi z Albanijo, kar je poudaril tudi na zasedanju odbora ministrov, ko je pozval k tesnejšemu in bolj poglobljenemu sodelovanju SE z drugimi regionalnimi organizacijami ter poudaril, da priložnost za to ponujajo ravno dogajanja v BiH in Albaniji.

Zunanji minister je Tarschysa obvestil o stališču Slovenije do morebitnega članstva Zvezne republike Jugoslavije v Svetu Evrope in opozoril, da bi pri vprašanju njenega članstva morali izhajati iz dejstva, da so vse države, ki so nastale na območju nekdanje Jugoslavije, enakopravne naslednice in da naj za vse veljajo enaka merila pri sprejemanju. (STA)

SLOVENIJA / JANEZ PODOBNIK

Thomas Klestil podprl vstop Slovenije v EU

Sestanek s predstavniki slovenske skupnosti

DUNAJ - Avstrija podpira prizadevanja Slovenije za članstvo v Evropski uniji, je predsedniku slovenskega državnega zbora Janezu Podobniku včeraj na Dunaju zagotovil avstrijski predsednik Thomas Klestil.

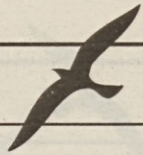
Klestilov tiskovni predstavnik Heinz Nussbaumer je se povedal, da je Klestil v pogovoru izpostavil, da morajo manjše države zaradi »bistvenega interesa po ohranitvi svoje teže« znotraj petnajsterice sodelovati med seboj. Oba politika sta izrazila tudi prepričanje, da se je v okviru evropske integracije okrepila vloga nacionalnih parlamentov. Evropsko unijo ni mogoče obravnavati kot samo materialno skupnost, sta poudarila Klestil in Podobnik.

Odnos Slovenije s svojimi sosedami Italijo in Hrvaško je predsednik slovenskega parlamenta med pogovorom z avstrijskim predsednikom ocenil kot »zelo dobre«. Podobnik je tudi izrazil upanje, da bodo kmalu razresili zadnja »odprta vprašanja« med Dunajem in Ljubljano, ki se nanasajo na slovensko manjšino na avstrijskem Koroskem.

Na srečanju z avstrijskim notranjim ministrom Karlom Schlöglom pa je predsednik DZ Podobnik med drugim izpostavil pričakovanje, da uveljavitev Schengenskega sporazuma ne bi dodatno otežila prehoda slovensko-avstrijske meje. Schlögel naj bi kmalu na povabilo slovenskega kolega Mirka Bandlja obiskal Slovenijo.

Osrednja tema pogovora slovenske delegacije s člani zunanjepolitičnega odbora avstrijskega parlamenta so bile izkušnje avstrijskega parlamenta pri harmonizaciji avstrijske zakonodaje z zakonodajami držav članic Evropske unije. Sogovorniki so napovedali okrepitev stikov med parlamentarnima skupinama za sodelovanje med državama. Slovenske goste je sprejel tudi predsednik avstrijskega parlamenta Heinz Fischer.

Predsednik DZ Janez Podobnik se je v avstrijski prestolnici srečal tudi s predstavniki slovenske skupnosti na Dunaju ter tamkajšnjimi slovenskimi gospodarstveniki. (STA/APA)

VOLILNA KRONIKA

Brandolin nocoj v Ločniku še prej pa v Dolenjem in Gradežu

Kandidat Oljke in SKP za predsedstvo Pokrajine inž. Giorgio Brandolin bo nocoj ob 20. uri spregovoril volilcem na shodu na Trgu San Giorgio v Ločniku. Z njim bosta na srečanju sodelovala tudi senator Darko Bratina in občinski tajnik Ljudske stranke prof. Alberto de Fabris. Pred tem bo Brandolin bo ob 9.30 v Dolenjem srečal občinske upravitelje in volilce, kasneje bo v Gradežu, kjer bo imel dve srečanja, ob 12.30 v piceriji "La ciacolada" in ob 18. uri v občinski knjižnici, kjer se bo srečal s predstavniki gradeskih kulturnih in sportnih društev. Po volilnem shodu v Ločniku bo Brandolin zvečer sodeloval tudi na skupščini članov zadruge Coop v goriskem Kulturnem domu.

Devetag v Tržiču in Ronkah zvečer pa na shodu v Gradežu

Kandidat Kartela svoboščin Antonio Devetag se bo danes in v naslednjih dneh podal med ljudi ob tedenskih tržnicah po raznih krajih. Danes bo ob 10.30 v Tržiču na Trgu Unità in ob 12. uri v Ronkah (Ul. Roma). Nocoj ob 20.30 bo sodeloval na zaključnem shodu kampanje v Gradežu na tamkajšnjem Trgu 24. maja. Na shodu bodo sodelovali tudi gradeski predstavniki starih strank, ki ga podpirajo, srečanje pa bo uvedel predsednik letovišcarske ustanove.

NOVICE

Ponudba Kmečke banke za kmete po suši in pozebi

Goriska Kmečka banka je tesno povezana s krajevnim družbenim in gospodarskim tkivom. Posebno pozornost namenja slovenska goriska banka kmetijstvu, ki sodi med važnejše gospodarske dejavnosti na našem področju. V sklopu pobud za razvoj kmetijstva, je Kmečka banka namenila poseben plafond za posege v korist kmečkih obratov, ki so utrpeli škodo zaradi pozebe in suše. Kmetijski proizvajalci, ki spadajo v prizadeta območja, bodo lahko pri Kmečki banki najeli, na osnovi hitrega in poenostavljenega postopka, izredno posojilo za dobo do 18 mesecev z nadvse ugodno obrestno mero, ki je vezana na "Prime rate ABI" v veljavi ob podelitvi kredita, manj dve točki. Interesenti dobijo vse informacije o novi pobudi na glavnem sedežu banke - Verdijev korzo št. 55 ter na njenih podružnicah v Gorici, Krmini in Trstu.

Dražba za drva v Doberdobu

Občina Doberdob je razpisala dražbo za odkup drv za kurjavo, posekanih na parceli 1/109 - Rondolina in na poljski poti označeni s katastrsko številko (1357), ki vodi od Pričeval do Lepih Rovn, v doberdobski katastrski občini. Dražbi bo v petek, 9. maja, ob 10. uri predsedoval občinski tajnik. Izklicna cena je 200 tisoč lir. Ponudbe morajo biti oddane najkasneje do 12. ure dne 8. maja v zaprti ovojnici z napisom "Ponudba za odkup drv". V postev bodo prišle ponudbe z najmanj 10 tisoč lir poviska. Drva bodo dodelili najboljšemu ponudniku. Dražba bo veljavna tudi če bo predstavljena ena sama ponudba.

Obmejno glasbeno srečanje

V centru L. Bratuza bo danes ob 17. uri 15. srečanje gojencev slovenskih obmejnih glasbenih sol. Nastopili bodo gojenci sol Glasbene matice in SCGV Emil Komel, Glasbene sole na Koroškem, sol iz Nove Gorice, Sezane, Jesenic, Tržica, Radovljice, Raven na Koroškem in Slovenj Gradca.

VZPI počastilo žrtve holokavsta

V ponedeljek se je pokrajinski odbor VZPI/ANPI poklonil spominu milijonov žrtev, ki so bile zločinsko pobite med drugo svetovno vojno ter se spomnil tudi oseb z Goriskega, ki so šle skozi grozote nemških taborišč. Po nepopolnih podatkih jih je bilo v taborišča odvedenih 785, 431 se jih ni vrnilo. Med izginulimi je celotna judovska skupnost Gorici. Slo je za zločinsko početje, ki ga je sistematično izvajala nacistična Nemčija in ga je podpirala tudi fašistična Italija. Od konca vojne je minilo že več kakor pol stoletja in prav zato je treba danes bolj kakor v preteklosti, ohraniti živ spomin na tragične dogodke.

Dnevi makedonske kulture

V okviru prireditve Dnevi makedonske kulture v Sloveniji, bosta danes in jutri dve prireditvi na Goriskem. V dvorcu Vogrsko bo drveni ob 20.30 nastopila glasbena skupina Foltin, jutri, ob 20. uri pa bodo v gradu Kromberk odprli priložnostno razstavo Makedonsko rezbarstvo. Ob tej priložnosti bodo obiskovalcem ponudili tudi krajši glasbeni spored.

Nogometaša našli pri Neaplju

V sobotni številki smo poročali o izginotju dveh igralcev mladinske nogometne reprezentance Gane. Fanta, stara 15 in 17 let, so našli v neki baraki v bližini Neaplja, kjer živi številno močna skupnost Africanov. Menda so jima preskrbeli zaposlitev nekvalificiranega delavca v gradbeništvu. Fanta so že včeraj pripeljali v Gradisce, pristojno sodišče pa bo odločilo, kako in kdaj ju bodo vrnili v domovino. Stiri osebe so prijavili sodišču.

GORICA / SESTANEK PRI PREFEKTU

Selitev avtobusne postaje odložili za štiri mesece

Občina naj tačas uredi novo

»Kar tri ure in pol smo se mucili, nazadnje pa smo le prepricali občinsko upravo«. Tako je ravnatelj avtobusnega podjetja APT inž. Bruno Pascoli včeraj komentiral izid srečanja na prefekturi za rešitev problema avtobusne postaje. Srečanja so se udeležili župan Valenti s sodelavci, predsednik Scuor in inž. Pascoli za APT, prefekt De Matteis in kvestor Davini ter predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL.

Prepričevanje je bilo potrebno, da je župan sprejel obvezo, da omogoči se za 4 mesece uporabo dosedanje avtobusne postaje. To bodo dosegli s tem, da župan z odlokom razglasi prehod z ulice Manzoni na ulico IX. avgusta kot »javni prehod«, ki pa ne bo dostopen vsakomur, temveč le avtobusom APT in uporabnikom slednjih (pri sebi morajo imeti vozovnico). To je bila rešitev, ki jo je

predlagalo APT in v katero je privolil tudi lastnik, podjetje Ribi, kateremu bo APT v ta namen plačevala odškodnino. Inž. Pascoli upa, da bodo v teh starih mesecih lahko ohranili tudi obratovanje bara, kjer naj bi prodajali vozovnice, s tem pa tudi čakalnico in sanitarije.

Občinska uprava se je tudi obvezala, da bo v starih mesecih poskrbela za to, cesar ni doslej in sicer da bo parkirišče na ulici Manzoni primerno uredila in opremila, da bo na njem lahko delovala avtobusna postaja. Glede na doseženo izkušnje so se glede spoštovanja tega roka pojavili pomisleki in bojazen, da se bodo podobne težave kot v prejšnjih dneh spet pojavile septembra prav ob začetku novega solskega leta. Te bojazni ne skriva niti inž. Pascoli, ki pa poudarja, da je dolžnost občinske uprave ta, da mestu zagotovi spodobno avtobusno postajo.

Števerjanski občinski svet soglasno obsoja odstranitev vencev s spomenika padlim

V včerajšnji številki smo poročali o vandalskem dejanju "občajnih neznancev", ki so v nedeljo ponoči odstranili dva venca izpred spomenika padlim na Trgu Svobode v Steverjanu. Dogodek je takoj odjeknil na seji števerjanskega občinskega sveta, ki je zasedal v ponedeljek. Na predlog načelnika skupine Občinske enotnosti Ivana Humarja so občinski svetovalci soglasno odobrili sledečo resolucijo: »Občinski svetovalci zbrani 5. maja 1997 na občinski seji v Steverjanu so soglasno obsodili vandalsko dejanje na spomeniku padlim v Steverjanu. Neznanci so odstranili dva venca, ki ju je postavila Zveza združenih borec iz Kojškega in Steverjana. Tako dejanje izkazuje najnižjo stopnjo človeške nekulture in izzivljanja nad vrednotami, ki so nam še vedno pri srcu. Občinski svet Steverjan«

TRŽIČ

Nočni požar povsem uničil frizerski salon v drevoredu C. Cosulich

Tržiski gasilci so v ponedeljek ponoči gasili silovit požar, ki je izbruhnil v frizerskem salonu v drevoredu C. Cosulich 5, katerega lastnik je Ivano Sobani. Ogenj je deloma poškodoval tudi nekatere sosednje objekte. Iz varnostnih razlogov so zaradi tega sredi noči premestili tudi nekaj gostov v bližnjem hotelu SAM.

Goreti je začelo okrog polnoči, gasilci pa so bili na delu pri gašenju vse do prvih jutranjih ur. Včeraj pa so nadaljevali z ocenjevanjem škode. Materialna škoda je precejšnja, saj so, po prvih ugotovitvah sodec, plameni poleg opreme v salonu poškodovali tudi zidove in strop. V teku je preiskava.

VOLITVE / POBUDA OLJKE

Razlogi v prid Brandolina

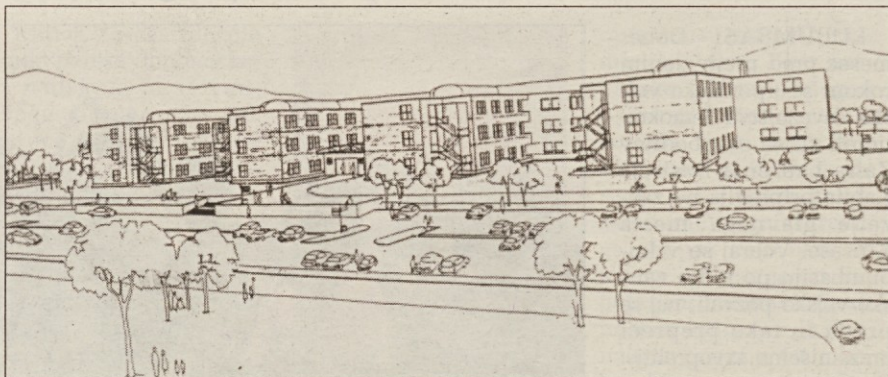
Z njim bi Liga imela 3 svetovalce

V znani goriski kavarni Garibaldi je bilo včeraj srečanje z novinarji. Pobudo je dal Renato Fiorelli, ki je na listi Oljke v goriskih okrožjih, prejel največ glasov. Srečanje je bilo sklicano z namenom, da se volilce pred nedeljsko balotazo povabi k umirjenemu in treznemu razmisleku. Razlogi v korist Brandolina, predsednika kandidata Oljke in SKP, so zelo tehtni. V pokrajinskem svetu bo močno zastopana Gorica in ožje gorisko območje (ob Brandolinovi zmagi kar šest svetovalcev na deset). Koalicija, ki ga podpira ima stvaren in predvsem izvedljiv program za področje solstva, prometa, javnih prevozov, sociale (jasne odločitve glede konzorcija CPAR, ki

ZDRAVSTVO / DILEME ZDRAVSTVENE USTANOVE

Kako dobiti denar za novo bolnišnico

Upajo v državno financiranje, pripravljeni pa so tudi na druge sicer slabše variante

Goriska zdravstvena ustanova nadaljuje s postopkom, da bi si zagotovila finančna sredstva za novo splošno bolnišnico v Gorici. Upravni ravnatelj ustanove Pierluigi Fabris je včeraj predstavil tri možne poti za dograditev nove, sicer obcutno manjše bolnišnice. Uvodoma je pojasnil, da obnove sedanjega poslopja ne jemljejo več v postev, ker da ta rešitev ne bi zagotavljala zadostne kakovosti v oskrbi, upravljanje zastarele strukture pa naj bi vsako leto stalo po 2 milijardi lir več kot v primeru gradnje nove.

Kot smo že poročali ob predstavitvi okvirnega načrta, naj bi nova bolnišnica v Ul. Tuscolano (tik za sedanjo) stala 50 do 60 milijard lir. Zdravstveno podjetje skupaj z vidensko za prioritetni in torej obstajajo dobri izgledi za pridobitev denarja, ce bo seveda dodeljen na vsedrjavni rav-

ni. V tem primeru, pravi Fabris, bi lahko z deli začeli že konec leta 1998, dokončali pa naj bi jih v naslednjih 3-4 letih.

Pri zdravstvenem podjetju jemljejo v postev tudi dokaj realno možnost, da bo državno financiranje le delno zadostilo potrebam. V tem primeru bi razliko (10 do 20 odstotkov vsega zneska) lahko krili sami z izkupičkom od prodaje nekaterih stavb, ki so v lastni zdravstvene ustanove. Ta rešitev pa pred-

postavlja sodelovanje občine z urbanističnimi ukrepi, ki naj bi omogočili prodajo.

V skrajnem primeru, da državnih financiranj sploh ne bi bilo, razmišljajo o možnosti, da bi načrt v največji možni meri financirali sami, na pomoč pa bi poklicali se kako zasebno podjetje, ki bi mu v zameno za investicijo za določen čas odstopili upravljanje storištev v bolnišnici, ki niso striktno zdravstvenega značaja.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 18.00-20.00-22.00 »Un giorno per caso«. I. Michelle Pfeiffer in John Clooney.

VITTORIA 3 Spored "Vittoria off": 18.00-20.00-22.00 »Tutti dicono I love You«. Woody Allen, i. Julia Roberts.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Relic, l'evoluzione del terrore«.

PIREDITVE

SKRD JADRO vabi jutri, 8. maja, ob 20.30 na društveni sedež v Romjanu na srečanje s psihologom dr. V. Scuko. Govoril bo na temo Spolna vzgoja pri otrocih.

KD KRAS DOL-POLJANE vabi jutri, 8. maja ob 20.30, na predvajanje fima Idealist, ki bo v okviru večerov Slovenskega filma v bivši soli na Palkišču.

LJUDSKA KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL in **KULTURNI DOM** vabita na predstavitev knjige Nika Kavčiča Pot v osamosvojitve, ki bo v Kulturnem domu v Gorici v sredo, 14. maja, ob 20.30. Sodelujeta avtor in prof. Jože Pirjevec.

RAZSTAVE

V GALERII KULTURNEGA DOMA V GORICI bodo jutri ob 18.30 odprli razstavo del goriskih slikarjev Adriana Velussija in Antonia Veroneja. Razstava bo na ogled do 25. maja ob delavnikih od 9. do 13. in od 16. do 18. ure.

ARS GALERIJA vabi na odprtje razstave Terese Lenardo v petek, 9. maja, ob 18. uri v Katoliški knjigarni. Umetnico bo predstavil Josko Vetrh.

V CENTRU L. BRATUŽ je do 15. maja odprta razstava del Vena Pilona. Ogled je vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure.

OBVESTILA

KD O. ŽUPANČIČ vabi v torek, 13. maja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na občni zbor.

PRI KMEČKI ZVEZI GORICA deluje pooblaščen Center za fiskalno pomoč in svetovanje, ki nudi pomoč pri izpolnjevanju davčnih prijav.

IZLETI

SPDG priredi 25. maja avtobusni izlet na Golico in obisk Blejskega Vintgarja. Zmerne hoje preko cvetočih travnikov (narcise) bo pol drugo uro, za obisk Vintgarja pa eno uro. Prijave na sedežu danes od 11. do 12. in jutri od 19. do 20. ure. Vpisovanje do 15. maja.

SKD KREMENJAK in **VZPI JAMLJE-DOL** vabita na izlet 25. maja na Cerkljansko, Idrijsko in Vipavsko. Prijave: Luco Kobal, tel. 44556, Ettore Moro, tel. 78351, Marjo Kroselj, tel. 419948 in Natasa Soban, tel. 419963.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV namerava septembra prirediti izlet na Poljsko. Interesenti naj se čimprej javijo odbornikom ali na sedežu.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL MORO, Carduccijska ulica 40, tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Danes: 8.30, Stefania Kumar por. Di Lenardo z glavnega pokopališča v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; 10.00, Bruno Zoff iz splošne bolnišnice v Cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Sreda, 7. maja 1997

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

RIM / PO NAJNOVEJŠIH PODATKIH ZAVODA ISTAT

Inflacija je aprila padla na 1,7% in se vrnila na raven izpred 28 let

Poprečna inflacija na dvanajstmesečni osnovi je aprila znašala 3,1%

RIM - Statistični urad Istat je potrdil, da se je inflacija vrnila na raven, na kateri je bila pred 28 leti: medtem ko je marca znašala 2,2%, je aprila zdrknila pod 2%, na 1,7%. V enem mesecu so namreč maloprodajne cene narasle samo za 0,1%.

Poprečna letna inflacija pa je aprila znašala 3,1%. Podatki posameznih sektorjev kažejo, da so se malo-prodajne cene za delavske in uradniške družine odločno upocasnile. V primerjavi z marcem so se za 0,1% znižale cene za »prevoze« in »izobraževanje« (v prvem primeru predvsem zaradi znižanja cene bencina). Nespremenjeni pa so ostali stroški za prehrano, pohištvo, rekreacijo, predstave in nasploh za kulturo. Najvišji poviski so prizadeli stanovanja, vodo, elektriko in goriva (stanarine so bile višje za 0,6%), za oblacila in obutev (+0,4%). Povišanje cen za prehranske izdelke je izredno nizko tudi na letni osnovi: povisek znaša samo 0,4%. Glede na isto lansko obdobje, so najvišje poviseke zabeležili pri »stanovanjih« (+3,9%), pri »izobrazbi« (+3,3%) ter pri »zdravstvenih uslugah in stroških za zdravje« (+3%). Tudi če upoštevamo tobak, je inflacija vseeno padla na 1,7% in mesečni povisek cen ostaja pri 0,1%. Kot smo dejali, je treba seči daleč nazaj, v marec 1969, da najdemo enake številke.

Istat je včeraj objavil tudi državni indeks cen na drobno za celotno skupnost in »harmoniziranega« za države Evropske unije. Oba se nanasata na marec. Mesečni povisek za celotno skupnost znaša 0,2%, na enoletni osnovi je 2,3%. »Harmonizirani« indeks pa prikazuje 0,2% mesečno rast, medtem ko rast na celoletni osnovi znaša 2,2%.

Inflacija je od lanskega leta takole nihala: aprila lani je znašala 4,5%, maja 4,3%, junija 3,9%, julija 3,6%, avgusta 3,4%, septembra 3,4%, oktobra 3%, novembra 2,6%, decembra 2,6%, januarja 1997 2,6%, februarja 2,4%, marca 2,2% in aprila 1,7%.

EU je lani zaradi goljufij izgubila 1,3 milijarde ekujev

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj v Bruslju sprejela letno poročilo o goljufijah in nepravilnostih na področju proračunskih prejemkov in izdatkov v letu 1996 ter ugotovila, da so te Evropsko unijo in njenih petnajst držav članic lani stale 1,3 milijarde ekujev, kar je opazno povečanje v primerjavi z letom 1995, ko so goljufije Evropsko unijo stale 1,1 milijarde ekujev.

Evropska komisarka Anita Gradin, odgovorna za boj proti goljufijam in finančni nadzor, je ob sprejetju poročila izrazila zaskrbljenost, ker "toliko denarja davkoplačevalcev konca v napačnih zepih". Gradinova je povečanje podatkov o izkupičku poverb in nepravilnosti pripisala reorganizaciji in izboljšanju ukrepov Evropske komisije proti goljufijam. Evropska komisija je

v zadnjem letu največ pozornosti namenila velikim mednarodnim goljufijam. Uclaf, enota Evropske komisije za preprečevanje goljufij, sodeluje z uradi za boj proti goljufijam v petnajstih državah članicah pri preiskovanju poverb na vseh proračunskih področjih. V letu 1996 so v EU prijavili 4500 primerov goljufij in nepravilnosti. Evropska komisija je sodelovanju z državami članicami EU resila manj kot pet odstotkov teh primerov, vendar so se ti nanašali na več kot polovico prisleparjenega denarja.

"To jasno dokazuje, da so dobro organizirane mednarodne zločinske tolpe odgovorne za velik del izgubljenega denarja EU. Te tolpe ne goljufajo samo EU. Pogosto se ukvarjajo tudi z drugimi vrstami zločinskih dejavnosti, kot so prodaja cloveskih bitij,

tihotapljenje mamil, kraja avtomobilov in pranje denarja," je izjavila Gradinova. Izrazila je zadovoljstvo, da ima boj proti organiziranemu zločinu sedaj pomembno mesto na političnem programu Evropske unije.

Velike organizirane goljufije so se v zadnjem letu dramatično povečale zlasti na področju prihodkov proračuna EU. Carinske dajatve in kmetijski prelevmani predstavljajo 17 odstotkov dohodkov EU od držav članic. Lani je bilo na tem področju za 787 milijonov ekujev goljufij, medtem ko jih je bilo leta 1995 za 717 milijonov ekujev. To je skoraj 6 odstotkov vseh prihodkov EU iz teh virov (13,6 milijarde ekujev). Te goljufije posredno prizadejejo davkoplačevalce, saj morajo države članice pri-manjkljaj na carinskem področju nadomestiti z neposrednimi prispevki v proračun EU iz splošnih davčnih prejemkov.

Tudi tihotapljenje je lani močno prizadelo proračun držav članic. Lani odkriti primeri tihotapljenja cigaret so države članice EU stali 800 milijonov ekujev v izgubljenih carinskih dajatvah, takšah in davku na dodano vrednost.

Približno polovico proračuna EU (lani približno 82 milijard ekujev) unija porabi za subvencioniranje kmetijstva, tretjino pa za strukturno politiko. Ta sredstva upravljajo državne članice, 15 odstotkov proračuna pa upravlja Evropska komisija, ki sredstva porabi za neposredno podporo raziskavam in razvoju, zaščiti potrošnikov in varstvu okolja ter za pomoč državam nečlanicam EU. Goljufije so odkrili na vseh teh področjih. (STA)

»Osamosvojitev« Angleške banke ne jamči vstopa v monetarno unijo

LONDON - Novi britanski zakladni minister Gordon Brown je sprejel zgodovinsko odločitev: emisijska Angleška banka bo odslej »samostojno« odločala o obrestnih merah. Zakladno ministrstvo bo torej odločalo samo o gospodarski strategiji Velike Britanije, medtem ko bo osrednji denarni zavod vodil monetarno politiko, tako da bodo dosegli cilj 2,5-odstotne inflacije, kot je to sklenila že prejšnja konservativna vlada. Osamosvojitev Angleške banke pa ne bo zadostovala za spostovanje maastrichtskih določil, tako da London ne bo vstopil v denarno unijo leta 1999.

NOVICE

Vili Moschitz novi predsednik Zveze slov. zadrug-Zveze Bank

CELOVEC - Vili Moschitz, po poklicu tehnični direktor podjetja Elan Austria na Brnci pri Beljaku, je na rednem obcnem zboru Zveze slovenskih zadrug-Zveze Bank konec tedna v Celovcu bil izvoljen za novega predsednika upravnega odbora te ustanove. Nasledil je Miho Antonica, ki je to funkcijo opravljal od leta 1986 dalje. Moschitz je v zadnjih letih že sodeloval v ožjem odboru Zveze Bank, v zadnjih dveh letih kot podpredsednik. Po bolečih izkusnjah v preteklem poldrugem letu, ko je slovensko bančništvo na Koroskem zaradi manipulacij in malverzacij vodilnih uslužbencev utrpelo škodo v višini daleč nad sto milijonov silingov, je občni zbor privolil v zahtevo novega predsednika po spremembi pravil, s katero naj bi zagotovili boljši nadzor poslovanja. (I.L.)

Manj brezposelnih v Avstriji

DUNAJ/CELOVEC - Po podatkih Urada, ki nadzoruje delovni trg, stevilo brezposelnih v Avstriji znatno upada. Konec meseca aprila je bilo brez dela 236.327 oseb ali za 0,5 odstotka manj kot aprila 1996. Napram meseca marca letos pa se je stevilo brezposelnih zmanjšalo za 6,2 odstotka. Po merilih Evropske unije znaša brezposelnost v Avstriji 4,4 odstotka in je znatno pod povprečjem vseh držav članic EU-ja. (I.L.)

OPEC podražil nafto

DUNAJ - Cena nafte članic Organizacije držav izvoznic nafte (OPEC) je po močnem padcu prejšnjega tedna ponovno nekoliko porasla. Za sodček nafte (159 litrov) je bilo treba prejšnji teden odšteti 17,90 dolarja, medtem ko je bila se teden dni prej njegova cena 17,57 dolarja, so sporočili iz sekretariata organizacije na Dunaju. V prvem četrtletju 1997 je povprečna cena sodčka nafte dosegala 20,77 dolarja. Priporočena cena organizacije OPEC je 21 dolarjev za sodček. (STA/dpa)

Industrijska rast v Nemčiji

BONN - Obseg industrijske proizvodnje v Nemčiji se je marca povečal za pol odstotka. Pri tem se je obseg proizvodnje vzhodnonemskih podjetij v primerjavi s februarjem povečal za 6,8 odstotka, medtem ko je bila rast na zahodu Nemčije 0,1-odstotna, kar je toliko kot februarja, so sporočili z ministrstva za gospodarstvo v Bonnu. (STA/dpa)

Nova pivnica v Dolini

Pri Studencu v Dolini sedaj točijo predvsem okusno pivo: Strajnova gostilna, ki slovi po več kot 50-letni tradicionalni domaći kuhinji, je v teh dneh zamenjala svojo »preobleko« in postala pravi »pub« ali pivnica, kot ji sicer pravimo. Aldo Strajn in soproga Doriana sta se odločila za popolnoma novo ponudbo, doslej neobčajno za to vasko okolje in gostilno preuredila v povsem drugacen lokal. Ob nekoliko temnejših lučeh in z glasbo v podlagi si obiskovalec lahko potesi jezo z dokaj dobro izbiro piva različne vrste in okusov, za lačne zelodčke pa so na razpolago obloženi topli kruhki

in druge tovrstne poslastice. Odločitev za tako korenito spremembo verjetno ni bila kar od

mu, na ta način pa so Strajnovi le popestrili gostinsko ponudbo v Dolini. Pri Studencu bo sedaj

odprto vsak dan, razen ob nedeljah, od 18. ure do druge ure po polnoči. (dam, foto M. Magajna)

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	6. MAJ 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1692,00	1737,00	
nemška marka	979,00	999,00	
funt sterling	2749,00	2804,00	
švicarski frank	1147,00	1177,00	
belgijski frank	46,99	48,99	
francoski frank	288,00	298,00	
danska krona	254,00	264,00	
norveška krona	234,00	244,00	
švedska krona	212,00	222,00	
kanadski dolar	1220,00	1260,00	
portugalski eskudo	9,34	10,24	
nizozemski gulden	865,00	890,00	
avstrijski šiling	138,10	142,60	
španska pezeta	11,22	12,32	
grška drahma	5,93	6,73	
irski sterling	2518,00	2598,00	
japonski jen	13,10	14,00	
avstralski dolar	1283,00	1353,00	
madžarski florint	8,75	11,50	
hrvaška kuna	230,00	280,00	
slovenski tolar	10,60	11,00	

KMEČKA BANKA - GORICA		
6. MAJ 1997	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1691,00	1721,00
nemška marka	980,00	998,00
francoski frank	288,00	298,00
nizozemski gulden	864,00	889,00
belgijski frank	47,07	48,87
funt sterling	2719,00	2799,00
irski sterling	2508,00	2603,00
danska krona	255,00	265,00
grška drahma	6,03	6,63
kanadski dolar	1218,00	1253,00
švicarski frank	1147,00	1172,00
avstrijski šiling	138,08	142,56
slovenski tolar	10,70	11,10

MILANSKI DEVIZNI TRG	
6. MAJ 1997	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1711,180
EKU	1929,530
nemška marka	989,240
francoski frank	293,140
funt sterling	2798,120
nizozemski gulden	879,380
belgijski frank	47,936
španska pezeta	11,720
danska krona	259,620
irski funt	2554,960
grška drahma	6,230
portugalski eskudo	9,839
kanadski dolar	1242,330
japonski jen	13,597
švicarski frank	1162,880
avstrijski šiling	140,550
norveška krona	239,960
švedska krona	217,380
finska marka	328,280

MILANSKI BORZNI TRG					
5. MAJ 1997			INDEKS MIB-30: -0,03%		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	11.667	+0,75	Montedison	1.114	-0,88
Bca di Roma	1.249	+0,40	Olivetti	491	+0,98
Bca Fideuram	4.390	+0,57	Parmalat	2.511	-0,27
Benetton	22.766	+1,36	Pirelli Spa	3.788	+0,79
Comit	3.697	-0,08	Ras	13.927	-0,02
Credit	2.423	+0,49	Rolo	17.418	-0,10
Edison	9.133	-0,32	Saipem	8.128	-0,56
Fiat	5.716	+0,43	San Paolo To	11.285	-0,33
Generali	29.196	+1,03	Sirti	10.536	+0,97
Imi	14.650	+0,71	Stet	8.244	+0,23
Ina	2.280	+0,48	TIM	5.389	-0,24
Italgas	5.851	-0,54	Telecom Ita	4.619	+0,39
La Fondiaria	6.059	-0,44			
Mediaset	7.311	+0,48			
Mediobanca	10.261	-3,63			
Mediolanum	16.247	-0,19			

NOVICE

Myers najboljši igralec, Mazzon najboljši trener

BOLOGNA - Posebna ziri, v kateri so bili reprezentančni selektor Ettore Messina, trenerji in kapetani kosarkarskih ekip A1 in A2 lige ter 47 novinarjev, je za najboljšega kosarkarja A1 lige izbrala Carltona Myersa (Teamsystem Bologna), ki je dobil 25 glasov. Za njim so se zvrstili Mike Iuzzolino (Mash) 20, Henry Williams (Benetton Treviso) in Gregor Fucca (Stefanel Milan) 11 itd. Pri trenerjih je tudi Andrea Mazzon (Mash Verona) dobil 25 glasov, 22 jih je dobil Mike D'Antoni (Benetton Treviso), 16 pa Edoardo Rusconi (Cagiva Varese). Myers je bil tudi leta 1994 proglašen za najboljšega kosarkarja, ko je igral za Scavolini, naslednje leto pa je bil najboljši igralec v A2 ligi, ko je igral za Rimini. Takrat je bil v A1 ligi najboljši Stefano Rusconi (Benetton), lani pa Henry Williams (Benetton). Pri trenerjih so pred Mazzonom to priznanje dobili Franco Marcelletti (Glaxo Verona), Edoardo Rusconi (Cagiva) in Attilio Caja (Nuova Tirrena Roma).

V A2 ligi sta bila za najboljša proglašena German Scarone in Pierluigi Bucchi, playmaker oziroma trener Konreta iz Riminija, ki sta dobila 43 oziroma 45 glasov.

Myersu in Mazzonu bodo priznanje izročili v nedeljo pred drugo finalno tekmo med Teamsystemom in Benettonom.

Jennifer Capriati izpadla

RIM - Amerikanka Jennifer Capriati je v prvem krogu na odprtem teniskem prvenstvu Italije v Rimu (926.250 ameriških dolarjev nagradnega sklada) izgubila dvoboj z rojakinjo Chando Rubin. Rubinova je zmagala s 7:6 (7:1) in 6:2 in se bo v drugem krogu pomerila s štirikratno zmagovalko tega turnirja Spanko Conchito Martinez. Enajsta nosilka Avstrija Barbara Paulus je premagala Amerikanko Kristino Brandi s 3:6, 6:3, 7:5, štirinajsta nosilka Rumunka Ruxandra Dragomir pa je ugnala domačinko Alice Canepa s 6:3 in 6:0. Belgijka Dominique Van Roost je presenetila petnajsto postavljeno igralko Francozinjo Nathalie Tauziat s 6:7 (2:7), 6:1 in 6:2.

OSTALI IZIDI, 1. kolo: Sandrine Testud (Fra/16) - Miriam Oremans (Niz) 6:3, 3:6, 7:6 (7:4), Larisa Neiland (Lat) - Flora Perfetti (Ita) 6:2, 3:6, 6:2, Mary Pierce (Fra/10) - Sandra Cecchini (Ita) 6:1, 6:1.

Rally: Po Korziki v vodstvu Sainz in Delecour

AJACCIO - Po drugem dnevu relija po Korziki sta na prvem mestu skupaj dve posadki, vozniki na naslednjih mestih pa prav tako nimajo velikega zaostanka. Vodita Spanec Carlos Sainz (ford escort WRC) in Francoz Francois Delecour (peugeot 306 maxi), le devet sekund za njima pa po 12 hitrostnih preizkusnjah zaostaja Francoz Gilles Panizzi (peugeot 306 maxi).

Do konca relija je še 6 posebnih preizkušenj. Svetovni prvak Finec Tommi Makinen, ki je zmagal na prejšnji dirki za svetovno prvenstvo na dirki po Kataloniji, pa je z vozilom zadel kravo. Okvare na vozilu so bile tako hude, da je moral Finec, ki je z 28 točkami na celu letošnje razvrstitve za SP, odstopiti.

JADRANJE / EVROPA

V brezvetrju slavil Andrej Močilnik

Društvo Adriaco je v Tržaškem zalivu priredilo 3. preizkušnjo za consko prvenstvo v jadrnem razredu evropa, ki je stelo tudi za podelitev poakla »Favretto«. Tekmovanje ni najbolj uspelo. Namesto predvidenih pet regat so izvedli samo eno, tako da točk za consko prvenstvo niso podelili. Vseeno je bil nastop za naše barve razveseljav, saj je med šestnajstimi nastopajočimi končno zmago slavil Sirenin jadrlec Andrej Močilnik pred Nicolom Baldasom (Lega navale Gradez) in klubskim tovarišem Paolom Tomicem. Nastopila je tudi članica Cupe Johana Kriznič, ki je pristala na 13. mestu.

Sobotni dan je označeval brezvetrje, tako da niso mogli izvesti niti ene od treh predvidenih regat. Podoben položaj se je ponovil v nedeljo dopoldne, okoli 13. ure pa je vendarle zapihalo pod kotom 240 stopinj in s hitrostjo 8 metrov na sekundo. Po tej regati so skušali izvesti se drugo, žal pa se je veter ponovno polegel in udeleženci so se morali vrniti v pristan.

TENIS / ITALIJANSKI POKAL

Moška ekipa Gaje začela z zmago, ženske pa so izgubile

Za Gajin teniški odsek so se začeli nastopi v italijanskem pokalu, v prvem kolu pa je bila uspešna samo moška ekipa.

Moški

Gaja - Borgolauro B 5:1
Rainis - Pribaz 6:3, 6:3, Skerlavaj - Maggiore 6:1, 6:3, Prelec - Mondo 6:3, 6:2, Calzi - Zettin 6:4, 6:1, Corbo/Baldissin - Bortolato/Pribaz 7:6, 1:6, 4:6, Skerlavaj/Prelec - Canziani/Maggiore 6:4, 6:1.

V medpokrajinski fazi Trst/Gorica nastopa kar 34 ekip, ki jih je organizator razdelil v 5 skupin. Za uvrstitev v naslednjo fazo morajo gajevci doseči prvo ali drugo mesto. Led so prebili z lažjim nastopom proti objektivno skromnejšemu nasprotniku, ki ga je prepricljivo premagali.

Ostala izida 1. kola:
Grado - TC Triestino 4:2,

Servola - Versa 6:0.

Prihodnje kolo: Gaja - Versa (11.5. ob 9. uri)

Ženske

Ferrovio - Gaja 2:1
Vatta - Rossmann 6:2, 4:6 4:6, Matievich - Cac 6:4, 6:4, Maiaroli/Matievich - Rossmann/Cac 6:2, 6:1

Kljub porazu sta gajevki postregli z dobrim nastopom, čeprav je tudi tokrat prišla do izraza premajhna odločnost v ključnih trenutkih. V igri dvojici pa sta neugirani in utrujeni gajevki gladko klonili, zlasti pred odlično Maiarolijevo.

V tem prvenstvu v treh skupinah nastopa petnajst ekip.

Ostali izid: Servola - Cormons 3:0.

V prihodnjem kolu bodo gajevke (11.5 ob 15. uri) gostile Campagnuzzo.

KOŠARKA / PRVA FINALNA TEKMA ZA NASLOV

Teamsystem na kolenih v Trevisu

*Benetton slavil z izvrstno igro v obrambi
V nedeljo druga tekma v Casalecchiu*

Benetton Treviso - Teamsystem Bologna 89:61 (47:26)

BENETTON: Gracis, Sekunda 11, Pittis 9, Marconato 7, Bonora 12, Rebrača 18, Suhr 5, Niccolai 8, Williams 19, Rusconi.

TEAMSISTEM: Blasi 3, Pilutti 3, Vidili, Ruggeri 4, Vescovi 9, Myers 8, Gay 6, Frosini, Mc Rae 13, Murdock 15.

Sodnika: Cazzaro in D'Este iz Benetk.

PM: Benetton 28:35, Teamsystem 9:13; Met za 3 točke: Benetton 5:16 (Sekunda 1:4, Pittis 0:2, Marconato 0:1, Niccolai 1:3, Williams 3:6), Teamsystem 6:25 (Blasi in Pilutti 1:3, Vidili, Ruggeri in Vescovi 0:1, Myers 2:10, Murdock 2:6); PON: Mc Rae v 39. min. (85-61); tehnična napaka trenerju Teamsystema Bianchiniju v 31. min. (60-43); 4503 gledalcev: dohodek od prodanih vstopnic 127.820.000 lir.

TREVISO - Prva finalna tekma za naslov kosarkarskega prvaka je bila pravi monolog Benettona, ki je že v prvi tretini vsak poskus Teamsystema, da bi se enakovredno spustil v boj za zmago. O velikanski premoci ekipe iz Trevisa najbolje priča podatek, da je Teamsystem v

prvih 14 minutah dosegel vsega 9 točk. Benetton je svoj uspeh zgradil na izvrstni obrambi, ki je povsem onemogočila Myersa in Murdocka, s tem pa je bilo skoraj vse delo že opravljeno. V napadu je goste iz Bologne bombardiral Williams, ki je samo v prvem delu dosegel 15 točk, in je lahko v nadaljevanju večji del počival. Ob njem je veliko delo opravil Rebrača, ki je Mc Raeja dobesedno spravil ob glavo. Že v 5. minuti je Benetton vodil 10:1, samo v naslednjih dveh minutah pa je Teamsystem pokazal nekaj volje, da ogrozi domačine in v 7. minuti zaostanek zmanjšal na 14:9. Toda sledil je katastrofalen delni izid 19:0 in Treviso je tako v 14. minuti vodil s 33:9. S tem je bil zmagovalec odločen in do konca je Benetton brez težav »upravljal« visoko prednost.

Druga tekma bo v nedeljo v Casalecchiu. Pri Teamsystemu napovedujejo drugačno muziko, trener Benettona D'Antoni pa od svojih zahteva še več: »Res smo zaigrali zelo dobro v obrambi, nasprotnikom nismo pustili do meta, toda v napadu smo napravili preveč zog.«

Čeh Zdenek Zeman v novi sezoni na klopi Rome

RIM - Čeh Zdenek Zeman bo novi trener Rome. Ekipo bo prevzel po končanem prvenstvu. Zeman je v letošnji sezoni treniral Lazio, vendar pa ga je vodstvo tega rimskega prvotigaša odpustilo zaradi slabih rezultatov.

Pri Romi so sicer računali, da bo na krmilo prišel Giovanni Trapattoni, ki pa je dal vedeti, da bo ostal pri Bayernu. Zeman naj bi za eno sezono dobil več kot milijardo lir.

Boardman dobil prolog na dirki Po Romandiji

KRIEGSTETTEN - Z zmago Angleža Chrisa Boardmana na 8, 1 km dolgem prologu se je včeraj začela kolesarska dirka Po Romandiji. Boardman je slavil s časom 9 minut in 58 sekund. Dve sekundici počasnejši je bil Nizozemec Erik Breukink, tri Poljak Dariusz Barinowski, se sekundo počasnejši pa je bil Italijan Savoldelli.

Danes je na sporedu prva etapa od Kriegstettna do Le Loclea v skupni dolžini 167 km.

KOŠARKA / KONČNICA NBA

V prvi polfinalni tekmi Houston ugnal Seattle

HOUSTON - V prvem srečanju polfinala zahodne konference severnoameriške profesionalne kosarkarske lige NBA so igralci Houstona na domačem terenu ugnali Seattle s 112:102. Druga tekma bo na sporedu danes, ponovno v Houstonu, mostvi pa igrata na stiri zmage.

Rakete iz Houstona so bile za Seattle tokrat nepremagljive. Domaci so skozi vse srečanje popolnoma nadzirali igro in rezultat in ob nekoliko večji zbranosti v končnici, bi bila zmaga lahko še precej izdatnejša. Dobrih deset mi-

NOGOMET / FINALE POKALA UEFA

Inter s Schalkejem rešuje celotno letošnjo sezono

*Drevi ob 20.45 v Gelsenkirchnu
Milančani z okrnjeno postavo*

Gianluca Pagliuca

GELSENKIRCHEN - Danes bo Inter v Gelsenkirchnu v Nemčiji proti Schalkeju 04 odigral prvo finalno srečanje pokala UEFA. Glede na rezultate v prvenstvu, kjer Evropska liga ostaja vse bolj nedosegljiv cilj, lahko Inter z zmago v finalu (povratna tekma bo čez dva tedna v Milanu) se reši sezono.

Inter je nesporen favorit, toda danes bo igral brez kaznovanih Djorkaeffa, Incea in Anglomaja, pod vprašajem pa je tudi nastop Sforze. Gianluca Pagliuca bo danes igral že četrti evropski finale. »Vzdušje je precej napeto, toda tolažimo se s tem, da je po slabi igri, kot je bila v soboto z Vicenzo, vedno prisla dobra. Ekipa je znala vedno reagirati, zato se ne bojim. Vsekakor bomo morali dati gol, če upoštevamo, da smo na San Siru doslej vedno dobili vsaj enega,« pravi Interjev vratar, ki je v zelo dobri formi. Trener Roy Hodgson, ki bo po koncu sezone zapustil Inter, bo storil vse, da osvoji svoj prvi evropski pokal. Dejal je, da računa predvsem na Ganza in Zamorana, glede odsotnosti pa je poudaril, da pri Interju ni nenadomestljivih igralcev. Hodgson bo srečanje najbrž začel z naslednjo postavo: Pagliuca, Bergomi, Galante, Paganin, Pistone, Winter, Zanetti, Sforza, Fresi, Ganz, Zamorano.

Njegov kolega Stevens, ki ima precej težav predvsem v napadu (v zadnjih 13 tekmah v prvenstvu je Schalke dosegel le 8 golov), pa možnost Schalkeja vidi v tem, da je Inter v svoji zgodovini že osvojil veliko lovorik, medtem ko Schalke na evropski ravni še ni dosegel nicesar.

TV prenos bo po RAI 1 ob 20.30.

KOŠARKA / PRVENSTVO DEČKOV NA TRŽAŠKEM

Borovci dvakrat uspešni, Kontovel ugnal Barcolano

Proti premočnemu Don Boscu Kontovelci doživeli visok poraz

Ferrovio - Bor 72:74 (29:37)

BOR: Mirceta 2, Floridan 9, Milošević 11, Hrovatin, Premru 23, Pitacco 14, Krčalič 5, Družina, Krizmančič 2, Sunjerga 4, Dedagič 4.

Trener Jogan; SON: 20; 3T: Krčalič in Pitacco 1.

Borovci so si takoj opomogli od nerodnega poraza proti Libertasu in so za 1. maj v gosteh tesno premagali neugodni Ferrovio. Joganovi fantje so gostitelje spravili v težave že v prvem polcasu, v nadaljevanju so sicer nekoliko popustili, toda uspelo jim je ohraniti mirno kri in preprečiti preobrat. (N. S.)

Bor - Servolana 95:33 (47:19)

BOR: Mirceta 6, Milošević 8, Hrovatin, Premru 24, Pitacco 20, Krčalič 6, Družina 1, Krizmančič 5, Sunjerga 11, Dedagič 14.

Trener Jogan; SON: 16; 3T: Dedagič in Sunjerga 1.

Tudi proti Servolani so borovci zanesljivo zmagali. Sam končni izid zgovorno priča o razmerju moči na igrišču. Joganovi varovanci so nasprotnika v bistvu odpravili že v 1. cetrtni. V nadaljevanju pa so dosegli tudi dober ekipni izkupicek točk. Med posamezniki sta se odlikovala se zlasti Pitacco in razigrani Premru, ki je rojstni dan slavil z odličnim nastopom. Omeniti gre, da bodo Svetovancani v zadnjih dveh kolih zaposleni v slovenskih derbijih. Najprej jih bo v nedeljo sprejel v goste Kontovel, tedni dni kasneje pa bodo na Stadionu 1. maja igrali proti Poletu. (N. S.)

Kontovel - Barcolana 82:71 (34:39)

KONTOVEL: Rogelja 19, Cernjava 2, Zavadlal 2, Budin, Nabergoj 53, Emili, Kosmina, Sossi 2, Stoka, Alex Matiačič 4.

Po slabšem prvem del, ko so gostje presenetljivo vodili, so

se Kontovelci zbrali in na koncu zasluženo zmagali. Najboljši igralec srečanja je bil Tomaž Nabergoj, ki je dosegel 53 točk, izkazal pa se je tudi Jure Rogelja.

Don Bosco - Kontovel 101:31 (56:11)

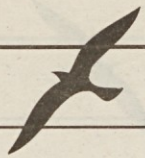
KONTOVEL: Rogelja 4, Cernjava, Zavadlal 2, Budin 2, Nabergoj 17, Emili, Kosmina 2, Sossi, Stoka 2, Alex Matiačič 2.

3T: Rogelja

Don Bosco v tej kategoriji nima konkurence in to je dokazal tudi proti Kontovelu. Razlika je sama po sebi dovolj zgovorna, toda Kontovelci so tudi zaradi strahu pred nasprotnikom zaigrali slabše, kot znajo.

OSTALI IZIDI: Santos - DLF 44:94, Libertas - SGT 77:95, Poggi - Polet (v petek, 9. 5.).

VRSTNI RED: Don Bosco 34, SGT 28, Polet 26, Poggi Basket 24, Libertas in Bor 22, DLF 12, Kontovel 10, Barcolana 8, Servolana 4, Santos 0.

ODBOJKA / MATEJ ČERNIC SPET V REPREZENTANCI

Matejev cilj - nastop na svetovnem prvenstvu

Na trening tekmah na Finskem dvakrat v začetni postavi
V A ligo želi takoj, a samo če bo ponudba resna

Po napredovanju z Valom v B1 ligo naj bi se Mateju Černicu letos izpolnila se ena želja. Za mladega goriskega odbojkarja se je v preteklih dneh na Finskem začelo zvrzati štetje za vključitev v seznam kandidatov za nastop na svetovnem mladinskem prvenstvu, ki bo avgusta v Perzijskem zalivu. Matej pa ima se eno skrito ambicijo, za katero pa se ne ve, ali se mu bo uresničila: že v prihodnji sezoni obleci dres kakega prvoliškega kluba. O vsem tem smo se z njim pogovorili ob njegovem povratku s Finskega, kjer se je z reprezentanco mudil na petdnevni pripravi.

Matej, si pričakoval, da te bodo spet povabili v reprezentanco?

»Rečeno je bilo, da me bodo poklicali po končanem prvenstvu 18. maja. Za nastop na Finskem je imel namreč trener Lorenzetti v mislih ekipo z nekaj novimi igralci, doma pa je pustil vse tiste lanske reprezentante, ki smo s svojimi klubi se zaposleni v ligaskih tekmovanjih. Tik pred odhodom v Helsinke pa se je en igralec poskušoval in ker je trener izvedel, da je Val že napredoval, mi je v ponedeljek po telefonu sporočil, da me nujno potrebuje. V torek sem že bil v Milanu.«

Si v reprezentanci vendarle srečal znane obraze?

»Od tistih, ki smo lani nastopili na evropskem prvenstvu v Izraelu, nas je bilo šest, dva igralca sta bila povsem nova, dva pa sta lani že bila z nami, a sta izpadla iz selekcije za EP.«

Kateri je bil cilj priprav?

»V bistvu gre za priprave na gostovanje v Latviji 29. maja. To bo prva tekma kvalifikacij za nastop na svetov-

nem prvenstvu. Na Finskem smo trenirali in odigrali tri tekme. Na vseh smo bili boljši. Zmagali smo s 3:1, 3:2 in 3:0. S Finsko se bomo pomerili tudi na kvalifikacijah.«

Koliko si igral?

»Na prvi tekmi sem v glavnem igral samo v 2. liniji. Na ostalih dveh tekmah pa sem bil v standardni postavi in sem stalno igral.«

Imaš občutek, da si napredoval? Kaj pravi trener?

»On nikoli ne pove dosti. Nekaj težav sem imel s podajci. Pri Valu igramo počasneje in sem imel nekaj težav, da se prilagodim hitrejši igri reprezentance. Toda trener pravi, da je to samo stvar časa. Zdi se mi, da sem igral dobro. Prav gotovo sem dal vse od sebe.«

Računaš torej, da boš po nastopu v Izraelu sodeloval

še na svetovnem prvenstvu?

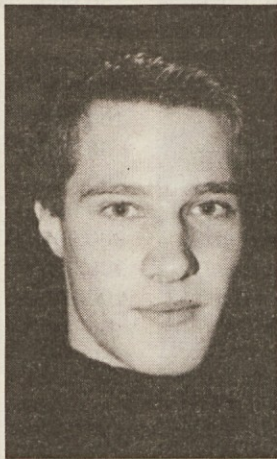
»Upam že, vendar nam je trener doslej sporočil samo to, da je kandidatov osemnajst.«

Matej, vsi se tudi sprašujejo, kje boš igral prihodnje leto?

»Moja želja je, da bi odšel. Zelel bi se preizkusiti v prvi ligi. Če se mi ponudi resna priložnost, je ne bi rad zamudil. Vedno je čas, da se vrnem v Gorico. Vendar za zdaj ni nič konkretnega. Pred dvema tednoma me je prišel gledat opazovalec padovskega MTI. To soboto bi moral biti na vrsti Colmark iz Brescie, a verjetno s tem ne bo nič, ker sem si na Finskem poskušoval gleženj in verjetno v soboto ne bom mogel igrati.«

Pri Valu torej nočes ostati?

»Nisem rekel tega. Odvisno je od resnosti morebitnih

ponudb in od Valovih programov. Če možnost igranja v prvi ligi ne bi bila stvarna in če bi Val sestavil kompetitivno moštvo...«

Nadaljnja Matejeva pot torej še ni začrtana, čaka pa ga vsekakor razburljivo poletje (A. Koren)

ZSŠDI / ODBOR PRIPRAVLJA VEČ POBUD

Poziv športnikom za vpis v Zadrugo PD

V novi SKGZ ZSŠDI pričakuje eno mesto
v izvršnem odboru - Srečanje v Ljubljani

Prejšnje dni se je že tretjič po svoji izvolitvi sestel izvršni odbor ZSŠDI. Poleg običajnih točk dnevnega reda, so odborniki obravnavali skorajšnji občni zbor SKGZ, ki bo v soboto, 10. maja. Potrdili so teze, ki jih bodo zastopali na občnem zboru in sklenili, da bo ZSŠDI postavilo zahtevo po enem svojem članu v novem izvršnem odboru SKGZ.

Odborniki so nadalje obravnavali probleme finančne narave in v tem okviru kritično ocenili sklep osrednjega CONI-ja, ki je tudi za letos dodelil organizaciji zares nizek prispevek. Zaradi tega so sklenili, da ponovno intervenirajo neposredno v Rimu, tako sami kot tudi s pomočjo predsednika Olimpijskega komiteja Slovenije Janeza Kocijancica. Istocasno se bo ZSŠDI udeležilo sestanka na Sekretariatu za Slovenec po svetu v Ljubljani, ki ga je organizirala Slovenska športna zveza iz Celovca in na katerem bodo obravnavali športno problematiko manjšin, ki živijo v Avstriji, na Madžarskem in v Italiji.

Glede odnosov znotraj manjšine je

odbor vzel na znanje, da se ni bilo mogeče uskladiti sestanka z odborom Sveta slovenskih organizacij, kljub temu, da je ZSŠDI za ta sestanek že večkrat zaprosilo in urgiralo.

Kljub finančni krizi, ki je zajela manjšinsko delovanje in tudi športno sfero, so letos zamejski športniki dosegli nekaj zelo spodbudnih rezultatov, zato je odbor obravnaval predlog, da bi organizirali na deželni noviji poseben večer, na katerem bi podelili priznanja ekipam in posameznikom, ki so se v tej sezoni izkazali.

Končno je odbor razpravljaval o Primorskem dnevniku. Odločeno je bilo, da bo ZSŠDI tudi pisмено pozval vse svoje članice in njihove članice ter simpatizerje, da pristopijo v Zadrugo, kajti samo tako bomo lahko ohranili svoj dnevnik, ki nam vsakodnevno prinaša novice z naših športnih igrišč ter nas obvešča tudi o ostalih športnih dogodkih po svetu. Izražena je bila tudi želja, da bi ponovno izšla ponedeljkova številka, ki je bila najbolj priljubljena med mladino. (Marij)

ODBOJKA / POKRAJINSKA PRVENSTVA NA TRŽAŠKEM

V 1. ŽD za Bor odločilno zadnje kolo Kontovel vrnil Bregu milo za drago

V 1. MD za združeno ekipo v soboto proti Old Cats začetek play offa

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Julia - Bor 0:3 (9:15, 5:15, 8:15)

BOR: Azman 10+4, M. Flego 6+8, I. Flego 1+2, Macho 6+5, Bogatec 1+0, Rogelja 0+0, Sternad 5+2, Sadlowski 0+0, J. in Z. Milčević

Borovke so premostile se zadnjo oviro pred odločilnim s srečanjem z ekipo Sant' Andrea za prestop v višjo ligo (11.5. ob 20.30, Ul. Locchi). Zadnjeuvrščena Julia je bila presibek nasprotnik, da bi jih lahko

prvic po poškodbi na derbiju z Bregom pa je spet zaigrala Ivana Flego. (T. G.)
Kontovel - Breg 3:2 (10:15, 6:15, 15:8, 15:12, 15:8)

KONTOVEL: J. in N. Milč, Bogatec, Stoka, Sosa, Cerne, Svara, Gollia, Bukovec, Battigelli, Vitez.
BREG: D. in M. Zeriali, Canziani, Laurica, Sturman, S. Sancin, I. in U. Pettiroso, Glavina, Družina, Carboni.

Po dveh urah boja so se Kontovelke oddolžile

dolinske občine. Toda od 3. seta dalje se je potek tekme vendarle obrnil. Kontovel je začel igrati prodorneje v napadu, Breg pa je popustil in njegovo igro so začele pogojevati napake. Pri Kontovelu je prišla do izraza se »dolga klop«, saj je vsaka igralka, ki je prišla na vrsto, povsem izpolnila svojo nalogo, tako da je domača ekipa stopnjevala svojo premoč in na koncu tudi zaslužno zmagala.

Ostala izida 13. kola: Sant'Andrea - Pallavolo Trieste, Killjoy - Virtus 3:0.
Vrstni red: Bor 26, Sant'Andrea 24, Killjoy 16, Breg 14, Kontovel 12, Pallavolo Trieste in Virtus 6, Julia 6.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Med stirimostvi, ki se bodo v končni potežovali za napredovanje v D ligo je, koz znano, tudi združena mladinska ekipa Bora in Sloge, ki v prvenstvu nastopa kot Sloge B. V polfinalu se bodo mladi igralci trenerja Franka Drasica pomerili s sesterko veteranov Old Cats. Prva polfinalna tekma bo v soboto, 10. maja, ob 20. uri v telovadnici sole Visintini, povratna pa 18. maja ob 18. uri na Opcinah. Ostala polfinalista sta Area Immobiliare in Rigutti. Pozitivno je, da so tri od stihir polfinalistov mlada moštva.

NARASCAJNICE

Po nastopih v kvalifikacijskih skupinah se je za osem najboljših sesterk začel boj za naslov pokrajinskega prvaka.

Area Immobiliare C - Kontovel 0:3 (1:15, 11:15, 6:15)

KONTOVEL: Kocjan, Antonini, Gustin, Starc, Vitez, Sossa.

Prvi četrtfinalni nastop se je za Kontovelke končal

s prepričljivo, rekli bi celo rutinsko zmago. Kontovelke so bile v vseh pogledih boljše. Nekoliko bolj izenačen je bil samo drugi set, a tudi v tem setu je bil Kontovel stalno v vodstvu (4:2, 10:8). Povratna tekma bo že v petek ob 18.15 na Proseku, na njej pa za uvrstitev v polfinale zadostuje Kontovelkam osvojitve enega samega seta.

Ostali izidi: Area Immobiliare C - Oma 3:0 (15:3, 15:11, 15:9)

Ostala četrtfinalna para: Breg - Sloge (jutri ob 17.30 v Dolini, povratna tekma v petek ob 19. uri na Opcinah), Virtus - Altura.

ODBOJKA / PRVENSTVO NARAŠČAJNIKOV

Multinvest igra vse bolje

V zadnjih nastopih osvojil špest točk - Danes spet na igrišču

Ekipa Multinvest (ki jo sestavljajo predstavniki sole Srečka Kosovele in mladi Slogini odbojkarji) je bila v teh dneh v narasčajniškem prvenstvu zelo zasedena. Najprej so bile prejšnje sredo na sporedu tekme četrtega tekmovalnega dne. Multinvest se je srečal s Prevenirejem, ki je našo ekipo ze premagal v prvem dvoboju. Tokrat so naši fantje zaigrali zelo zbrano, njihov trud pa je bil okronan z osvojitvijo tretjega niza in torej prve prvenstvene točke, kar je seveda vse navdalo z velikim veseljem. V drugi tekmi pa so se pomerili s premočno ekipo Triestina volley, ki je v enakem sestavu nastopila tudi v prvenstvu dečkov. Multinvest je gladko izgubil, boljsemu

nasprotniku pa je nudił neprimerno večji odpor kot na prvi tekmi.

Multinvest - Prevenire 1:2 (7:15, 4:15, 15:11)
NPT - Multinvest 3:0 (15:8, 15:10, 15:4)

Multinvest: Gustin, Jerman, Krizmančič, Paulin, Peterlin, Piccini, Stopar, Suc

V ponedeljek pa je Multinvest odigral dve zaostali srečanju iz drugega tekmovalnega dne. Ponedeljkov nastop je bil se uspešnejši, saj so fantje osvojili novih pet točk. Najprej so z res dobrim nastopom popolnoma nadigrali trzaski Virtus. V nadaljevanju pa so po zelo razburljivi in izenačeni tekmi premagali se Pallavolo z 2:1. Naj omenimo, da so v tem drugem srečanju v prvem nizu ze izgubljali z 11:14, a jim je z

igro in priložnosti za gol pa prosoško moštvo tako visokega poraza gotovo ni zaslužilo. a

OSTALI IZIDI: CGS - Domio A 0:1, Ponziana A - Opicina 0:0, San Giovanni A - San Sergio A 1:4, San Luigi A - Esperia A 1:2.

VRSTNI RED: San Sergio A 24, Ponziana A 20, Domio A 16, San Luigi A in Esperia A 15, Muggia 12, Opicina in CGS 10, San Giovanni A 5, Primorje Telital 2, F. Olimpia 0.

PRIHODNJE KOLO: Fani Olimpia - Primorje Telital.

Obvestila

SK DEVIN in SZ SLOGA- planinska odseka priredita v nedeljo, 11. t. m., ob 10. uri tekmovanje s skrlami, v Zgoniku, na Fabjanovi gmajni. Za informacije telefonirati na št. 208373.

SD MLADINA ROLKARSKI ODSEK vabi vse, ki bi radi kaj zvedeli, ali se spoznali z rolkanjem v dom A. Sirkar v Križ ob ponedeljkih in četrtkih, ob 16.45.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT obvešča, da bo prvo srečanje s tecajniki plezanja in hoje po zavarovanih poteh jutri, 8. maja ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. Sv. Franciska 20, 2. nadstropje. Vpis je možen samo se na kraju samem. Za informacije tel. Petru Rasmanu na tel. št. 414894.

SK BRDINA obvešča, da je se možno naročiti Andrazeve smučarske komplete in termovelurje (pile). Informacije na tel. št. 212859.

Brežanki Uliana Pettiroso in Kristina Laurica (F. Kroma)

ogrozila, čeprav je igrala zelo požrtvovalno. Glede na kakovostno razliko med ekipama bi bila lahko zmaga še bolj gladka, saj so Azmanova in ostale vodile v prvem setu ze 14:3, v tretjem pa 13:5. Naj se omenimo, da sta lažje poskodovano Jano Milčević uspešno nadomestili Sternadova in Bogatčeva,

Brežankam za poraz v prvem delu prvenstva. Prva dva seta nista narekovala taksnega razpleta. Breg je deloval kot stroj: odlično v obrambi in zelo samozavestno v napadu, Kontovelke pa so bile pred tako igro brez prave moči in malokdo je mislil, da bi se lahko tekma končala drugače kot z gladko zmago sesterke iz

značajno igro uspelo nadoknaditi zaostanek in zmagati. Za oba nastopa zaslužijo fantje vso pohvalo, saj so res dobro zaigrali: uspešno so gradili igro in preudarno zaključevali akcije, tako da je tekmovalni uspeh res zaslužen.

Multinvest bo ponovno zaseden ze danes, ko bo odigral tekmi iz petega tekmovalnega dne.

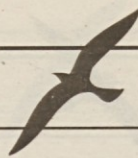
Multinvest - Virtus 3:0 (15:1, 15:9, 15:9)

Multinvest - Pallavolo 2:1 (17:15, 7:15, 15:10)

Multinvest: Cauter, Krizmančič, Paulin, Piccini, Peterlin, Stopar, Suc.

Lestvica: NPT 22 (8 odigranih tekem), Pallavolo 14 (8), Prevenire 11 (6), Multinvest 6 (6), Volley 80 5 (6), Virtus 2 (6).

INKA

SKLEP UPRAVNEGA SVETA ZADRUGE PRIMORSKI DNEVNIK

Seznam članov, ki so bili sprejeti v Zadruge Primorski dnevnik ⁽¹²⁾

Nadaljujemo z objavljanim seznamom članov, ki jih je upravni odbor Zadruge Primorski dnevnik vpisal v člansko knjigo. Imena so navedena po zaporedju, s katerim je upravni svet sprejel nove člane.

Caharija Gabriella	Trnovca	50.000
Pertot Nada	Trst,	100.000
Srebotnjak Irene	Trst,	50.000
Gasperi Maria	Trst,	100.000
Starc Lidia	Trst,	50.000
Svara Desiderio	Trst,	50.000
Simoneta Boris	Zgonik	100.000
Hrovatin Giustina	Trst,	50.000
Kalc Aleksej	Trst,	200.000
Indri Edda	Kriz	50.000
Goriup Sergio (Sergej)	Prosek	200.000
Rupel Marko	Prosek	50.000
Husu Sergio	Prosek	100.000
Spacal Dragiza	Devinscina	50.000
Gustin Zvonimira	Kontovel	50.000
Pertot Leopolda	Devinscina	100.000
Reggente Nadica	Prosek	100.000
Prassel Edda	Kontovel	50.000
Stocca Maria	Kontovel	50.000
Lisjak Enrico	Prosek,	50.000
Rupel Elvira	Prosek	100.000
Furlan Anita	Prosek	50.000
Reggente Marino	Devinscina	100.000
Stocca Savina	Prosek,	50.000
Verginella Ottavio	Prosek,	50.000
Majovski Xenia	Salez	100.000
Ban Giovanni	Kontovel	100.000
Stoka Nataša	Kontovel	50.000
Gustin Sabina	Kontovel	50.000
Kapun Miranda	Prosek	100.000
Furlan Anita	Prosek	100.000
Luksa Emilio	Prosek,	200.000
Stoka Federico	Kontovel	50.000
Umek Albino	Trst,	50.000
Umek Neva	Kontovel	50.000
Pertot Carlo	Kontovel	100.000
Praselj Luigi	Kontovel	100.000
Vatovac Leopoldo	Devinscina	50.000
Carli vd. Praselj Alberta	Prosek	50.000
Cibic Maria	Prosek	50.000
Slavec Branko	Mackolje	50.000
Stepancic Bruno	Mackolje	50.000
Sturman Luciano	Mackolje	50.000
Smotlak Emilio	Trst,	100.000
Novak Aljosa	Mackolje	50.000
Kurnik Irena	Mackolje	50.000
Sancin Primož	Dolina	50.000
Vremec Alberta	Opcine,	50.000

Pertot Dunja	Kontovel	150.000
Renar Nadia	Bani	100.000
Volpi Christian	Trst,	100.000
Volpi Helena	Trst,	100.000
S.K. BRDINA	Opcine,	100.000
Roi Tatiana	Opcine,	50.000
Ciacchi - Bizjak Carla	Veliki Repen	200.000
Danieli Roberto	Opcine,	100.000
Milic Nada	Nabrezina	200.000
Jez Janko	Sesljan	100.000
Ferluga Edoardo	Opcine,	100.000
Malalan Tatjana	Opcine,	50.000
Sedmak Giovanni	Kriz	50.000
Pertot Suzana	Repen	50.000
Vascotto Elvio	Repen	50.000
Buzzi Alessandro	Opcine,	150.000
Stoka Alenka	Opcine,	50.000
Crismancich Sofia	Gropada	100.000
Sossi Vittorio	Opcine,	100.000
Vremec Martin	Opcine,	50.000
Piscanc Giuliana	Opcine,	100.000
Hussu Guglielmo	Bani	100.000
Gruden por. Rebuta Maria	Sesljan	100.000
Skabar Paolo	Veliki Repen	50.000
Stopar Vittorio	Bazovica,	100.000
Pisani Paolo	Trst,	50.000
Bogatec Bruno	Vizovlje	50.000
Pertot Clemente (Vojko)	Sesljan	50.000
Skabar Andrej	Repen	50.000
Skerk - Mozina Alekseja	Col	50.000
Mozina Rados	Col	50.000
Mozina Marjetica	Col	50.000
Grmek Marta	Trst,	50.000
Kapun Lidia	Opcine,	300.000
Stoka Slavoljub	Kontovel	250.000
Hlavaty por. Stoka Luciana	Kontovel	250.000
Puric Tanja	Veliki Repen	50.000
Sancin Igor	Opcine,	100.000
Kralj Rodolfo	Trebce	50.000
Pisani Ottavio	Trst,	100.000
Glavina Tiziana	Nabrezina	50.000
Radovich por. Pertot Albina	Nabrezina	100.000
Vidau Rozalija	Bani	100.000
Kovacic Evgen	Bani	100.000
Sossi Marisa	Opcine,	50.000
Raseni Paolo	Trst,	50.000
Ostrouska Felice	Opcine,	50.000
Sosic Nataša	Opcine,	200.000
Fabjan Boris	Opcine,	200.000
Zidaric Guido	Nabrezina	100.000
Markovic Luigi	Sesljan	50.000
Gustin Mario	Kriz	100.000

Dnevi makedonske kulture v Sloveniji

Danes in jutri, 7. in 8. maja, bodo v Novi Gorici pripravili Dneve makedonske kulture v Sloveniji; na podlagi pogodbe o kulturnem sodelovanju med državama jih pripravljajo na makedonski strani Center za kulturo in informacije iz Bitole, na slovenski pa Goriski muzej in Kulturni dom iz Nove Gorice. Omenjene ustanove se s prireditvami in razstavami obiskujejo od leta 1993 naprej, na vsaki dve leti. Letosnji gostitelji, Goricani, sporočajo, da letošnji Dnevi makedonske kulture prinasajo današnji nastop makedonske glasbene skupine Foltin v dvorcu Vogrsko in razstavo makedonskega rezbarstva, ki jo bodo jutri, 8. maja

odprli na gradu Kromberk.

V okviru kulturnega sodelovanja med Makedonijo in Slovenijo Bitola in Nova Gorica nista bili izbrani po naključju, saj imata več sorodnih potez: obe sta obmejni mesti (Bitola ob meji z Grčijo), obe imata bogato zgodovinsko in arheološko preteklost: Bitola iz antičnega časa ter iz obdobja solunske fronte, Goriko in Tolminko pa iz časa soske fronte med 1. svetovno vojno; obe mesti se lahko pohvalita z razgibano kulturno dejavnostjo.

Stične točke zблиzujejo in spodbujajo zanimanje za predstavljanje slovenske kulture v Makedoniji na

eni strani ter za posredovanje kulturne dediščine in tvornosti Balkana romanskemu zahodu na drugi. S kulturnim sodelovanjem bi radi tudi presegli travme, ki jih je narod na Balkanu povzročila vojna, so poudarili v sporočilu iz Goriskega muzeja: kultura, spostovanje narodne identitete in državne samostojnosti pa so temelji se za druge oblike sodelovanja in za sožitje v tem delu Evrope v prihodnosti. Med drugim odpirajo pota sodelovanju na področju gospodarstva. Instrumentalno glasbeno skupino Foltin, ki bo nastopila v dvorcu Vogrsko, sestavlja sedem glasbenikov - svobodnih umetnikov,

ki izvajajo jazz, obarvan z ljudskimi motivi in druge zvrsti glasbe. Skupina nastopa od leta 1995, ko se je uspešno predstavila na poletni glasbeni prireditvi Mlada Herakleja, kasneje pa je nastopala tudi v tujini.

Ob odprtju razstave Makedonsko rezbarstvo jutri, 8. maja, ob 20. uri na gradu Kromberk, bo v priložnostnem kulturnem programu sodeloval tudi Glasbeni atelje Emil Komel iz italijanske Gorice. Razstava zajema 30 eksponatov sakralne in posvetne vsebine, spremlja pa jo tudi katalog. Prireditve v okviru Dnevov makedonske kulture v Sloveniji se bo udeležila tudi številna makedonska delegacija. (STA)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Jutri, 8. t. m., ob 10. uri predstava za sole: J.W. Grimm »Palček«. Režija Marko Sosić. SSG gostuje s Kobalovo komedijo »Afrika ali na svoji zemlji« danes, 7. t. m., ob 20. uri v Sezani; jutri, 8. in v petek, 9. t. m., ob 20. uri v Ljubljani (Španski borci) ter v soboto, 10. t. m., ob 20.30 v Novi Gorici.

Gledališče Verdi

Dvorana Tripovich Opera in baletna sezona 1996/97

Danes, 7. t. m., ob 20. uri (red F) Rossinijeva opera »Sivilski brivci« (Il barbiere di Siviglia). Direktor Julian Kovatchev. Ponovitve: jutri, 8.5., ob 20. uri (red H); v soboto, 10.5., ob 17. uri (red S); v nedeljo, 11.5., ob 16. uri (red D). Pri blagajni Dvorane Tripovich (urnik 9-12, 16-19) je v teku prodaja vstopnic za vse predstave.

Gledališče Rossetti

TS Festival

Jutri, 7. t. m., ob 21. uri v Kulturnem domu »Mussolini e il suo doppio«, ob 21. uri v Avditoriju Muzeja Revoltella »Fosse piaciuto al ... cielo«.

Za abonente stalnega gledališča je vstop prost. V teku je predprodaja vstopnic za predstavo Stalnega gledališča F-JK »Irma la dolce«, ki bo na sporedu od 28. maja do 8. junija.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 7. t. m., ob 20.30: gostuje gledališče Carcano iz Milana s predstavo Nina Manfredija in Nina Marina »Gente di facili costumi«. Nastopata Nino

Manfredi in Lia Tanzi. Režija Nino Manfredi. Za informacije lahko pokličete na tel. št. 390613.

BARKOVLJE

Sirena

Jutri, 8. maja, ob 20.30: Matjaz Kmecl »Polnočno kričanje« v izvedbi Toneta Gogale.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 9. t. m., ob 9. uri Manifestacija za višje srednje sole v Gorici. Nastop zborov in folklornih skupin iz Avstrije, Slovenije in Nemčije; ob 20. uri Kultura post-Preseren - Klepet o kulturni ustvarjalnosti Slovencev v Italiji. Prireja Smrek in KGM Gorica..

PORTOROŽ

Avditorij

V soboto, 10. t. m., ob 20.30 gostovanje Mestnega gledališča Ljubljanskega: »Norci iz Helma«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 7. t. m., od 9. do 18. ure »Dnevi slovenskega izobraževanja« (do petka 9. t. m.); ob 18. uri v Gallusovi dvorani predavanje »Joga je proces preoblikovanja osebnosti in ponovne združitve telesa, uma in duše«; ob 19.30 v Kosovelovi dvorani (abonma mladi mladim) Skladateljski večer.

Evropski mesec kulture: v četrtek, 15. t. m., ob 20. uri v Gallusovi dvorani otvoritvena slovesnost s Slovensko filharmonijo, Laibach in akademskim pevskim zborom Tone Tomšič.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

GORICA

Kulturni dom - Gorica Kinema: jutri, 8. maja, ob 20.45 Hummage Michelangelu Antonioniju: »Neon«, predstava Anje Medved.

V sredo, 14. t. m., ob 20.30 »Srečanje z avtorji«, gost bo Niko Kavcic in njegova knjiga »Pot v osamosvojitve«. Avtorja bo predstavil

KOROŠKA

DUNAJ

Klub Concordia (Bankgasse 8): danes, 7. t. m., ob 11. uri predstavitev knjige B.K. Steinerja »Koroška - podzemeljska srečanja«.

RIKARJA VAS

Vecnamenski center: danes, 7. t. m., ob 20. uri koncert bratov smrtnik in tria Korenika - Utrinki s turneje po Argentini.

VOGRČE

Pri Florjanu: jutri, 8. t. m., ob 19.30 koncert. Nastopajo Oktet Suha, vokalna skupina Vox, DZ Nomos iz Skočjana, otroški zbor Vogrč.

OBIRSKO

Pri Kovaču: jutri, 8. t. m., ob 19.30 materinska proslava.

ŽITARA VAS

Kumst: jutri, 8. t. m., ob 20. uri predstavitev CD MePZ Trta.

SENTJANŽ V ROŽU

K & k center: v soboto, 10. t. m., ob 20. uri »Večer domačih umetnikov«.

CELOVEC

Dom glasbe: v soboto, 10. t. m., ob 20. uri slavnostna akademija ob 40-letnici Slovenske gimnazije.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Pomladna simfonična sezona 1997

Prvi koncert bo 23. t. m.. Nastopil bo orkester gledališča Verdi s skladbami Schuberta, Wagnerja in von Weberja.

Gledališče Miela

Triestango in Piazzola: V nedeljo, 11. t. m., ob 21. uri koncert posvečen glasbeni ustvarjalnosti sodobnega argentinskega skladatelja Astorja Piazzolle. Nastopa kvintet Triestango v zasedbi: Maurizio Marchesich (bandoneon), Carla Agostinello (klavir), Stefano Furini (violetina), Fabian Perez Tedesco (vibrafon in tolkal), Angelo Colagrossi (kontrabas).

RAZSTAVE

TRST

Rizarna: do 15.5. je na ogled razstava umetnika Zorana Musica. Urnik: 9-18; ob nedeljah in praznikih 9-13; zaprto ob ponedeljkih.

Miramar - Skulptura v parku: na ogled je razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, ki jo organizirajo Trgovinska zbornica, trž. turistična ustanova, Studio Bassanese Združenje Eos pod pokroviteljstvom tržaške občine, pokrajine in dežele FJK.

Muzej Revoltella: na ogled je razstava »Arte e Stato«.

Sala Albo Pretorio (Trg-Piazza Piccola 3): do 21.5. razstavlja Claudio Cerni-goi.

Konjunska Miramarskega gradu: na ogled je razstava-laboratorij Bruna Munarija »L'arte di tutti«.

Gledališče Rossetti - Spazio Rossetti: do konca maja bo na ogled razstava »Generali in Modiano«.

Galerija - Studio d'arte Nadia Bassanese (Trg Giotti 8): razstavlja kipar Nane Zavagno. Sedež letoviscarske ustanove (Ul. S. Nicolò 20): do 20.5. razstavlja Claudio Cosimini.

REPEN

Kraška hiša: na ogled je razstava Maria Magajne »S fotografiskim aparatom po repentabrski občini«.

RICMANJE

Baragov dom: na ogled je razstava fotografij Maria Magajne. Urnik ogleda ob delavnikih od 9. do 12. ure.

OPČINE

Prosvetni dom - SKD Tabor

V soboto, 10. t. m., ob 21. uri koncert skupine »Paolo Paolin e i rocciosi«.

GORICA

SCGV Emil Komel

Koncertna sezona 1996/97

V soboto, 17. t. m., ob 19.30 »Dobar večer, tu Srednja glazbena skola Pavel Markovec Zagreb«.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

Zadnji koncert bo v petek, 9. t. m., ob 20.30. Nastopili bodo Voci bulgare »Angelite«, Huun-Huur Tu, Sergej Starostin, Mikhail Alperin.

GORICA

Kulturni dom: jutri, 8. t. m., ob 18.30 otvoritev razstave gorških umetnikov Adriana Velussija in Antonia Veroneja.

Kulturni center Lojze Bratuz: na ogled je razstava Vena Piona ob 100-letnici rojstva.

AJDOVŠČINA

Pilanova galerija (Presernova 3): do 17.5. je na ogled razstava Franceta Mihelica. Urnik: od torka do petka 10-12, 14-17, ob sobotah in nedeljah 15.18.

PORTOROŽ

Avditorij - Bela dvorana: odprta je razstava obalnih likovnikov.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija v mestni hiši do 17.5. je na ogled razstava Oskarja Kokoschka.

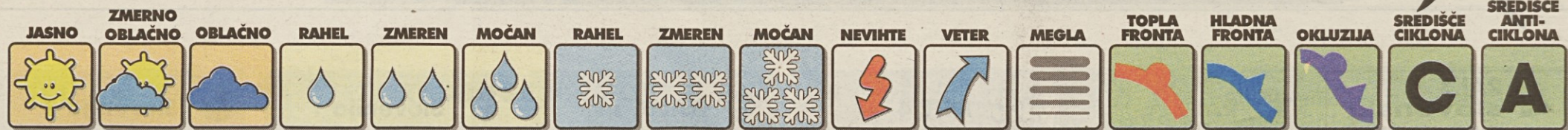
Dezelna galerija: razstavlja Fabio Mauri. Novi deželni arhiv (St. Ruprecht Strasse 7): do 19.9. je na ogled razstava »Koroška, Avstrija, Evropa - Kulturne dobrine 12. stoletja«.

ROŽEK

Galerija Sikoronja: do 11.5. razstavlja Alfred Hrdlicka.

ŽITARA VAS

Kulturni dom Kumst: na ogled je etnološka razstava o lanu in ovci »Ko je cvetel lan«.

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. Iznad zahodne Evrope se nad Alpe pomikajo frontalni valovi, ki vplivajo na vreme tudi pri nas. Z jugozahodnimi vetrovi doteka v višinah nad naše kraje vlažen in se razmeroma toplel zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vziđe ob 5.50 in
zatone ob 20.13.
Dolžina dneva 14.23.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 6.44 i
zatone ob 21.18.

Morie

temperatura morja 14.8 stopinje.

BIOPROGNOZA

Vrme bo na vremensko občutljive ljudi vplivalo obremenilno in jim povzročalo vremensko pogojene težave, ki se bodo kazale predvsem kot slabo počutje, razdražljivost, nemir, poptrost in utrujenost. Tudi njihovo spanje bo moteno.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.37 najnižje -62 cm, ob 10.56 najvišje 37 cm, ob 16.28 najnižje -28 cm, ob 22.28 najvišje 54 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	13	2000 m.....	0
1000 m.....	8	2500 m	-3
1500 m.....	3	2864 m	-5

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Slovenija: Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno, v vzhodnih krajih občasno delno jasno. Predvsem v zahodnih in osrednjih krajih bodo občasno padavine, deloma kot plohe. Veter bo postopno oslabil.

Sosednje pokrajine: spremenljivo do pretežno oblačno bo, občasno bodo padavine, deloma kot plohe ali nevihte.

JUTRI

V četrtek bo spremenljivo do pretežno oblačno. Občasno bodo še manjše padavine, delno kot plohe. V petek bo več sončnega vremena, večinoma bo suho.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Po treh preložitvah uspešna izstrelitev

VANDENBERG - V ameriskem vojaškem letalskem oporišču Vandenberg, približno 220 km severozahodno od Los Angelesa, so po treh preložitvah v zadnjih treh dneh v ponedeljek ob 16.55 po srednjeevropskem času na izstrelitveni ploscadi 2 uspešno izstrelili nosilno raketo delta 2. Druga stopnja nosilke je med 62. in 85. minuto poleta v približno 780 km visoko polarno orbito utirila pet manjših telekomunikacijskih satelitov vrste iridium.

V nekaj dneh bo vsak od satelitov prenesen na enega od 66 predvidenih tirov. Predstavnica oporisa Vandenberg Carol Kanode je dejala, da bo sele cez najmanj tri tedne jasno, ce so sateliti v pravilni orbiti.

Gre za prvih pet od 66 satelitov, ki bodo konec leta 1998 sestavljali svetovno telekomunikacijsko omrežje vseh vrst brezžicnih telefonskih prenosov, ki jih bo mogoče opravljati kjerkoli in kadarkoli na celotnem planetu. Gre za glasovne, podatkovne, telefaks in pagerske prenose. Vsak satelit ima maso 655 kg. Življenjska doba posameznega satelita je pet do osem let.

Tokratna izstrelitev je prva poslovna izstrelitev delte 2 v vojaškem letalskem oporišču Vandenberg in hkrati prva izstrelitev omenjene rakete po tri in pol mesečnem premoru. Januarja je natanko 13 sekund po vzletu v letalskem oporišču Cape Canaveral na Floridi približno 400 m visoko razneslo enako nosilko z vojaškim navigacijskim satelitom Navstar 2R 1, vrednim 45 milijonov dolarjev. Tudi po pred nekaj dnevi objavljenih rezultatih vojske preiskave nesreče se ni uspelo dokončno pojasniti, zakaj je prislo do nesreče.

Ponedeljkovo izstrelitev so izvedli med izstrelitvenim oknom, ki je trajalo vsega pet sekund. Verjetno bo zapisana v zgodovino astronautike kot prvi korak v novo, revolucionarno obdobje svetovnih brezžičnih telekomunikacij. Hkrati pomeni tudi zeleno luč za polet norveškega televizijskega satelita Thor 2 A v noci z nedelje na ponedeljek 12. maja.

Novo satelitsko mrežo si je zamislila družba Motorola, ki je na čelu mednarodnega združenja 17 investorjev. Ti predstavljajo telekomunikacijske in industrijske družbe z vsega sveta. Omrežje satelitov bodo pomagale sestaviti tudi ruske nosilne rakete proton in kitajske nosilke long march 2C. Ruske rakete bodo utirjale po sedem, kitajske pa po dva satelita hkrati. Celoten načrt naj bi bil vreden pet milijard dolarjev. (STA)

Počitek po utrujajočem delu

PEKING - Moski na sliki si je privosčil počitek kar na triciklu z vsakovrstno saro, ki ga je moral poganjati po pekinških ulicah. (Telefoto AP)

Analfabeti na visokih položajih

MUENCHEN - Skoraj dve tretjini maroških politikov je praktično nepismenih. Kot je pokazala neka raziskava Organizacije Združenih narodov in Svetovne banke, ki jo je objavila nemška revija Focus, 32 odstotkov funkcionarjev v Maroku sploh ne zna brati in pisati, 28 odstotkov pa jih je solo od znotraj videlo le bežno. Stopnja pismenosti je se posebej zaskrbljujoca pri politikih na lokalnih ravni. "Kako naj se zgodi kaj pametnega, če državo vodijo takšni ljudje", je ugotovitve raziskave komentiral socialistični opozicijski časnik Liberation. To pomeni zahtevati nemogoče, se dodaja časnik. (STA)

Netanjahu ni v kinu nikoli sam

TEL AVIV - Koliko ljudi potrebuješ, če hočeš v kino? Sedesdeset, če je eden od njih ministerski predsednik Benjamin Netanjahu. Kot je poročal casnik Yediot Ahronot, je vodja izraelske vlade v Tel Avivu kupil kar 60 vstopnic, da bi si lahko z ženo Saro ogledal Lom valov Larsa von Triera. Par je v kinu spremljala večja skupina telesnih strazarjev, ki so bili oblečeni v kavbojke, da bi bili podobni običajnim obiskovalcem kinopredstav. Preoblečeni varnostniki so prevzeli tudi vodenje kina, prodajali in pobirali so vstopnice in obiskovalce vodili do njihovih sedežev. Netanjahujevi filmski užitki so izraelske davkoplacevalce stali 410 ameriških dolarjev. (STA/AP)

Pijanec ukradel venček nizozemske kraljice

AMSTERDAM - Neki pijanec je v ponedeljek zgodaj zjutraj ukradel vencek, ki ga je prejšnji večer nizozemska kraljica Beatrix nosila na slovesnosti v spomin na žrte nacističnega nasilja. O dogodku so takoj obvestili policijo, ki je poniglavega storilca izsledila že čez slabe pol ure. "Vencek je nosil okrog vratu in se izdajal za nizozemsko kraljico", je povedal predstavnik policije in dodal, da so vencek že vrnili lastnici. (STA/dpa)

Pretep pilotov na poletu Bangkok-Carigrad

ANKARA - Divji obračun med dvema turskima pilotoma med poletom je nevarno ogrozil varnost potnikov na letu Bangkok - Carigrad. Po pisanju turskih časnikov se je incident zgodil pred mesecem dni na letalu airbus 340 turske letalske družbe TAY, na katerem je bilo 240 potnikov. "Kot po čudežu", sta zapisala časniksa Sabah in Herriyet, je vsa elektronika ostala neposkodovana, potniki pa na srečo niso doživeli strmo-glavljenja. Spor, ki je prerasel v nasilni pretep, se je razvnel zaradi tega, ker sta pilot in kopilot drugace interpretirala navodila letaliških delavcev na kontrolnem stolpu na letališču v Bangkoku. Oba pilota so po omenjenem dogodku suspendirali. (STA/dpa)